

**UCHWAŁA NR XXXIX.279.2023
RADY GMINY JAROCIN**

z dnia 24 kwietnia 2023 r.

**w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Gminy Jarocin**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.) oraz art. 12 ust. 1, art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.), w związku z uchwałą Nr XXX.209.2022 Rady Gminy Jarocin z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jarocin, **Rada Gminy Jarocin uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Uchwala się zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jarocin, przyjętego uchwałą Nr XXXIII.229.2014 Rady Gminy Jarocin z dnia 26 czerwca 2003 r.

2. Załącznikami do niniejszej uchwały są:

- 1) **załącznik nr 1a** – tekst Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jarocin – część A „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”,
- 2) **załącznik nr 1b** – tekst Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jarocin – część B „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”,
- 3) **załącznik nr 2** – rysunek „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” w skali 1:10000,
- 4) **załącznik nr 3** – rysunek „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”, w skali 1:10000,
- 5) **załącznik nr 4** – dane przestrzenne aktu planowania przestrzennego.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jarocin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY JAROCIN

Aniela Olszówka

GMINA JAROCIN

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAROCIN

**Załącznik nr 1a do uchwały Nr XXXIII.229.2014 Rady Gminy Jarocin
z dnia 26 czerwca 2014 roku
w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Jarocin**

JAROCIN 2014

GMINA JAROCIN

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAROCIN

(ustalenia wprowadzone zmianą studium wyodrębnione zostały kolorem niebieskim oraz oznaczone jako „zmiana nr 1 studium”)

**Załącznik nr 1a do uchwały Nr XXXIX.279.2023 Rady Gminy Jarocin
z dnia 24 kwietnia 2023 roku
w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Jarocin**

JAROCIN 2023

CZEŚĆ A

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO

SPIS TREŚCI:

I. WPROWADZENIE.....	6
1. Uwagi ogólne	6
2. Podstawa prawna i zakres opracowania	6
3. Struktura opracowania	6
II. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	7
1. Uwarunkowania wynikające z położenia województwa podkarpackiego na tle kraju	7
2. Gmina na tle regionu	8
III. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	11
1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu oraz stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej – stan ładów przestrzennego i wymogów jego ochrony	11
2. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego oraz wymogi jego ochrony	13
2.1. Położenie geograficzne i morfologia terenu	13
2.2. Budowa geologiczna, zasoby kopalin	14
2.3. Środowisko wodne	14
2.3.1. Wody powierzchniowe	14
2.3.2. Wody podziemne	16
2.4. Warunki klimatyczne	17
2.5. Środowisko atmosferyczne	18
2.6. Hałas	18
2.7. Promieniowanie elektromagnetyczne	19
2.8. Gleby	21
2.9. Zasoby objęte prawną ochroną przyrody	22
2.10. System powiązań ekologicznych	26
2.11. Walory krajobrazowe i ich ochrona prawna	27
2.13. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego	29
2.13.1. Uwarunkowania ochronne wynikające z przepisów szczególnych i norm prawa lokalnego	29
2.13.2. Uwarunkowania ochronne obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, stanowiących naturalny system powiązań przyrodniczych	29
2.13.3. Uwarunkowania wynikające z zagrożeń naturalnych	30
2.13.4. Uwarunkowania wynikające z antropogenicznych przeobrażeń i zagrożeń środowiska	30
3. Rolnicza przestrzeń produkcyjna	31
3.1. Gospodarka rolna	31
3.2. Produkcja roślinna	32
3.3. Produkcja zwierzęca	32
3.4. Struktura agrarna	32
3.5. Obsługa rolnictwa	32
3.6. Uwarunkowania wynikające ze stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej	33
4. Uwarunkowania środowiska kulturowego	34
4.1. Historia osadnictwa	34
4.2. Zasoby dziedzictwa kulturowego	36
4.2.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków	36
4.2.2. Obiekty objęte ochroną konserwatorską	37
4.2.3. Cmentarze i mogiły zabytkowe	39
4.2.4. Miejsca pamięci narodowej	40
4.2.5. Krzyże i kapliczki przydrożne	41
4.2.6. Stanowiska archeologiczne i ich charakterystyka	42
4.3. Szlaki kulturowe	44
4.4. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska kulturowego	45
5. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia	46
5.1. Sytuacja demograficzna gminy	46
5.2. Prognoza demograficzna	46
5.3. Pozarolnicza działalność gospodarcza	47
5.4. Bezrobocie	47
5.5. Stan infrastruktury socjalnej	48
5.5.1. Oświata i wychowanie	48
5.5.2. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	48
5.5.3. Usługi kultury	49
5.5.4. Usługi sportu, turystyki i rekreacji	49
5.6. Zasoby mieszkaniowe gminy	50
5.7. Charakterystyka ruchu budowlanego w gminie	51

5.8. Obronność i bezpieczeństwo publiczne	51
6. Uwarunkowania wynikające z funkcjonowania systemu transportowego	53
6.1. Komunikacja drogowa	53
6.2. Obciążenie ruchem zewnętrznym dróg krajowych	55
6.3. Ocena funkcjonowania układu drogowego	55
6.3.1. Drogi krajowe	55
6.3.2. Drogi powiatowe i gminne	55
6.4. Komunikacja zbiorowa i indywidualna	56
6.5. Drogi transportu rolniczego	57
6.6. Sieć kolejowa	57
6.7. Tereny kolejowe – tereny zamknięte	57
7. Uwarunkowania wynikające z wyposażenia i obsługi uzbrojenia technicznego	58
7.1. Elektroenergetyka	58
7.3. Telekomunikacja i Internet	60
7.3.1. Telefonnia komórkowa	61
7.3.2. Dostęp do sieci Internet	61
7.4. Zaopatrzenie w wodę	62
7.5. Gospodarka odpadami	65
7.6. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków	66
7.7. Regulacja stosunków wodnych	67
7.7.1. Wody podziemne	67
7.7.2. Wody powierzchniowe	68
7.7.3. Melioracje szczegółowe	68
8. Uwarunkowania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	70
9. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym	71
10. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy	71

I. WPROWADZENIE

1. Uwagi ogólne

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest dokumentem, w którym ustala się politykę przestrzenną gminy, przy czym pod pojęciem polityka rozumie się cele rozwojowe gminy i sposoby ich osiągania w zakresie, który wiąże się z zagospodarowaniem przestrzeni.

Podstawowymi zadaniami studium są:

- 1) rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów, związanych z jej rozwojem;
- 2) sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym zasad ochrony interesu publicznego;
- 3) stworzenie podstawy do koordynacji planów miejscowych i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanych bez planów;
- 4) promocja rozwoju gminy.

2. Podstawa prawna i zakres opracowania studium

- 1) Ustawa z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym art. 6 ust. 1 (Dz. U. z 2012 Nr 0, poz. 647 ze zm.).
- 2) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).
- 3) Uchwała Nr XVI.106.2012 Rady Gminy Jarocin z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin.
- 4) Zakres opracowania niniejszego Studium obejmuje obszar gminy Jarocin o powierzchni 91 km² w jej aktualnych granicach administracyjnych.

Podstawę prawną sporządzenia i uchwalenia zmiany nr 1 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin, przyjętego Uchwałą nr XXXIII.229.2014 Rady Gminy Jarocin z dnia 26 czerwca 2014 roku., stanowi:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.),
- Uchwała Nr XXX.209.2022 Rady Gminy Jarocin z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jarocin,
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 23 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. 2021 poz. 2405).

Zgodnie z ww. uchwałą Rady Gminy Jarocin zmiana nr 1 studium dotyczy zmiany przeznaczenia terenu w odniesieniu do czterech obszarów wskazanych na rysunkach uwarunkowań i kierunków studium, zlokalizowanych w obrębach ewidencyjnych Jarocin, Domostawa, Zdziary i Katy.

3. Struktura opracowania

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin zostało sporządzone w 2001 r. w trybie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 15 z 1999 r., poz. 139 z późn. zm.) i uchwalone uchwałą Nr XXVII/239/01 Rady Gminy Jarocin z dnia 27 grudnia 2001 r. Obecne studium sporządzone

zostało w trybie obowiązującej od 11 lipca 2003 r. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012 Nr 0, poz. 647 ze zm.). Zakres opracowania jest zgodny z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 Nr 118, poz. 1233).

Zakres opracowania zmiany nr 1 studium zgodny z wymogami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 23 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. 2021 poz. 2405).

Opracowanie jest wykonane w formie tekstowej i graficznej. Część tekstowa składa się z dwóch części:

- A. „Gmina Jarocin. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”
- B. „Gmina Jarocin Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Kierunki zagospodarowania przestrzennego”

Część graficzna składa się z dwóch rysunków w skali 1:10 000:

- „Gmina Jarocin. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”
- „Gmina Jarocin Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Kierunki zagospodarowania przestrzennego”

Uchwaleniu przez Radę Gminy Jarocin podlega tekst jednolity Studium wraz z jednolitą częścią graficzną zawierającymi zmiany wprowadzone na podstawie uchwały Nr XXX.209.2022 Rady Gminy Jarocin z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jarocin, które określono jako zmiana nr 1 studium. Zmiany wprowadzone zmianą nr 1 studium wyróżniono w tekście kolorem niebieskim, zatem jednolity dokument Studium stanowią:

Część tekstowa:

- A. „Gmina Jarocin. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” – załącznik nr 1a,
- B. „Gmina Jarocin. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Kierunki zagospodarowania przestrzennego” – załącznik nr 1b.

Część graficzna składa się z dwóch rysunków w skali 1:10 000:

- „Gmina Jarocin. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” – załącznik nr 2,
- „Gmina Jarocin. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Kierunki zagospodarowania przestrzennego” – załącznik nr 3.

Niniejsze Studium przyjęte uchwałą nr XXXIII.229.2014 Rady Gminy w Jarocinie zastępuje w całości dokument uchwalony uchwałą nr XXVII/239/01 Rady Gminy Jarocin z dnia 27 grudnia 2001 r.

II. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

1. Uwarunkowania wynikające z położenia województwa podkarpackiego na tle kraju

Województwo podkarpackie (obok warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, lubelskiego i świętokrzyskiego) należy do grupy najsłabszych województw – ze względu na poziom

i efektywność gospodarki, stan infrastruktury i poziom życia w rankingu województw podkarpackie zajmuje daleką 12-14 pozycję pod względem rozwoju gospodarczego mierzonego poziomem PKB.

Region wymaga głębokich przekształceń strukturalnych, przeciwdziałania zagrożeniu marginalizacją i niedopuszczenia do dalszego zróżnicowania gospodarczego oraz włączenia w procesy rozwojowe kraju.

Warunki zagospodarowania województwa determinuje polityka przestrzenna państwa odnosząca się do obszaru województwa i jego otoczenia którą formułuje nowy dokument rządowy „Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju” opierający się na uniwersalnych zasadach:

- 1) umiarkowanego, policentrycznego rozwoju wielostronnie zrównoważonego między strefą rynkową, społeczną i ekologiczną
- 2) minimalizacji problemów funkcjonalno-przestrzennych
- 3) dostosowania przestrzeni do standardów rynkowych (otwarcie, konkurencyjność, efektywność, czystość ekologiczna, innowacyjność i zróżnicowanie funkcjonalne).

Wśród przyjętych priorytetów realizacyjnych województwa podkarpackiego pewien aspekt przestrzenny w odniesieniu do gminy posiadają następujące zadania rozwoju:

- 1) poprawy dostępu do podstawowych dóbr i usług publicznych z jednoczesnym podniesieniem standardu obsługi mieszkańców na obszarach peryferyjnych (niedosłużonych);
- 2) odnowy zdegradowanych obiektów i terenów, zwłaszcza posiadających znaczenie ponadlokalne;
- 3) rozwoju wielofunkcyjnego obszarów wiejskich i dywersyfikacji działalności gospodarczej a w szczególności tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi obszarów wiejskich z modernizacją sektora rolnego i tworzeniem infrastruktury rynku rolnego
- 4) integracji rynków pracy, a zwłaszcza zapobiegania drenażowi młodej, wykształconej kadry poprzez m.in. wspieranie działań w rozwój turystyki i agroturystyki, składników bazy ekonomicznej terenów wiejskich;
- 5) ochrona dziedzictwa kulturowego;
- 6) poprawa drożności i stworzenie spójnego układu komunikacyjnego oraz systemów infrastruktury technicznej;

2. Gmina na tle regionu

Gmina leży w północno-wschodniej części województwa podkarpackiego. Sąsiaduje z gminami Harasiuki gmina wiejska z powiatu niżańskiego, Ulanów gmina wiejsko-miejska z powiatu niżańskiego, Pysznica gmina wiejska z powiatu stalowowolskiego i Janów Lubelski gmina wiejsko-miejska z powiatu janowskiego.

Niemal cały region niżański można wliczyć do krainy lasowiackiej. Dominowała ludność małopolska przemieszana w niewielkim stopniu z Mazowszanami, Rusinami i Litwinami, w późniejszym okresie też Szwedami i jeńcami tatarskimi (różnego pochodzenia).

Teren obecnej gminy Jarocin położony był na uboczu ważnych szlaków komunikacyjnych. Główne, bardzo stare szlaki handlowe prowadziły bezpośrednio wzdłuż Wisły i Sanu nie wkraczając na teren Puszczy. „Szlak ruski” biegł wzdłuż lewego brzegu Sanu z Sandomierza przez Gorzyce, Pławo, Nisko i Kopki. Od XIV wieku szlak rozgałęział się w Kopkach, główny prowadził przez Jarosław i Przemyśl, a drugi przez Krzeszów i Lubaczów do Lwowa i na Mołdawię. Inny ważny szlak przebiegał po prawej stronie Sanu tzw. „gościniec lubelski” od Krzeszowa przez Bieliny, Ulanów, Zarzecze, Kłyżów, Jastkowice, Wolę Rzeczycką, Radomyśl i Pniów. Dopiero w XVI wieku przetarły się dwa nowe szlaki biegnące przez środek puszczy – południkowo. Jeden odchodził od szlaku ruskiego w Pławie i biegł przez Przyszów, Raniżów i Głogów Małopolski do Rzeszowa, drugi odchodził w Nisku przez Kamień, Sokołów również do Rzeszowa. Były to jedyne ważniejsze drogi przebiegające w pobliżu Jarocina i mające na rozwój wsi duży wpływ

Z czasów współczesnych:

Na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 05.06.1998 r. o samorządzie powiatowym oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.08.1998 r. w sprawie utworzenia powiatów powołano powiat niżański obejmujący gminy: Harasiuki, **Jarocin**, Krzeszów, Nisko, Rudnik n/Sanem, Ulanów.

Gmina Jarocin: na podstawie uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie Nr XVIII/56/72 04.12.1972 r. utworzono z dniem 01.01.1973 r. gminę Jarocin w powiecie niżańskim. W skład gminy Jarocin wchodzi sołectwa: Jarocin, Majdan Golczański, Szyperki, Zdziary, Mostki, Golce, Katy, Kutuły, Domostawa, Szwedry.

Gmina na tle województwa podkarpackiego. Stan w dniu 31.12.2010 r.

Wyszczególnienie	Gmina	Powiat	Województwo
powierzchnia ogólna	9079 ha	78564 ha	1784576 ha
powierzchnia użytków rolnych	5058 ha	40933 ha	954163 ha
ludność ogółem:	5276 osób	66909 osób	2103505 osób

(źródło: Województwo podkarpackie. Podregiony powiaty gminy, US Rzeszów 2011)

W układzie sieci osadniczej Jarocin został zaliczony jako ośrodek obsługi lokalnej (siedziba gminy): „Ośrodkiem obsługi lokalnej jest miejscowość Jarocin o umiarkowanych tendencjach rozwojowych, będąca siedzibą władz samorządowych oraz jednostek obsługi mieszkańców poziomu I w zakresie usług oświaty, ochrony zdrowia, poczty i telekomunikacji, obrotu pieniężnego, policji i straży pożarnej.”

Gmina nie wpisuje się w charakterystyczny dla województwa podkarpackiego podział na przemysłową północ i rolniczo-leśne centrum i południe. Gmina ma charakter rolno-leśny. Struktura zagospodarowania i użytkowania terenów na obszarze gminy przedstawia się następująco:

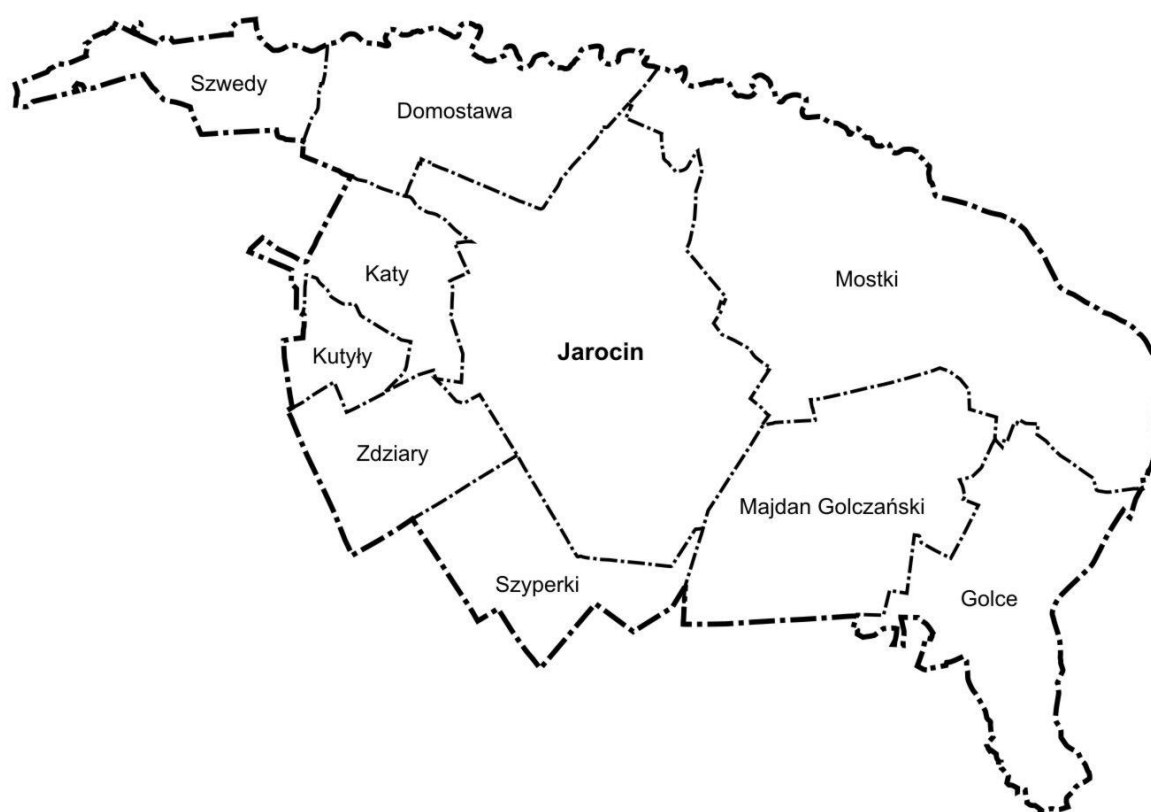
- użytki rolne 5058 ha – 55,7% pow. gminy,
- lasy 3725 ha – 41,0% pow. gminy,
- pozostałe (w tym zabudowa i komunikacja) 296 ha – 3,3% pow. gminy.

Zachodnim krańcem gminy przebiega droga krajowa Nr 19 relacji Rzeszów - Lublin, a południowo-wschodnim – linia kolejowa Biłgoraj – Stalowa Wola wraz z LHS (linia hutnicza szerokotorowa).

W gminie ustanowiono następujące sołectwa:

1. Domostawa
2. Golce
3. Jarocin
4. Katy
5. Kutyły
6. Majdan Golczański
7. Mostki
8. Szwedy
9. Szyperki
10. Zdziary

Gmina Jarocin. Podział na sołectwa.

III. UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu oraz stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej – stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ładu przestrzenny jest to „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno - estetyczne”.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy jest układem powiązanych ze sobą części, z jakich się ona składa. Części te stanowią poszczególne sołectwa, które wyróżniają się dzięki cechom przestrzennym i funkcjonalnym. Struktura ta kształtowała się przez wiele lat i miała na nią wpływ różne uwarunkowania.

Sieć osadnicza, połączona jest układem komunikacji drogowej. Jej główną osią jest droga krajowa nr 19 oraz zbiorcze i lokalne drogi powiatowe, uzupełnione o lokalne i dojazdowe drogi gminne. Przez teren gminy przechodzi Linia Hutnicza Szerokotorowa (LHS) oraz linia kolejowa normalnotorowa relacji Zwierzyniec – Stalowa Wola.

Jarocin – gminny ośrodek administracyjno-usługowy, pełni funkcję lokalną. Skupia na swoim obszarze również funkcję rolną i leśną.

W obszarze przestrzennym w pełni wykształciły się w zasadzie dwa obszary, jeden dominujący na terenie gminy z Jarocinem na czele o funkcji usługowo-rolniczej i drugi z Domostawą jako uzupełniający - o funkcji rolniczej.

Na terenie gminy przeważa zabudowa zagrodowa, związana z dominującą (rolniczą) funkcją gminy. Obecnie obserwuje się częste przypadki tworzenia nowej zabudowy jednorodzinnej i przekształcania istniejącej zabudowy zagrodowej w budownictwo jednorodzinne. Występuje to szczególnie w miejscowościach gminy, mocniej związanych z pracą mieszkańców w pobliskich ośrodkach miejskich (Nisko, Stalowa Wola) z przemysłową funkcją pełnioną przez Stalową Wolę.

Zasady, jakim powinien odpowiadać ład przestrzenny w gminie, określają plany miejscowe sporządzane dla poszczególnych obszarów w zależności od potrzeb społecznych czy ekonomicznych. Gmina nie posiada obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w granicach całej gminy, który ma za zadanie kształtować strukturę przestrzenną w obrębie całej jednostki.

W miejscowym planie uwzględnia się ekspozycję najbardziej wartościowych elementów krajobrazu przyrodniczego i kulturowego oraz wskazuje elementy dysharmonizujące strukturę zagospodarowania. Ważnym aspektem planu jest również wskazanie obszarów zdegradowanych wymagających rewitalizacji, które charakteryzują się niską atrakcyjnością funkcjonalną, architektoniczną i krajobrazową.

Działania w zakresie kształtowania ładu przestrzennego powinny być skierowane na:

- 1) stworzenie zwartych kompleksów zabudowy w nawiązaniu do istniejących zespołów zabudowy;
- 2) zachowanie historycznych układów przestrzennych;
- 3) zachowanie wartości architektoniczno - krajobrazowych i kulturowych;
- 4) rozwiązanie ruchu w układzie drogowym tranzytowym poprzez modernizację drogi Nr 19;
- 5) zachowanie korytarzy ekologicznych;
- 6) wykorzystanie kompleksów leśnych i obszarów atrakcyjnych krajobrazowo dla celów turystyki i rekreacji;
- 7) przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy na terenach rolnych;
- 8) ograniczanie zabudowy na terenach objętych ochroną prawną bądź wnioskowaną do ochrony;
- 9) wyznaczenie terenów inwestycyjnych wygenerowanych przez nowoprojektowane ciągi drogowe.

Dokument zmiany nr 1 studium uwzględnia swoim zakresem diagnozy społeczno-gospodarcze wynikające ze „Strategii Rozwoju Gminy Jarocin na lata 2010-2020”, przyjętej Uchwałą nr XXIX/200/2010 Rady Gminy Jarocin z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Jarocin na lata 2010-2020. Niniejsza zmiana studium ma na celu wskazanie m.in. terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, co wynika bezpośrednio z diagnozy wskazanej w przywołanej Strategii.

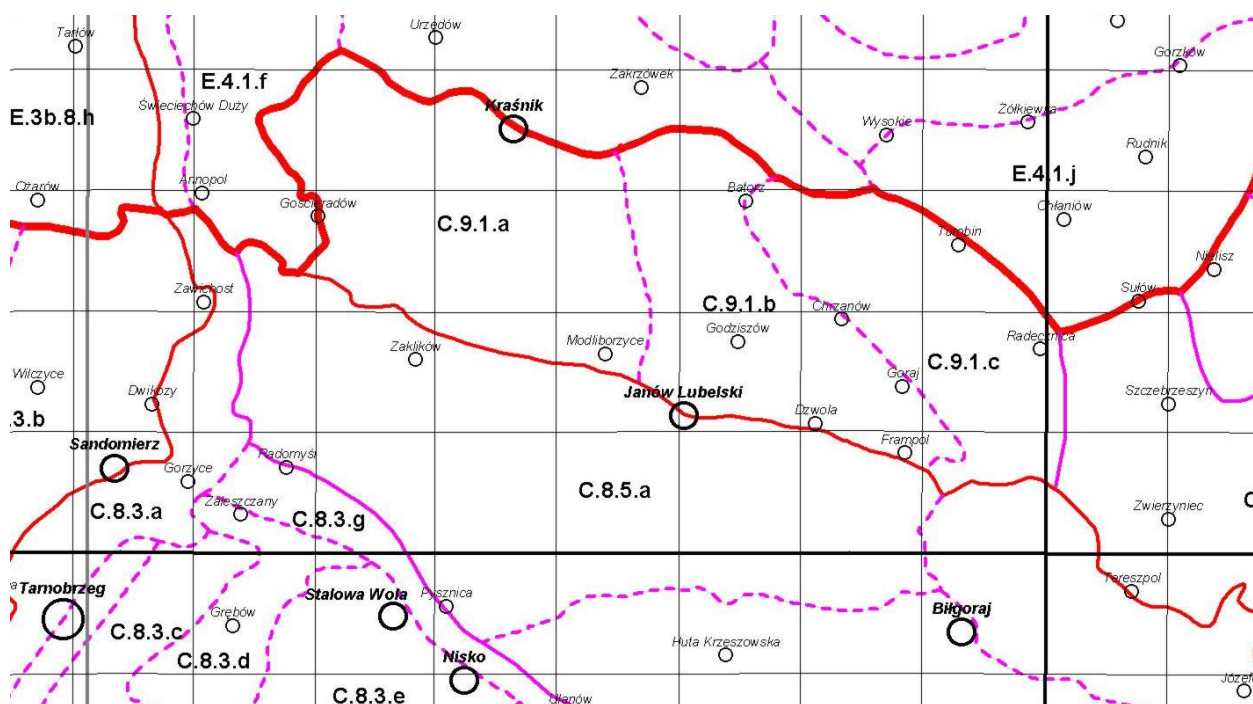
Wskazuje się, iż w trakcie opracowania jest nowa Strategia Rozwoju Gminy Jarocin.

2. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego oraz wymogi jego ochrony

2.1. Położenie geograficzne i morfologia terenu

Wg podziału fizyczno - geograficznego J. Kondrackiego (1977) gmina Jarocin położona jest w Makroregionie Kotliny Sandomierskiej w obrębie wydzielonej mniejszej jednostki - Mezoregionu Równiny Biłgorajskiej.

Wg podziału geobotanicznego teren gminy zaliczany jest do Działu Wyżyn Południowopolskich (C), Krainy Kotliny Sandomierskiej (C.8.), Okręgu Równiny Biłgorajskiej (C.8.5.) i Podokręgu Lasów Janowskich (C.8.5.a)

Źródło: Jan Marek Matuszkiewicz *Regionalizacja geobotaniczna Polski*, IGiPZ PAN, Warszawa 2008

Pod względem morfologicznym teren gminy położony jest wg M. Klimaszewskiego w Kotlinie Sandomierskiej w obrębie dwóch regionów: Obniżenia Tanwi (przeważająca część obszaru gminy) i Równiny Rozwadowskiej (fragment zachodni).

Obniżenie Tanwi jest to rozległe obniżenie o wysokości 190-240 m n.p.m. rozcięte dolinami Bukowej, Gilówki i Tanwi (już poza terenem gminy). Obniżenie urozmaicają zespoły wydmy o wysokościach względnych wahających się w granicach 5-10 m występujące w rejonie Domostawy, Katów i Jarocina.

Równina Rozwadowska, której fragment obejmuje zachodnią część gminy to piaszczysta równina przecięta szerokimi wstęgami den dolinnych Wisły i Sanu, jest płaskim, monotonnym obszarem wznoszącym się przeciętnie na wysokość 170-190 m n.p.m.

W obrębie omawianego obszaru wydzielono następujące formy morfologiczne:

- dolinę rzeki Bukowej z terasą zalewową występującą tylko fragmentarycznie i terasą nadzalewową stanowiącą formę o niewielkich nachyleniach (do 2%) wyniesioną około 2-3 m nad poziom wody w rzece, lokalnie porożcinaną przez starorzecza;
- doliny boczne i nieckowate - największa z nich to dolina rzeki Gilówki stanowiąca formę o szerokości 100-600 m, płaska o wyraźnym dnie i słabo zaznaczających się zboczach.

Doliny boczne w większości są zmeliorowane, biegi cieków uregulowane, pomimo to dna dolin w większości okresowo są podmokłe;

- wydm - wzniesione są przeciętnie na wysokość ok. 5-10 m nad powierzchnię otaczającego terenu, w przewadze porośnięte lasem.

2.2. Budowa geologiczna, zasoby kopalin

Pod względem geologicznym teren gminy położony jest w obrębie dużej jednostki geologicznej Polski – Zapadliska Przedkarpackiego. Jest to rozległe obniżenie tektoniczne wypełnione trzeciorzędowymi osadami miocenu morskiego spoczywającymi na utworach starszych. Zapadlisko powstało w końcowej fazie fałdowania geosynkliny karpackiej.

Obszar gminy usytuowany jest w północno-wschodniej części Zapadliska, a utwory je wypełniające wykształcone są w głębokomorskiej facji ilów i ilołupków. Ostatnim ogniwem utworów trzeciorzędowych są ropy krakowieckie, zalegające bezpośrednio pod nakładem utworów czwartorzędowych (plejstocenijskich i holocenijskich) na głębokości kilkunastu metrów poniżej powierzchni terenu.

Osady plejstocenijskie reprezentowane są przez osady fluwioglacjalne i eoliczne. Osady fluwioglacjalne wykształcone są jako gliny pylaste, lokalnie gliny zwięzłe, posiadające konsystencję twar doplastyczną z wkładkami glin o konsystencji plastycznej zalegające na głębokości od 0,2 do ok. 4,5 m p.p.t. oraz piaski drobne lub średnie występujące przeważnie w stropowej partii podłoża. Osady eoliczne występują w obrębie wydm, są to piaski w przewadze drobne, dość dobrze wysortowane. Osady holocenijskie reprezentowane są przez piaski i gliny występujące w obrębie doliny rzeki Bukowej.

Zasoby kopalin

Na terenie gminy nie stwierdzono występowania zasobów surowców podstawowych. Powszechnie występują natomiast kopaliny pospolite. Są to występujące w północnej i centralnej części piaski rzeczne terasów akumulacyjnych o szerokim zastosowaniu w budownictwie, deluwialne piaski i piaski gliniaste na południu gminy występujące lokalnie głównie na terenach leśnych w rejonie Domostawy, Katów i Jarocina oraz piaski eoliczne.

W północnej części gminy w dolinie Bukowej zostały wstępnie rozpoznane złoża torfów. Są to złoża niskie „Domostawa I” o pow. 7,2 ha i zasobach szacunkowych, określanych na 96 tys. ton i „Domostawa II” o pow. 78,0 ha i zasobach ok. 640 tys. ton. Torfy w zależności od własności fizykochemicznych mogą być stosowane w rolnictwie i ogrodnictwie jako nawóz organiczny i środek poprawiający strukturę gleby. Dawne zastosowanie torfów jako środka opałowego w chwili obecnej ma znaczenie marginalne.

Na terenie gminy nie prowadzi się koncesjonowanego wydobycia surowców, stwierdza się natomiast przypadki „dzikiej” eksploatacji piasków w szczególności w obrębie wydm, co jest zjawiskiem niekorzystnym z uwagi na zagrożenie dewastacji tych ciekawych form morfologicznych. Jest to wydobycie punktowe, na małą skalę prowadzone przez miejscową ludność na potrzeby własne. Powstałe wyrobiska są z reguły małe i szybko ulegają naturalnej sukcesji.

2.3. Środowisko wodne

2.3.1. Wody powierzchniowe

Teren gminy położony jest w zlewni rzeki San w przeważającej części odwadniany przez rzekę Bukowa i jej dopływy. Rzeką Bukowa płynie ze wschodu na zachód północnym skrajem terenu gminy na przeważającym odcinku będąc granicą gminy. Jej dolina jest kręta i stosunkowo rozległa. Dno doliny jest wcięte na głębokość 3-5 m w stosunku do otaczających terenów. Rzeką Bukowa uchodzi do Sanu poza obszarem opracowania na terenie gminy Pysznica. Największym

dopływem Bukowej jest rzeka Gilówka płynąca przez centralną część gminy. Jest to ciek uregulowany jak i większość jego dopływów. W ostatnich latach na rzece Gilówce został wybudowany zalew wraz z częścią rekreacyjną w miejscowości Jarocin będący obecnie największym zbiornikiem wodnym w gminie.

Przez rejon wsi Golce biegnie granica działu wodnego pomiędzy Bukową i Tanwią a wzdłuż południowej granicy gminy w rejonie wsi Golce płynie rzeka Kurzynka – dopływ rzeki Tanew, która uchodzi do Sanu na terenie gminy Ulanów. Łączna długość sieci rzecznej w gminie Jarocin wynosi 35,7 km, a rowów melioracyjnych 82,2 km.

W dnach dolin, w niewielkich wyrobiskach poeksploatacyjnych występują zbiorniki wód powierzchniowych. W okresach wysokich stanów wód powierzchniowych (po roztopach lub długotrwałych i obfitych opadach deszczu) wody z rzek nie mieszają się w korytach i zalewają przyległe łąki.

Jakość wód powierzchniowych

W latach 2007-2009 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie wykonywał na terenie województwa pierwsze badania wód powierzchniowych z uwzględnieniem podstawowych wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE. Ramowa Dyrektywa Wodna wprowadza nowe pojęcia w ocenie stanu wód powierzchniowych tj. m.in. klasyfikację stanu ekologicznego jednolitych części wód w ciekach naturalnych. Stan ekologiczny klasyfikuje się poprzez nadanie im jednej z pięciu klas jakości. Stan ekologiczny określa się jako: bardzo dobry, dobry, umiarkowany, słaby i zły. Badania monitoringowe prowadzone były w wybranych jednolitych częściach wód powierzchniowych (JCWP), wyznaczonych dla potrzeb planowania gospodarowania wodami. Zakres badań obejmował wskaźniki fizykochemiczne, chemiczne i biologiczne, w zależności od rodzaju prowadzonego monitoringu.

Na obszarze gminy Jarocin wydzielono jednolite części wód powierzchniowych:

- JCWP o kodzie PLRW 200017229452 „Dopływ spod Kiszek” . Jest to potok nizinny piaszczysty. Naturalna część wód, której stan określono jako zły niezagrażona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.
- JCWP o kodzie PLRW 200019229499 „Bukowa od Rakowej do ujścia”. Rzeka nizinna piaszczysto - gliniasta należąca do naturalnej części wód o złym stanie niezagrażona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.
- JCWP o kodzie PLRW 200017229489 „Gilówka”. Potok nizinny piaszczysty o statusie – naturalna część wód o złym stanie, niezagrażona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Południowe tereny gminy znajdują się w granicach:

- JCWP o kodzie PLRW 20001722889 „Kurzynka”. Jest to potok nizinny piaszczysty o statusie – silnie zmieniona część wód, niezagrażona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.
- JCWP o kodzie PLRW 20001722892 „Dopływ spod Dyjaków”. Potok nizinny piaszczysty o statusie – naturalna część wód o złym stanie, niezagrażona nieosiągnięciem celów środowiskowych.

Wody rzeki Bukowa przepływającej przez teren gminy nie były przedmiotem badań przeprowadzonych przez WIOŚ. Bukowa jest rzeką stosunkowo czystą. Wyniki wcześniejszych badań (lata 2004-2006), prowadzonych zgodnie z wówczas obowiązującymi przepisami dotyczącymi monitoringu i klasyfikacji wód wskazywały jedynie na występowanie okresowo wysokich koncentracji żelaza wynikające z procesów naturalnych.

Z opublikowanych w 2008 r. wyników badań prowadzonych przez WIOŚ w punkcie kontrolno - pomiarowym Bukowa – Chłopska Wola (gm. Pysznica) wynikało że, średnie stężenie roczne na odcinku: Bukowa od Rakowej do ujścia wynosiło dla:

- azotanów - 4,06 mg NO₃/l;
- azotu amonowego - 0,92 mg N- NO₃/l;
- azotu ogólnego – 2,25 mg N/l;
- fosforu ogólnego – 0,089 mg P/l;
- chlorofilu „a” – 2,58 µg/l.

Pomimo, że Bukowa uważana jest za rzekę czystą jakość jej wód w klasyfikacji ogólnej została uznana za niezadowalającą głównie z względu na ponadnormatywną zawartość żelaza pochodzenia naturalnego. Większość parametrów fizyko-chemicznych wody wykazało wartości charakterystyczne dla wód czystych. Podwyższone wartości utlenialności, zawartość związków żelaza oraz barwa wody świadczą o obecności związków humusowych, charakterystycznych dla zlewni leśnych. W ocenie przydatności wód Bukowej do celów pitnych i bytowania ryb w warunkach naturalnych oceniono je jako nieprzydatne do w/w celów.

2.3.2. Wody podziemne

Obszar gminy generalnie jest mało zasobny w wody podziemne z wyraźnymi lokalnymi źródłowaniem. Stwierdza się występowanie czwartorzędowego poziomu wód gruntowych. Na znacznym obszarze wody IV rzędowe występują w piaskach, mając swobodne zwierciadło wody, stabilizujące się na głębokości od 0,7 do 4,5 m p.p.t. oraz w postaci II poziomu wód czwartorzędowych występującego na głębokości kilkunastu metrów pod kompleksem nieprzepuszczalnych ilów. Lokalnie (doliny Bukowej i Gilówki) poziom wód występuje w postaci sączeń śródglinowych na głębokości od 1,1 do 2,0 m p.p.t. Pod wpływem intensywnych opadów atmosferycznych lub roztopów poziom wód ulega znacznemu podwyższeniu, w dolinach rzek występują okresowe podmokłości.

Poziom wodonośny zasilany jest przez opady atmosferyczne i częściowo przez wody gromadzące się w korytach rzek i cieków wodnych. Wahania poziomu wodonośnego wykazują ścisłą współzależność z opadami atmosferycznymi. Wody I poziomu czwartorzędowego nie posiadają pokrywy izolującej w stropie warstwy wodonośnej w związku z czym narażone są na przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni, co stwarza zagrożenie skażenia wód.

W oparciu o zasoby IV-rzędowego poziomu wodonośnego na terenie gminy funkcjonują dwa ujęcia wody w Jarocinie i Katach.

Ujęcie Jarocin zasilą w wodę Jarocin, Szyperki, Majdan Golczański, Mostki Sokale, Mostki Deputaty, Mostki Graba, Mostki Nalepy, Golce. Ujęcie zlokalizowane w rejonie przysiółka Lipniki w Jarocinie przy drodze lokalnej Jarocin - Nalepy, składa się z dwóch studni głębinowych o ustalonych decyzją zasobach eksploatacyjnych w kat „B”. Czerpie ono wodę zgodnie z wielkościami poboru ustalonymi w decyzji o wielkości $Q_{\max}$ m³/h=34,0 m ze studni S-2a wydanej przez Starostę Nizańskiego nr OLR.I.6223-18/04/A z 14.01.2005, która obowiązuje do końca 2014 r. Wokół ujęć wody zostały wyznaczone i wykonane strefy ochrony bezpośredniej obejmujące pas terenu o promieniu 10 m. Jak wynika z operatu wodno-prawnego ujęcia w Jarocinie z uwagi na brak obiektów mogących skażać warstwę wodonośną w promieniu kilku kilometrów, nie wyznaczono stref ochrony pośredniej. W zasięgu leja depresyjnego R = 495 m teren porośnięty jest lasem.

Ujęcie Katy zaopatruje w wodę mieszkańców wsi Katy, Domostawa, Szwedzy, Kutuły i Zdziary. Składa się ono z dwóch studni głębinowych zlokalizowanych na łąkach, po lewej stronie drogi krajowej Rzeszów – Lublin. Udokumentowane i zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w kat „B” dla tego ujęcia wynoszą 66,8 m³/h. Pozwolenie wodnoprawne wydane przez Starostę

Niżańskiego z 15.12.2004 r. znak OLR.I.6223-15/04/A ustala wielkość i sposób eksploatacji ujęcia w wysokości $Q_{\text{sr.dob.}}=559 \text{ m}^3/\text{d}$ lub $Q_{\text{max.dob.}}=732 \text{ m}^3/\text{d}$. Pozwolenie jest ważne do 31.12.2014 r. Posiada wygradzoną strefę ochrony bezpośredniej. Dla ujęcia wody zaprojektowano strefy ochrony pośredniej wewnętrznej zajmujące dla studni podstawowej S_1 teren o promieniu $R = 80,5 \text{ m}$, dla studni awaryjnej S_2 teren o promieniu $R = 74 \text{ m}$.

Zasoby ujęcia Jarocin zabezpieczają obecne zapotrzebowanie na wodę użytkowników (przy wykorzystaniu rezerw w zbiorniku wyrównawczym). Nie zabezpiecza jednak zapotrzebowania przy założeniu zwiększonej liczby użytkowników. Dlatego planowane jest „spięcie” wodociągów „Katy” i „Jarocin” poprzez wykonanie sieci łączącej Katy z Szyperkami i Zdziarami.

Ścieki sanitarne mieszkańców gminy Jarocin (poza wsią Golce) odprowadzane są kanalizacją sanitarną na oczyszczalnię ścieków zlokalizowaną w Jarocinie. Jest to oczyszczalnia mechaniczno - biologiczna oparta na procesie dwufazowej recyrkulacji osadu czynnego z pełną nityfikacją i denityfikacją oraz chemiczną redukcją fosforu. Oczyszczalnia działa zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym na zrzut ścieków do środowiska wydane przez Starostę Niżańskiego decyzją nr OLR.I.6223-7/03/A z 31.07.2003 r.

Jakość wód podziemnych

Badania stanu wód podziemnych w sieci krajowej prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny, będący z mocy ustawy Prawo wodne państwową służbą hydrogeologiczną, zobligowaną do wykonywania badań i oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd), wyznaczonych zgodnie z wymogami Ramowej Dyrektywy Wodnej. Ponieważ JCWPd, wyznaczone na terenie województwa podkarpackiego nie mają statusu zagrożenia nie osiągnięcia dobrego stanu, w roku 2008 i 2009 nie wykonywano monitoringu operacyjnego.

W ramach monitoringu diagnostycznego wykonywanego w cyklu trzyletnim, dla jednolitej części wód podziemnych (nr 119) w obrębie, której położona jest gmina Jarocin, badania stanu chemicznego wykonywano w roku 2007 w oparciu o punkt pomiarowy nr 94 w Stalowej Woli. W ocenie uwzględniono kryterium zanieczyszczenia wód podziemnych związkami azotu z działalności rolniczej.

Na podstawie uzyskanych wyników badań oraz przeprowadzonej klasyfikacji stwierdzono, że woda z otworu obserwacyjnego w Stalowej Woli jest niskiej jakości - klasy IV. Poziom azotanów, nie przekraczający wartości granicznej, nie wskazuje na zanieczyszczenie wód podziemnych związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Analizy prób wody surowej pobrane na ujęciach wody w Katkach i Jarocinie wykazują podwyższone zawartości związków manganu i żelaza, ujmowane wody nie odpowiadają pod tym względem wymaganiom dla wody pitnej, wymagają uzdatniania. Pozostałe wskaźniki fizyko-chemiczne i bakteriologiczne są niższe od dopuszczalnych.

2.4. Warunki klimatyczne

Według Okołowicza gmina położona jest w obrębie Krainy Klimatycznej Sandomierskiej. Jest to obszar o dużych wpływach klimatu kontynentalnego, który wyraża się w większych rocznych amplitudach temperatury powietrza, wydłużonych okresach upalnego lata i dość długimi zimami.

Badany teren ze względu na położenie, rzeźbę, dużą powierzchnię lasów, głębokość występowania wód gruntowych charakteryzuje się zróżnicowanymi warunkami klimatu lokalnego, od rejonów o słabym nasłonecznieniu, dużej wilgotności w obrębie dolin rzek i na terenach obniżonych i płytkim zaleganiu wód gruntowych do 2,0 m p.p.t. do terenów na wysoczyznach, dobrze przewietrzonych o korzystnych warunkach solarnych. Specyficzny mikroklimat występuje w obrębie kompleksów leśnych, cechujący się osłabieniem promieniowania słonecznego, dużą zacisnością, wyrównaną termiką, podwyższoną wilgotnością względną, bakteriostatycznym oddziaływaniem olejków eterycznych.

Warunki klimatu lokalnego

Obszar gminy Jarocin cechuje się średnio korzystnymi warunkami klimatu lokalnego. Obszarami o zmiennych warunkach klimatu lokalnego są doliny rzek Bukowej i Gilówki. Są to obszary o gorszych warunkach wilgotnościowych i częściej zalegających mgłach.

Niekorzystne warunki klimatu lokalnego występują w obrębie terasy zalewowej rzeki Bukowej, starorzeczy oraz w dolinach bocznych. Charakteryzują się one niekorzystnymi warunkami termicznymi, wilgotnościowymi i solarnymi. Narażone są na częste zaleganie chłodnego powietrza i dużą częstotliwość występowania mgieł.

2.5. Środowisko atmosferyczne

Stopień zanieczyszczenia powietrza związany jest z wielkością emisji wprowadzanych do atmosfery strumieni zanieczyszczeń pochodzących przede wszystkim ze źródeł antropogenicznych. Gmina Jarocin położona jest w rejonie o korzystnych warunkach aerosanitarnych.

Na terenie gminy, z uwagi na brak rozwiniętego przemysłu lokalnego, brak punktowych uciążliwych źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza, mogących znacząco wpływać na pogorszenie warunków aerosanitarnych. Niemniej na stan czystości powietrza w gminie może mieć wpływ emisja zanieczyszczeń wynikająca z bliskiego sąsiedztwa aglomeracji miejsko – przemysłowej Stalowej Woli i Niska.

Ponadto wpływ na stan środowiska atmosferycznego, w skali lokalnej posiada emisja niekontrolowana z niepunktowych źródeł. Zalicza się do nich emisja z:

- sektora transportowego;
- sektora komunalnego – z małych kotłowni i palenisk domowych, gdzie podstawowym źródłem energii cieplnej jest spalanie węgla i drewna;
- rolnictwo (hodowla bydła, zabiegi agrotechniczne).

Reasumując należy stwierdzić, iż gmina charakteryzuje się korzystnymi warunkami czystości powietrza, o czym świadczy zdrowotność lasów (występują jedynie uszkodzenia słabe – I strefa zagrożeń przemysłowych), środowiska szczególnie wrażliwego na zanieczyszczenia zwłaszcza gazowe. Narastającym problemem staje się natomiast emisja komunikacyjna, szczególnie odczuwalna w rejonie trasy tranzytowej – drogi krajowej nr 19.

Wobec powyższego, można przypuszczać, iż w jej rejonie występuje niezorganizowana emisja zanieczyszczeń motoryzacyjnych stwarzająca uciążliwość w miejscowościach Domostawa, Katy, Zdziary położonych przy tej drodze.

2.6. Hałas

W zależności od rodzaju źródła emisji dźwięku rozróżnia się dwie podstawowe kategorie hałasu: komunikacyjny (drogowy, kolejowy i lotniczy) oraz przemysłowy (w otoczeniu zakładu przemysłowego i na stanowiskach pracy). Największy wpływ na hałas akustyczny wywiera hałas komunikacyjny – w szczególności droga krajowa Nr 19.

W 2010 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przeprowadziła pomiar ruchu. Na odcinku pomiarowym Janów Lubelski – Domostawa zarejestrowano średni dobowy ruch (SDR) pojazdów samochodowych ogółem 6673 a na odcinku Domostawa – Zarzecze 5688.

W przypadku gminy do działań sprzyjających obniżeniu hałasu komunikacyjnego należą: utrzymanie dobrego stanu dróg, odnawianie nawierzchni drogowych, obiektów mostowych, remonty i modernizacje odcinków dróg.

Normy dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120 poz. 826) zmienione w dniu 1 października 2012 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1109).

W przypadku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w celu ochrony ludzi przed tym zanieczyszczeniem należy podjąć środki minimalizujące oddziaływanie,

a w pierwszej kolejności jest to instalowanie ekranów akustycznych. Ekran akustyczny, nawet w najlepszej formie, wykonane estetycznie, zamykają wgląd w krajobraz, co ma ogromne znaczenie w przypadku gmin, których najcenniejsze dziedzictwo stanowi nieprzekształcone środowisko naturalne.

2.7. Promieniowanie elektromagnetyczne

Wśród pól elektromagnetycznych występujących w otaczającym środowisku, wyróżniamy naturalne oraz wytwarzane sztucznie, o różnych częstotliwościach. Pola elektromagnetyczne pochodzenia naturalnego to między innymi pole magnetyczne Ziemi, pole wywołane atmosferycznymi wyładowaniami elektrycznymi, promieniowaniem Słońca, promieniowaniem kosmicznym. Pola pochodzenia sztucznego wytwarzane są przez anteny nadawcze radiostacji i TV, radary, anteny stacji bazowych telefonii komórkowej, telefony bezprzewodowe i komórkowe komputery, kuchenki mikrofalowe oraz linie i stacje elektroenergetyczne.

Linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia generują pola o niskich częstotliwościach (ok. 50 Hz). Pola o wyższych częstotliwościach to fale radiowe. Ich górne zakresy to mikrofały. Pole elektromagnetyczne o bardzo dużej częstotliwości to promieniowanie rentgenowskie.

Do urządzeń emitujących promieniowanie elektromagnetyczne na obszarze gminy, mające znaczenie w procesie projektowym studium, należą:

- linie elektroenergetyczne niskiego, średniego i wysokiego napięcia;
- 2 bazowe stacje telefonii komórkowej zlokalizowane w Katach i Zdziarach.

Jak informuje CIOP (Centralny Instytut Ochrony Pracy): „Sposób i skutki oddziaływania pól elektromagnetycznych, zarówno bezpośrednio na ciało człowieka jak i na materialne elementy środowiska pracy, zależą od ich częstotliwości i natężenia. Pola elektromagnetyczne w przeciwieństwie do wielu fizycznych czynników środowiska, jak np. hałas, nie są z reguły rejestrowane przez zmysły człowieka, dlatego niemożliwe jest intuicyjne dostosowanie sposobu postępowania człowieka do stopnia zagrożenia. Energia pól elektromagnetycznych absorbowana bezpośrednio w organizmie powoduje powstawanie w nim elektrycznych prądów indukowanych oraz podgrzewanie tkanek. Może to być przyczyną niepożądanych efektów biologicznych i w konsekwencji zmian stanu zdrowia (czasowego i trwałego). Mimo wieloletnich badań w celu ustalenia czy wieloletnia, chroniczna ekspozycja na pola o natężeniach nie wywołujących istotnych zmian krótkoterminowych może wpływać na stan zdrowia ludzi, wciąż nie ma ostatecznych rozstrzygnięć w tej sprawie”.

Przeprowadzone badania nie wykazały jednoznacznie istnienia negatywnego wpływu pól elektromagnetycznych na zdrowie. „Obecny stan wiedzy upoważnia specjalistów w zakresie bioelektromagnetyki do stwierdzenia, że promieniowanie MF emitowane ze stacji bazowych TK nie powoduje efektów biologicznych w organizmach żywych i nie wpływa na stan zdrowia ludności zamieszkałej w okolicy takich stacji (...). Taka opinia wynika z faktu, że natężenie pola MF emitowanego z anten stacji bazowych (...) jest zbyt słabe (...), aby wywołać jakiegokolwiek efekty biologiczne, nawet po ciągłej i długotrwałej ekspozycji.

Pole elektromagnetyczne emitowane przez naziemne linie elektromagnetyczne nie będzie wywoływać negatywnego wpływu na tereny zabudowy sąsiadującej ze względu na zachowanie pasa technologicznego (20 m w obie strony – 110 kV, 7,5 m w obie strony - 15kV) wolnego od zabudowy. Zgodnie z Art. 121 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska z 27 kwietnia 2001 r., ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach oraz zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposoby sprawdzania dotrzymania tych poziomów zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. (Dz. U. Nr 192 z 2003 r., poz. 1883) w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych

poziomów. Zróżnicowane dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych określa załącznik nr 1 do rozporządzenia. Zgodnie z rozporządzeniem częstotliwość sieci elektroenergetycznej wynosi 50 Hz.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową przy częstotliwości pola elektromagnetycznego wynoszącej 50 Hz dopuszczalne poziomy składowe pól elektromagnetycznych wynoszą: składowa elektryczna - 1 kV/m; składowa magnetyczna - 60 A/m.

Dla miejsc dostępnych dla ludności przy częstotliwości pola elektromagnetycznego wynoszącej 50 Hz dopuszczalne poziomy składowe pól elektromagnetycznych wynoszą: składowa elektryczna - 10 kV/m; składowa magnetyczna 60 A/m.

Monitoring dopuszczalnych poziomów składowych pól elektromagnetycznych może być skutecznym działaniem minimalizującym stopień zagrożenia.

Na obszarach otaczających źródła pól elektromagnetycznych ustanawia się strefy ochronne pierwszego i drugiego stopnia. Wartości graniczne dla poszczególnych stref ochronnych przedstawia tabela poniżej.

Postać promieniowania		Strefa ochronna	
		Pierwszego stopnia	Drugiego stopnia
Pole elektromagnetyczne o częstotliwości (składowa elektryczna)	50 Hz	Powyżej 10 V/m	Powyżej 1 V/m do 10 V/m
	od 0,1 do 10 MHz	Powyżej 20 V/m	Powyżej 5 V/m do 20 V/m
	powyżej 10 do 30 MHz	Powyżej 7 V/m	Powyżej 2 V/m do 7 V/m
Pole elektromagnetyczne o częstotliwości powyżej 300 MHz do 300 GHz - stacjonarne - niestacjonarne		powyżej 0,1 W/m ² powyżej 1 W/m ²	powyżej 0.025 W/m ² do 0,1 W/m ² powyżej 0.25 W/m ² do 1 W/m ²

Zródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z 5 listopada 1980 r. w sprawie szczegółowych zasad ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Na obszarze strefy ochronnej pierwszego stopnia przebywanie ludności jest zabronione, z wyjątkiem osób zatrudnionych przy eksploatacji źródeł pól. Na obszarze strefy ochronnej drugiego stopnia dopuszcza się okresowe przebywanie ludności związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej, turystycznej, rekreacyjnej. Zabrania się natomiast lokalizować budynków mieszkalnych, szpitali, internatów, żłobków itp. W przypadku linii energetycznych 220 kV mamy do czynienia ze strefą ochronną drugiego stopnia.

Nieznaczne promieniowanie elektromagnetyczne mogą wygenerować również stacje transformatorowe. Wpływ promieniowania na ludzi będzie jednak znikomy lub nie będzie występował.

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych nie należy ustanawiać zakazów ani uniemożliwiać lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.

Poziom pola elektromagnetycznego nie może przekroczyć parametrów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w/s dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów. Dla miejsc dostępnych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz miejsc dostępnych dla ludzi wynoszą one odpowiednio:

Rodzaj terenu	Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego	Parametr fizyczny	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
zabudowa mieszkaniowa	50 Hz - częstotliwość sieci elektroenergetycznej		1 kV/m	60 A/m	-
miejsca dostępne dla ludzi	0 Hz		10 kV/m	2500 A/m	-
	0-0,5 Hz		-	2500 A/m	-
	0,5-50 Hz		10 kV/m	60 A/m	-
	0,05-1 kHz		-	3/fA/m	-
	0,001-3 MHz		20 V/m	3 A/m	-
	3-300 MHz		7 V/m	-	-
	300 MHz - 300 GHz		7 V/m	-	0,1 W/m ²

Na podstawie Rozporządzenia MŚ w/s dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych..., 2003 r.

Zgodnie z przepisami wymienionej powyżej ustawy, w przypadku spełnienia wymogów określonych przepisami odrębnymi na terenie gminy będą mogły być zlokalizowane inwestycje celu publicznego z zakresu łączności publicznej, przez które rozumie się infrastrukturę telekomunikacyjną służącą zapewnieniu publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych (urządzenia telekomunikacyjne, oprócz telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, oraz w szczególności linie, kanalizacje kablowe, słupy, wieże, maszty, kable, przewody oraz osprzęt wykorzystywane do zapewnienia telekomunikacji). Zasięg oddziaływania infrastruktury telekomunikacyjnej będzie możliwy do określenia dopiero na etapie wydawania decyzji środowiskowej (przy znajomości parametrów technicznych oraz szczegółowej lokalizacji obiektów).

2.8. Gleby

Użytki rolne występujące na terenie gminy zaliczane są do gleb III-VI klasy bonitacyjnej. Przeważają użytki w klasie V i VI (ponad 60% powierzchni użytków rolnych). Gleby klasy III stanowią 1% użytków rolnych.

Spory odsetek stanowią gleby pochodzenia organicznego, szczególnie chronione z mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Są to gleby torfowe i murszowe występujące w rejonie miejscowości: Jarocin, Zdziary, Szyperki, Mostki, Majdan Golczański i Domostawa.

Grunty zbonifikowane w klasie I-IV podlegają ochronie (Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych - tekst jednolity (Dz. U. 2004 Nr 121, poz. 1266 z późn. zm.)). Gleby o najwyższej klasie bonitacji (klasy I-III) oraz gleby pochodzenia organicznego podlegające szczególnej ochronie i nie powinny być przejmowane na cele nierolnicze.

Pogorszenie właściwości użytkowych gleby może nastąpić pod wpływem czynników naturalnych oraz antropogenicznych. Do czynników naturalnych zaliczamy erozję gleb – wietrzną (eoliczną), wodną, wodno-grawitacyjną oraz uprawową. Czynnikiem antropogenicznym powodującym niszczenie gleb może być prowadzona działalność gospodarcza m.in. nadmierny wyrąb lasów, niszczenie szaty roślinnej, nieprawidłowa uprawa gruntów i dobór roślin uprawnych, niewłaściwe stosowanie środków ochrony roślin i nawozów sztucznych, odwadnianie bagien itp. Z punktu widzenia ochrony środowiska najważniejsze jest zapobieganie zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi. Tego typu zanieczyszczenia występują między innymi w otoczeniu zakładów przemysłowych oraz składowisk odpadów komunalnych i przemysłowych.

Na terenie gminy w miejscowości Jarocin znajduje się składowisko odpadów komunalnych, które jest planowane do zamknięcia i rekultywacji, ponadto oprócz kilku niewielkich zakładów drzewnych (tartaków) nie ma uciążliwych zakładów przemysłowych.

Jakość gleb użytkowanych rolniczo

W celu uzyskania całości obrazu trwałych przekształceń i zmian zachodzących w glebie oraz stworzenia możliwości szybkiego reagowania na zachodzące nieprawidłowości realizowany jest monitoring gleb zajmujący się badaniem i oceną stanu biologicznie czynnej powierzchni ziemi. Ogólnopolski program badań realizowany jest przez Okręgowe Stacje Chemiczno-Rolnicze (Rzeszów) w zakresie m.in.: stopnia zakwaszenia oraz zawartości przyswajalnych form fosforu, potasu i magnezu. Badania odczynu gleby pozwalają określić potrzeby jej wapnowania, natomiast celem badania zawartości fosforu, potasu i magnezu jest określenie ich ilości w kontekście zastosowania odpowiedniego nawożenia w zależności od potrzeb roślin, nie powodując jednocześnie zagrożenia skażeniem wód gruntowych szczególnie fosforem. Dla gminy Jarocin wyniki badań przedstawiają się następująco:

Kwasowość gleb w rolnictwie indywidualnym w 2009 r.

Wyszczególnienie	Odczyn gleb – pH w % badanych użytków rolnych				
	bardzo kwaśny pH <4,5	kwaśny pH 4,6-5,5	lekko kwaśny pH 5,6-6,5	obojętny pH 6,6-7,2	zasadowy pH >7,2
Jarocin	58	28	10	2	1

(źródło: Ochrona środowiska w województwie podkarpackim w latach 2007-2009, US Rzeszów 2010)

Zawartość fosforu w glebie w rolnictwie indywidualnym w 2009 r.

Wyszczególnienie	w % badanych użytków rolnych				
	bardzo niska do 5mg/100g gleby	niska 5,1-10,0	średnia 10,1-15,0	wysoka 15,1-20,0	bardzo wysoka >20,0
Jarocin	20	50	12	6	12

(źródło: Ochrona środowiska w województwie podkarpackim w latach 2007-2009, US Rzeszów 2010)

Zawartość potasu w glebie w rolnictwie indywidualnym w 2009 r.

Wyszczególnienie	w % badanych użytków rolnych				
	bardzo niska do 7,5mg/100g gleby	niska 7,6-12,5	średnia 12,6-20,0	wysoka 20,1-25,0	bardzo wysoka >25,0
Jarocin	33	33	14	7	13

(źródło: Ochrona środowiska w województwie podkarpackim w latach 2007-2009, US Rzeszów 2010)

Zawartość magnezu w glebie w rolnictwie indywidualnym w 2009 r.

Wyszczególnienie	w % badanych użytków rolnych				
	bardzo niska do 3,0mg/100g gleby	niska 3,1-5,0	średnia 5,1-7,0	wysoka 7,1-9,0	bardzo wysoka >9,0
Jarocin	31	18	24	9	18

(źródło: Ochrona środowiska w województwie podkarpackim w latach 2007-2009, US Rzeszów 2010)

2.9. Zasoby objęte prawną ochroną przyrody

Park Krajobrazowy Lasy Janowskie

Równoległe do północnej granicy gminy Jarocin w odległości od kilkuset metrów do kilku kilometrów przebiega południowa granica Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie” zatwierdzona rozporządzeniem Nr 86/06 Wojewody Podkarpackiego z 12.12.2005 r.

Granica otuliny Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie przebiega poza terenem gminy Jarocin, przez gminy Zaklików, Radomyśl n/Sanem, Pysznica, Nisko, Ulanów i Harasiuki, wewnątrz otuliny zawiera się cały obszar gminy Jarocin i obejmuje znaczne powierzchnie zachowanego osobliwego krajobrazu dawnych puszczy Kotliny Sandomierskiej z cennymi ekosystemami leśnymi i bagiennymi, o dużym stopniu naturalności i bogactwie gatunkowym roślin i zwierząt.

Obszary Natura 2000

Park Krajobrazowy „Lasy Janowskie” i północna część gminy Jarocin obejmująca tereny leśne na północ od Jarocina, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. nr 25, poz. 133 wraz z Obwieszczeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. o sprostowaniu błędów - załącznik nr 2 - Dz. U. z 2011 r. nr 67, poz. 358) zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z 2007 r. nr 179 poz. 1275) został objęty granicami Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura 2000 „OSO Lasy Janowskie” o kodzie PLB 060005. Obszar Lasy Janowskie obejmuje 60235,8 ha, w tym na terenie gminy 1321,4 ha.

Obszar „OSO Lasy Janowskie”, to rozległy i zwarty kompleks leśny, stanowiący północno-zachodnią część Puszczy Solskiej oraz enklawę „Rozwadów” dla ochrony głuszcza. Przeważa płaski teren, urozmaicony wzniesieniami wydmowymi, lekko nachylony w kierunku południowo-zachodnim, odwadniany przez szereg cieków, z których wiele ma tu obszary źródliskowe (rzeki Biała Branew, Rakowa, Bukowa, Sanna). Obszary bezodpływowe lub okresowo przepływowe zajęte są przez torfowiska wysokie lub przejściowe, z których część zamieniono jeszcze w ubiegłym stuleciu na stawy. Wśród roślinności przeważają zbiorowiska leśne (80%). Przeważają siedliska borowe, ale dużą część powierzchni zajmują też siedliska lasu liściastego. Występuje tutaj co najmniej 29 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Rady Europy 79/409/EEG, 8 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bielik, bocian czarny, głuszc, lelek; w stosunkowo wysokim zagęszczeniu występują: kania czarna, trzmielojad, orlik krzykliwy i sóweczka.

W sieci NATURA 2000 w północno-zachodniej części gminy planowany jest także obszar „Uroczyska Lasów Janowskich” (kod PLH 060031) wchodzący w skład obszaru zajmującego zachodnią i centralną część Równiny Biłgorajskiej. Położony jest pomiędzy dolinami Wisły i Sanu na zachodzie, doliną Bukowej na południu i krawędzią Wyżyny Lubelskiej i Roztocza na północy i wschodnią granicą sięgającą po Frampol. Podłoże stanowią głównie piaski, miejscami silnie zwydmione, rzadko gliny polodowcowe. Zagłębienia bezodpływowe zajęte są w dużej mierze przez torfowiska lub przekształcone w ekstensywnie użytkowane stawy hodowlane (ponad 150 stawów). Teren odwadniany jest przez szereg cieków, z których wiele ma tu obszary źródliskowe. Podstawową formą użytkowania terenu jest gospodarka leśna.

Podstawowym celem ochrony w obszarze jest wilk - priorytetowy gatunek z Dyrektywy Siedliskowej. Jego populacja w obszarze stanowi istotną część lokalnej populacji Kotliny Sandomierskiej i Roztocza. Lasy Janowskie to zwarty obszar leśny o dużym stopniu naturalności i małej gęstości zaludnienia, z fragmentami starych drzewostanów o charakterze puszczańskim. Głównymi walorami siedliskowymi są tu bory bagienne i torfowiska oraz bory jodłowe. Ponadto na uwagę zasługują łąki olszowe wzdłuż licznych cieków, murawy napiaskowe i wrzosowiska. W obszarze zidentyfikowanych zostało 22 rodzaje siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmującej w sumie 12% powierzchni obszaru. Jest to również ważna ostoja flory i fauny. Stwierdzono tu występowanie 18 gatunków zwierząt i 2 gatunków roślin z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Poza tym w obszarze występuje znaczne nagromadzenie innych rzadkich i chronionych w Polsce taksonów, w tym największej w kraju populacji fiołka bagiennego. Obszar Uroczyska Lasów Janowskich obejmuje 34544,2 ha, w tym na terenie gminy ok. 88 ha.

Ponadto do wschodniej granicy gminy przylega obszar sieci Natura 2000 „Bory bagienne nad Bukową” (kod PLH 180048).

Pomniki przyrody

Na terenie gminy zlokalizowany jest jeden pomnik przyrody - dąb szypułkowy rosnący na południowym skraju wsi Nalepy na gruncie należącym do Nadleśnictwa Rozwadów.

Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie

Wykonana przez dr Dominika Wróbla *Inwentaryzacja przyrodnicza gminy Jarocin* wykazała funkcjonowanie na terenie gminy **12 typów siedlisk** przyrodniczych o znaczeniu priorytetowym objętych ochroną na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U.2012.1041).

Typy siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty:

kod 3150 – starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami *Nympheion*, *Potamion*; kod 3270 – zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością *Chenopodium rubri* p.p. i *Bidention* p.p.; kod 4030 – suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphyilion*); kod 6120 – ciepłolubne, śródlądowe murawy napiaskowe (*Koelerion glaucae*); kod 6430 – ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*); kod 6510 – niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*); kod 7110 – torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe); kod 7120 – torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji; kod 7140 – torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*); kod 91D0 – bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne); kod 91E0 – łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe); kod 91T0 – sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*).

Najwyższą wartość przyrodniczą, z racji ogólnego rozprzestrzenienia, bogactwa gatunkowego i unikalnego charakteru mają siedliska torfowiskowe, a w dalszej kolejności bory bagienne, łągi i kompleksy łąkowe. Lokalizacja siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie, obejmująca wszystkie typy siedlisk została pokazana na załącznikach graficznych.

Rośliny podlegające ochronie

Na podstawie *Inwentaryzacji przyrodniczej gminy Jarocin* na terenie gminy stwierdzono występowanie lub uznano za wysoce prawdopodobne **występowanie stanowisk 26 gatunków roślin ściśle chronionych i 19 gatunków roślin częściowo chronionych** wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U.2012.1041) oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 5.01.2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U.2012.81).

Rośliny ściśle chronione: torfowiec błotny, torfowiec czerwonawy, torfowiec magellański, torfowiec postrzępiony, długosz królewski, widlicz cyprysowaty, widlicz spłaszczony, widłak jałowcowaty, widłak goździsty, widłaczek torfowy, wroniec widlasty, fiołek mokradłowy, centuria zwyczajna, goździk piaskowy, przylaszczka pospolita, włosienicznik wodny, pływacz zwyczajny, rosiczka okrągłolistna, bagno zwyczajne, bagnica torfowa, kosaciec syberyjski, zimowit jesienny, kruszczyk szerokolistny, kukułka szerokolistna, listeria jajowata i podkolan biały. Z czego 4 rośliny wymagają ochrony czynnej: (215) fiołek mokradłowy, (355) kosaciec syberyjski, (373) zimowit jesienny i (387) kukułka szerokolistna. Lokalizacja roślin

wymagających ochrony czynnej została pokazana na załącznikach graficznych.

Rośliny częściowo chronione: bielistka siwa, drabik drzewkowaty, fałdownik nastroszony, gajnik lśniący, płonnik pospolity, próchniczek błotny, mokradłoszka zaostrowana, piórosze pierzasty, torfowiec kończysty, torfowiec nastroszony, bluszcz pospolity, bobrek trójlistkowy, grąźel żółty, kopytnik pospolity, kalina koralowa, porzeczka czarna, kruszyna pospolita, barwinek pospolity i konwalia majowa.

Grzyby podlegające ochronie

Na podstawie *Inwentaryzacji przyrodniczej gminy Jarocin* na terenie gminy stwierdzono występowanie **4 gatunków grzybów (porostów) częściowo chronionych** wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 lipca 2004 roku w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. z 2004 r. nr 168 poz.1765). Są to: płucnica islandzka, chrobotek leśny, chrobotek łagodny i chrobotek reniferowy.

Zwierzęta podlegające ochronie

Na podstawie *Inwentaryzacji przyrodniczej gminy Jarocin* na terenie gminy stwierdzono występowanie **13 gatunków bezkręgowców** i **27 gatunków kręgowców** chronionych wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U.2012.1041) oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12.10.2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2011 r., nr 237, poz. 1419).

Gatunki będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (!) oraz objęte ochroną prawną w Polsce (*). **Bezkręgowce**: *Tygrzyk paskowany *Argyope bruennichi*; !Czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* (kod: 1060); *Szczelak torfowiec *Colias pala eno*; !*Modraszek telejus *Maculinea teleius* (kod: 1059); !*Modraszek nausitous *Maculinea nausithous* (kod: 1061); *Biegacz fioletowy *Carabus violaceus*; *Biegacz gajowy *Carabus nemoralis*; *Biegacz granulowany *Carabus granulatus*; *Biegacz ogrodowy *Carabus hortensis*; *Biegacz zwężony *Carabus convexus*; *Biegacz wręgaty *Carabus cancellatus*; *Paź królowej *Papilio machaon*; *Mieniak strużnik *Apatura ilia*. **Kręgowce**: *!Głowacz białopłetwy *Cottus gobio* (kod: 1163); *!Różanka *Rhodeus sericeus* (kod: 1134); *!Piskorz *Misgurnus fossilis* (kod: 1145); *!Koza *Cobitis taenia* (kod: 1149); *!Minóg strumieniowy *Lampetra planeri* (kod: 1096); *Śliz pospolity *Barbatula barbatula*; *!Kumak nizinny *Bombina bombina* (kod: 1188); *Traszka zwyczajna *Triturus vulgaris*; *Ropucha zielona *Bufo viridis*; *Rzekotka drzewna *Hyla arborea*; *Żaba śmieszka *Rana ridibunda*; *Padalec zwyczajny *Anguis fragilis*; *Jaszczurka żyworodna *Lacerta vivipara*; *Zaskroniec zwyczajny *Natrix natrix*; *Żmija zygzakowata *Vipera berus*; *Nocek duży *Myotis myotis*; *Nocek rudy *Myotis daubentonii*; *Mroczek późny *Eptesicus serotinus*; *Borowiec wielki *Nyctalus noctula*; *Gacek brunatny *Plecotus auritus*; *Gacek szary *Plecotus austriacus*; *Ryjówka aksamitna *Sorex araneus*; *Wiewiórka ruda *Sciurus vulgaris*; *!Bóbr europejski *Castor fiber* (kod: 1337); *!Wydra *Lutra lutra* (kod: 1355); *Łasica *Mustella nivalis*; *!Wilk *Canis lupus* (kod:1352).

Jedynym występującym na terenie gminy gatunkiem będącym przedmiotem zainteresowania Wspólnoty o znaczeniu priorytetowym jest wilk *Canis lupus*. Ponadto gatunkiem występującym na terenie gminy jest łoś *Alces alces* – gatunek ten objęty jest całoroczną ochroną w oparciu o prawo łowieckie.

Ptaki podlegające ochronie

Na podstawie opracowania *Ptaki gminy Jarocin* wykonanego przez p. Przemysława Kunysza na potrzeby *Opracowania ekofizjograficznego podstawowego* na terenie gminy stwierdzono występowanie wielu gatunków ptaków chronionych wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG oraz w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12.01.2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r., nr 25, poz. 133 wraz z Obwieszczeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. o sprostowaniu błędów - załącznik nr 2 - Dz. U. z 2011 r. nr 67, poz. 358) i w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12.10.2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2011 r., nr 237, poz. 1419).

Stwierdzono występowanie w ciągu całego roku ogółem 113 gatunków ptaków. Gatunki z Załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG odnotowane na terenie gminy to – 14 gatunków uznanych za lęgowe i prawdopodobnie lęgowe oraz ze statutem jako możliwe że gniazdują: bocian biały, bocian czarny, błotniak stawowy, orlik krzykliwy, derkacz, lelek, zimorodek, kraska, dzięcioł czarny, dzięcioł średni, lerka, świergotek polny, gąsiorek, ortolan. 15 gatunek - żuraw obserwowany był tylko na przelotach. Odnotowano gniazdowanie pewne i prawdopodobne (status: L, pL.) - 102 gatunków ptaków a dalsze 9 gatunków uznane zostało za możliwe gniazdujące. Dwa gatunki - czaplę siwą i żurawia uznano za przelotne. Ogółem gatunków o statusie jako pojawiające się przelotne wykazano – 67. Ponadto 38 gatunków uznano za zimujące na terenie gminy.

Na terenie gminy występuje 6 gatunków ptaków objętych ochroną ścisłą wymagających ochrony czynnej: orlik krzykliwy (AQP), kraska (CG), błotniak stawowy (CIA), dzięcioł czarny (DM), derkacz (CX) i bocian biały (CCC), z czego 2 gatunki wymagają strefy ochrony całorocznej w promieniu do 100 m od gniazda dla orlika krzykliwego i 10 m od gniazda dla kraski. Ponadto na terenie gminy występują dwa gatunki zagrożone wyginięciem w skali globalnej. Są to kraska: 4-5 par (w 2009-2010 roku) i derkacz: 30-40 par (w 2010 roku).

Lokalizacja 6 gatunków ptaków objętych ochroną ścisłą wymagających ochrony czynnej i zasięgi występowania 2 gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem w skali globalnej została pokazana na załącznikach graficznych.

Do gatunków objętych ochroną został zaliczony głuszec, którego jedyne naturalne siedlisko na terenie woj. podkarpackiego znajduje się na terenie gminy Jarocin (Rozporządzenie Wojewody Tarnobrzесьkiego Nr 4 z dnia 10.03.1992 r.).

2.10. System powiązań ekologicznych

System powiązań ekologicznych na terenie gminy tworzą:

- ekosystemy leśne;
- dolina rzeki Bukowej wraz z obudową biologiczną, stanowiąca lokalny korytarz ekologiczny, pełniący rolę powiązań przyrodniczych pomiędzy terenami leśnymi, a doliną rzeki San na zachodzie;
- ekosystemy łąk naturalnych, wilgotnych i podmokłych, szuwały, trzęsawiska stanowiące bazę równowagi ekologicznej dla sąsiadujących łatwo wysuszających się obszarów.

Lasy na terenie gminy stanowią pozostałości Puszczy Solskiej, rozmieszczone są nierównomiernie, najbardziej zwarty kompleks leśny znajduje się w centralnej i północnej części gminy. Lasy na terenie gminy to typowe lasy gospodarcze, nie wydzielono tu lasów ochronnych. Kompleksy leśne terenu gminy charakteryzują się zadowalającą zdrowotnością. Wszystkie drzewostany położone są w I strefie zagrożeń przemysłowych (uszkodzenia słabe). Lasy na terenie gminy (US Rzeszów 2012) zajmują powierzchnię 3732 ha, co stanowi 41,1% ogólnej powierzchni.

Na obszarze gminy występują następujące zbiorowiska roślinności ściśle związane ze sposobem zagospodarowania i warunkami gruntowo - wodnymi: łąki świeże, łąki podmokłe, pastwiska świeże, łąki z zapustami, łąki z udziałem upraw i siedlisk porolnych, łąki z udziałem upraw i siedlisk porolnych i zapustów, zbiorowiska nitrofilne, uprawne i siedliska porolne, uprawy i siedliska porolne z udziałem łąk wilgotnych, uprawy i siedliska porolne z udziałem łąk świeżych, uprawy i siedliska porolne z udziałem łąk i zapustów, uprawy i siedliska porolne z udziałem zapustów, murawy na siedliskach porolnych, murawy napiaskowe, zarośla i nasadzenia, murawy zarastane sosną pospolitą, zarośla z udziałem upraw i siedlisk porolnych, zarośla z udziałem upraw, siedlisk porolnych i łąk, zarośla z udziałem łąk, torfowiska nieodwracalnie zdegradowane przez nasadzenia, szuwały, łęgi, olsy, śródładowy bór suchy, bory, bór bagienny oraz torfowiska i trzęsawiska. Zróżnicowanie zespołów roślinnych wynika z występowania znacznych powierzchni siedlisk półnaturalnych i naturalnych oraz ze sposobu użytkowania i zagospodarowania terenów.

Najważniejsze korytarze ekologiczne na terenie gminy mają przebieg wschód – zachód i są to:

- rzeka Bukowa wraz z nadrzecznymi siedliskami łągowymi i ziołoroślowymi;
- kompleksy borowe na linii Momoty Górne – Katy – Domostawa – Studzieniec;
- kompleksy borowe na linii Mostki – Golce – Szyperki Mule – Huta Deręgowska.

2.11. Walory krajobrazowe i ich ochrona prawna

Obszar gminy pomimo, iż nie posiada urozmaiconej rzeźby terenu i morfologicznie jest raczej monotonna równiną cechuje ciekawy krajobraz. Użytki rolne poprzez swoje rozdrobnienie oraz duży udział łąk i pastwisk z licznymi zadrzewieniami śródpolnymi nie tylko nie wprowadzają monotonii, ale podkreślają walory krajobrazowe. Ciekawym akcentem krajobrazowym jest meandrująca wśród lasów i pól rzeka Bukowa. Natomiast krajobrazy leśne, stanowią najlepszą wizytówkę gminy, z całą swoją fizjonomią - różnorodnością drzewostanu pod względem gatunkowym i wiekowym, przejrzystością lasu, różnorodnością siedlisk przyrodniczych, chronionych egzemplarzy o charakterze pomnikowym, występowaniem zbiorników wodnych, polan, a także zabytków architektury. Dodatkowo krajobraz wzbogacają niewielkie kompleksy leśne rozproszone na całym obszarze. Zabudowa wsi poprzez często ciekawą architekturę zabudowy jednorodzinnej nie powoduje dysharmonii w krajobrazie.

Cała gmina Jarocin leży w obrębie Otuliny Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie utworzonej rozporządzeniem nr 85/05 Wojewody Podkarpackiego z 12.12.2005 r. dającej jej status zgodny z ustawą „O ochronie przyrody” przypisywany Obszarom Chronionego Krajobrazu. Zgodnie z zapisami zawartymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego (2002) Gmina Jarocin ma się znaleźć w planowanym Zaklikowsko-Ulanowskim Obszarze Chronionego Krajobrazu z uwagi na występowanie wyróżniających się krajobrazowo terenów o różnych typach ekosystemów. Obszar chronionego krajobrazu obejmowałby tereny gminy: Zaklików, Radomyśl nad Sanem, Pysznica, Jarocin, Ulanów i Harasiuki.

2.12. Ocena zagrożeń środowiska i możliwości ich ograniczania

Powódź

Gmina należy do gmin zagrożonych powodzią ze strony rzeki Bukowa. Zagrożenie powodziowe występuje corocznie w czasie wiosennych roztopów na przełomie marca i kwietnia oraz tzw. „wyżówki”, na przełomie czerwca i lipca. Jego wielkość uzależniona jest od stanu warunków atmosferycznych (gwałtowne ocieplenie i topnienie śniegów).

Określenia zasięgu obszarów narażonych na niebezpieczeństwo wystąpienia powodzi dokonano w oparciu o dokument opracowany przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej pt. „Wyznaczenie obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią w zlewni Sanu, jako integralnego elementu studium ochrony przeciwpowodziowej” stanowiący I etap studium ochrony przeciwpowodziowej. Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią obejmują tereny strefy zalewowej odpowiadającej prawdopodobieństwu 1% tj. wodzie powodziowej mogącej pojawić się teoretycznie nie częściej niż raz na 100 lat.

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011r. Nr 32 poz. 159) wprowadziła nowe określenia terenów zagrożonych powodzią i nowe zasady ochrony przed powodzią w odniesieniu do planowania przestrzennego. Niemniej zgodnie z art. 14 zmiany ustawy dotychczas sporządzone studium ochrony przeciwpowodziowej zachowuje ważność do dnia sporządzenia dokumentów z zakresu ochrony przed powodzią, określonych w ww. ustawie.

Ponadto art. 17 zmiany ustawy mówi, iż obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią określone na podstawie dotychczasowych przepisów uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i uznaje się za obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu przepisów ustawy Prawo wodne (po zmianie) - art. 9 ust. 1 pkt 6c). Stąd na dzień dzisiejszy ww. dokument „Wyznaczenie obszarów...” stanowi podstawę do wyznaczenia w studium obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, dla których obowiązują zakazy (w tym zakaz budowy obiektów budowlanych), nakazy, ograniczenia i dopuszczenia określone w art. 881 ustawy Prawo wodne (po zmianie). Obszary szczególnego zagrożenia powodzią wyznaczone w ww. studium obejmują tereny położone wzdłuż doliny rzeki Bukowej w sołectwach Szwedy, Domostawa i Mostki. W ww. dokumencie wskazany został ponadto jeden obszar bezodpływowy znajdujący się w sołectwie Szwedy w pobliżu rzeki Bukowa i granicy administracyjnej gminy.

Wszystkie istniejące tereny inwestycyjne znajdują się poza terenami szczególnego zagrożenia powodzią oraz poza terenem bezodpływowym.

Wichury

W województwie istnieje wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia wiatru, którego prędkość niesie element zagrożenia utraty mienia, uszkodzenia zdrowia i wyrządzenia szkód w gospodarce narodowej i ludności na większych obszarach. W przedziale 29-32 m/s mamy do czynienia z gwałtownymi wiatrami huraganowymi, powodującymi zniszczenia zabudowań, zrywanie odcinków linii energetycznych oraz utrudniających jazdę samochodów ciężarowych. Natomiast w przypadku huraganu siła wiatru osiąga prędkość od 33-55 m/s.

Gwałtowne zjawiska meteorologiczne tego typu, a szczególnie w postaci trąb powietrznych są bardzo trudne do monitorowania w zakresie wcześniejszego ich wykrycia i precyzyjnego ustalania miejsca, w których mogą wystąpić oraz ich rozległości i intensywności. Występowanie tych zagrożeń jest coraz częstsze i intensywniejsze w swoim charakterze.

Pożary

Charakterystyczną cechą zagrożeń pożarowych jest sezonowość ich występowania. Największe zagrożenie występuje wiosną i w porze letniej, w warunkach braku opadów atmosferycznych.

Wielkość zagrożenia pożarowego lasów jest zmienna w skali roku i można traktować ją jako pochodną zmian pogodowych jak i intensywności ruchu turystycznego i prac leśnych.

Zagrożenie pożarowe jest bardzo realne w lasach, szczególnie podczas długich okresów upałów połączonych z wysoką temperaturą i okresem bez deszczu. Lasy gminy Jarocin zakwalifikowano do II kategorii zagrożenia pożarowego.

Susza

Jeśli w Polsce w okresie wegetacyjnym, przez okres 20 dni nie ma opadów, uznaje się, że nastąpił początek suszy atmosferycznej. Statystycznie w Polsce sytuacja zdarza się raz na 4-7 lat. W minionym stuleciu za najbardziej dotkliwe uważa się susze z 1921 r. i 1992 r. Wg danych statystycznych susze mogą wystąpić niezależnie od pory roku.

Burze śnieżne, zawieje i zamiecie

Gwałtowne zjawiska atmosferyczne tego typu mogą wystąpić w okresie późno jesiennym, i zimy. Największe zawieje i zamiecie śnieżne miały miejsce na przełomie 2001 i 2002 roku podczas których sparaliżowane było życie na kilka dni.

Zakłady stwarzające zagrożenie poważnej awarii/skażenia chemicznego, będącego skutkiem uwolnienia niebezpiecznych substancji chemicznych do środowiska. Wiąże się to z przedostaniem się tej substancji do gleby, wód powierzchniowych i gruntowych oraz bezpośredniego zniszczenia roślinności i zdevastowania gleby w miejscu uwolnienia substancji. Zgodnie z art. 3, pkt. 23 ustawy Prawo ochrony środowiska przez „poważną awarię” rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie przemysłowego magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienie takiego zagrożenia z opóźnieniem, zaś przez „poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię w zakładzie” (§ 3 pkt. 24 ustawy). Na terenie gminy Jarocin nie ma zakładów szczególnie uciążliwych emitujących zanieczyszczenia powietrza. Jedyne taki zakład na terenie powiatu niżańskiego znajduje się w Nisku.

2.13. Uwarunkowania wynikające ze stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego

2.13.1. Uwarunkowania ochronne wynikające z przepisów szczególnych i norm prawa lokalnego

- konieczność ochrony areału gleb o wysokiej bonitacji (klasa III, IV), gleb pochodzenia organicznego, obszarów leśnych przed zmniejszaniem i zmianą użytkowania;
- konieczność ochrony przed zainwestowaniem terenów występowania wstępnie rozpoznanych złóż torfów;
- konieczność wzmożonego nadzoru sanitarnego w obrębie stref ochrony bezpośredniej studni ujęć wody oraz stosowania ograniczeń w zagospodarowaniu w zasięgu oddziaływania ujęcia w Jarocinie i na terenie strefy ochrony pośredniej w Katakach;
- konieczność respektowania zasad zagospodarowania na obszarach i w otoczeniu obiektów przyrody prawnie chronionej.

2.13.2. Uwarunkowania ochronne obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, stanowiących naturalny system powiązań przyrodniczych

- ochrony przed zainwestowaniem wymagają obszary występowania chronionych roślin i siedlisk przyrodniczych, terytoria i miejsca lęgowe chronionej ornitofauny oraz obszary wchodzące w skład lokalnego systemu ekologicznego, a w szczególności dolina rzeki Bukowej i Gilówki zapewniających stabilność układów i procesów przyrodniczych;
- Ze względu na wyznaczone obszary Natura 2000 należy wykluczyć zagospodarowanie mogące negatywnie oddziaływać na cele i przedmiot ochrony obszarów chronionych;

- potrzeba ochrony systemów biotycznych o znaczeniu regionalnym tj. kompleksów leśnych stanowiących pozostałości Puszczy Solskiej oraz systemów lokalnych tj. ekosystemów łąkowych, zieleni śródpolnej, enklaw zieleni w terenach zabudowanych w celu zachowania systemu powiązań ekologicznych oraz wzniesień wydmowych jako ciekawych form morfologicznych w krajobrazie.

2.13.3. Uwarunkowania wynikające z zagrożeń naturalnych

- konieczność ograniczeń w gospodarowaniu na terenach zagrożonych występowaniem wód stuletnich;
- z zainwestowania należy wykluczyć tereny występowania gruntów słabonośnych i o wysokim poziomie wód gruntowych, które równocześnie stanowią obszary cenne przyrodniczo.

2.13.4. Uwarunkowania wynikające z antropogennych przeobrażeń i zagrożeń środowiska

- uzależnienie rozwoju przestrzennego od możliwości zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków w sposób zorganizowany;
- potrzeba eliminacji „dzikiej” eksploatacji kruszyw, w szczególności na terenach leśnych;
- konieczność stosowania ograniczeń w zainwestowaniu w obszarach negatywnego oddziaływania istniejących i projektowanych elementów liniowych infrastruktury technicznej i komunikacji.

3. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

3.1. Gospodarka rolna

Gmina Jarocin pod względem klimatycznym posiada korzystne warunki do rozwoju gospodarki rolnej, znajduje się w strefie klimatu umiarkowanego w którym okres wegetacji trwa 210 dni i można uprawiać w nim większość roślin uprawnych.

Jednak udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gminy stanowi 55,6%, tak niewielki udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gminy spowodowany jest występowaniem dużych powierzchni lasów. Lasy i grunty leśne na terenie gminy zajmują powierzchnię 3732 ha co stanowi 41,1% ogólnej powierzchni gminy.

Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla gminy jest niski i wynosi 51,5 pkt (wg IUNG Puławy), wpływają na to szczególnie warunki glebowe.

Wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej porównawczo:

- powiat niżański 59,2 pkt,
- województwo podkarpackie 70,4 pkt,
- Polska 66,6 pkt.

W wskaźniku tym agroklimat i rzeźba terenu są wyżej wycenione, a jakość i przydatność gleb oraz warunki wodne bardzo nisko w porównaniu z danymi dla województwa i kraju.

Podstawową dziedziną dla gminy jest rolnictwo, którego rozwój ograniczony jest słabymi warunkami glebowymi. Na przeważającym obszarze gminy występują gleby piaszczyste, słabogliniaste i gliniaste w typie pseudobielicowym i brunatnym. Ponad 70% gleb gruntów ornych występuje w klasie V i VI i zaliczone są do kompleksu żytniego słabego i bardzo słabego pod względem przydatności rolniczej. Gleby gminy Jarocin są glebami lekkimi z dużym zakwaszeniem użytków rolnych tj.: 81% wynosi udział gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych.

Gmina Jarocin. Użytkowanie gruntów w 2012 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w [ha]	[%] pow. gminy
grunty orne	2523	52,2
sady	18	0,4
łąki trwałe	1352	28,0
pastwiska trwałe	935	19,4
Razem:	4828	100,0

Źródło: US Rzeszów 2012.

Największy udział w strukturze użytków rolnych posiadają grunty orne i stanowią 52,2% ogólnej powierzchni użytków rolnych i największa ich powierzchnia znajduje się w miejscowościach: Jarocin, Mostki i Majdan Golczański. Grunty orne dobrej jakości znajdują się w: Domostawie, Jarocinie, Szyperkach i Zdzarach.

Użytki zielone na terenie gminy stanowią 47,4% ogólnej powierzchni użytków rolnych i największe ich powierzchnie znajdują się w miejscowościach: Golce, Jarocin, Mostki, Majdan Golczański, najlepsze pod względem bonitacji użytki zielone znajdują się w miejscowościach: Jarocin, Katy, Domostawa. Użytki zielone występują przeważnie w obniżeniach terenowych; większość z nich to gleby słabe, okresowo podmokłe.

Obok gleb mineralnych na terenie gminy występują gleby pochodzenia organicznego tj: gleby torfowe i murszowe znajdują się one we wsiach: Zdziary, Jarocin, Szyperki, Mostki, Majdan Golczański i Domostawa. Najczęściej położone są one nad rzeką Gilówką i innymi ciekami.

Gleby organiczne podlegają ochronie zgodnie z Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych i powinny być przeznaczone do użytkowania rolniczego. Najczęściej znajdują się na nich użytki zielone.

3.2. Produkcja roślinna

Podstawowym kierunkiem w produkcji roślinnej jest uprawa zbóż i ziemniaków, a więc kierunek zbożowo - okopowy zgodny jest z występującymi warunkami glebowymi.

Udział zbóż w ogólnej powierzchni zasiewów wynosi 81,2%, wśród zbóż przeważa uprawa żyta i owsa. Drugą rośliną pod względem powierzchni uprawy są ziemniaki, które w strukturze upraw stanowią 14,4%. Plonowanie zbóż i ziemniaków jest dużo niższe od średniej wojewódzkiej.

Gmina Jarocin. Udział poszczególnych upraw w strukturze zasiewów w 2010 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]
Ogólna powierzchnia zasiewów	814,30
w tym: zboża razem	661,65
ziemniaki	117,05
uprawy przemysłowe	1,38
baraki cukrowe	1,38
rzepik i rzepak razem	0,00
strączkowe jadalne na ziarno razem	1,23
warzywa gruntowe	0,00

Źródło: BDL

3.3. Produkcja zwierzęca

Podstawowym kierunkiem w produkcji zwierzęcej jest hodowla bydła ogólnoużytkowego, chów trzody chlewnej, koni i drobiu. Wg Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 roku na terenie gminy było: 674 szt. bydła, 296 szt. trzody chlewnej, 119 koni i 11924 szt. drobiu.

3.4. Struktura agrarna

Na terenie gminy liczba gospodarstw indywidualnych w 2010 roku (wg PSR 2010) wynosiła 1025. Ich cechą charakterystyczną jest duże rozdrobnienie. Dominują gospodarstwa wielkości do 5 ha, których jest 792 czyli ponad 77%, a gospodarstw powyżej 10 ha jest tylko 26 czyli 2,5% wszystkich gospodarstw.

W ogólnej liczbie 1025 gospodarstw znajdują się następujące grupy obszarowe gospodarstw:

- do 1 ha   - 171 gospodarstw,
- od 1 do 5 ha   - 621 gospodarstw,
- od 5 do 10 ha   - 207 gospodarstw,
- od 10 do 15 ha   - 19 gospodarstw,
- powyżej 15 ha   - 7 gospodarstw.

3.5. Obsługa rolnictwa

Usługi w zakresie mechanizacji i chemizacji rolnicy wykonują we własnym zakresie. W 2010 r. (wg PSR 2010) w gminie znajdowało się 455 ciągników w gospodarstwach rolnych.

Na terenie gminy brak jest punktu skupu mleka i żywca. Rolnicy mleko zdają do Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Stalowej Woli a zwierzęta hodowane są na własne potrzeby ewentualnie sprzedawane indywidualnym odbiorcom. Dla lepszej obsługi rolnictwa zorganizowane są skupy płodów rolnych. Na terenie gminy zorganizowane są sezonowe punkty skupu owoców i warzyw.

3.6. Uwarunkowania wynikające ze stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej

- Powierzchnia obszarów zagospodarowanych rolniczo wynosi 53,1% ogólnej powierzchni gminy, dosyć dużą część gminy zajmują lasy tj.: 41,1% powierzchni gminy.
- Rozwój gospodarki rolnej w gminie ograniczony jest mało korzystnymi warunkami glebowymi wynikającymi z naturalnych walorów przestrzeni produkcyjnej. Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla gminy jest bardzo niski i wynosi 51,5 pkt (wg IUNG w Puławach).
- Obszary o glebach średniej jakości tj.: w klasie IV stanowią ok. 35% powierzchni użytków rolnych, gleby klasy III stanowią tylko ok. 1% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Gleby w klasie III i IV należy chronić gdyż stanowią one bazę dla rolnictwa gminy.
- Duży udział gleb słabych V i VI klasy stanowiący ok.64% powierzchni użytków rolnych, w przypadku gruntów nie rokujących możliwości prowadzenia na nich gospodarki rolnej przeznaczyć do zalesienia.
- Struktura obszarowa gospodarstw jest niekorzystna - gospodarstwa do 1 ha i od 1 do 5 ha stanowią w sumie 77% gospodarstw gminy.

4. Uwarunkowania środowiska kulturowego

4.1. Historia osadnictwa

Gmina Jarocin położona jest w Kotlinie Sandomierskiej. W przeszłości niemal cały obszar kotliny zajmowała Puszcza Sandomierska, która we wczesnym średniowieczu stanowiła naturalną granicę pomiędzy królestwem polskim i księstwami ruskimi. Ostatecznie do Polski przyłączył ją Kazimierz Wielki. Przez długi czas, ze względu na trudne warunki naturalne nie była zasiedlana przez większe skupiska ludzi. W początkowym okresie rozwoju osadnictwa, była miejscem schronienia dla niepokornych chłopów, którzy chronili się w nieprzebranych kniejach przed pańszczyzną, dla zbiegów ściganych przez prawo oraz jeńców wojennych, osadzanych tu z rozkazu królewskiego. Pierwsi osadnicy utrzymywali się głównie z bogactw naturalnych lasów i rzek. Oprócz łowiectwa i myślistwa zajmowali się również bartnictwem.

Pod koniec XVIII w. rozpoczęło się ożywienie gospodarcze w życiu miast i wsi. Miało to także ogromny wpływ na rozwój zorganizowanego osadnictwa w terenach puszczańskich. Tworzący się przemysł potrzebował bowiem dużych ilości drewna a także produktów z niego wyrabianych, takich jak: węgiel drzewny, potaż, smoła, dziegieć, terpentyna. W tym to głównie okresie powstają wioski i osady położone na terenie obecnej gminy Jarocin. Do karczunku lasów związanego z rozwojem przemysłów drzewnych i rzemiosł opartych na tym surowcu: maziarstwa, smolarstwa, węglarstwa drzewnego sprowadzani są chłopci z innych, przeludnionych obszarów kraju, takich jak Mazowsze czy zachodnia Małopolska ale także ludność ruska czy też wołoska. W Nalepach już pod koniec XVIII w. funkcjonowała duża maziarnia, w Katakach natomiast fabryka terpentyny.

Świadectwem powstawania osad leśnych do gospodarczego wykorzystywania lasów jest nazwa „Majdan”. Słowo to jest pochodzenia tureckiego i pierwotnie oznaczało czworoboczny obszar, plac ćwiczeń wojskowych. W obozach polskich zaś, wolny obszar środkowy, na którym gromadziło się rycerstwo dla równego podziału łupów. Stąd przeszła ta nazwa na obozowiska robotników leśnych. Stawały się one często zawiązkami wsi zakładanych na wyciętych obszarach leśnych. Zwykle przybierały one nazwę od dóbr, do których należały lasy. W pobliżu Jarocina było 5 takich osad. Mieszkańcy ich trudnili się wyrabianiem klepek, gontów, smoły, terpentyny i potażu. Powstanie Jarocina miało jednakże związek z hutnictwem. Otóż od początku XVI w. pojawiają się w widłach Sanu i Wisły pierwsi hutnicy żelaza zwani wówczas w Polsce rudnikami lub kuźnikami. Wytapiali oni żelazo z rudy darniowej w tzw. dymarkach. Kuźnica taka działała na przełomie XVI i XVII w. w Jarocinie. Pierwsze wiadomości o niej pochodzą z 1567 r. a ostatnie z 1662 r. W 1673 r. została ona zanotowana jako „opuszczona” czyli nieczynna. Z dokumentów wynika, że w 1625 r. Zygmunt III zezwolił szlachcicowi Janowi Bartnickiemu posiadającemu nadanie na dożywotnie użytkowanie kuźnicy jarocińskiej na odstąpienie swych praw na rzecz Piotra i Barbary Lisowskich, również szlacheckiego pochodzenia. Po wytrzebieniu dużych połaci puszczy uzyskano tereny nadające się do wykorzystania rolniczego. Część mieszkańców puszczy zajęła się więc hodowlą i rolnictwem.

Tereny dzisiejszej gminy Jarocin w okresie zaborów znalazły się w zaborze austriackim i leżały przy granicy z zaborem rosyjskim, tzw. Kongresówką. Trzy miejscowości Jarocin, Szyperki i Zdziary w okresie prowadzenia przez rząd w Wiedniu akcji kolonizacyjnej znacznie zwiększyły liczbę mieszkańców. Dokonując kolonizacji Galicji preferowano Niemców, ale dopuszczano także kolonizację elementem tubylczym. Na wniosek i petycję administratora domen państwowych dopuścił cesarz parcelację ziemi kameralnej dla miejscowej ludności. Do największej parcelacji doszło w dobrach sandomierskich. Tutaj chłopci galicyjscy wraz z ziemią otrzymali gotowe domy. W Jarocinie osiedliło się wtedy 101 rodzin, w Szyperkach 44 a w Zdziarach 43. Wszystkie osiedlone w miejscowościach gminy rodziny otrzymały po 19 korców ziemi (7,22 ha). Razem w 12 wioskach położonych w dobrach sandomierskich, 750 rodzin otrzymało 13761 korców ziemi. Była to duża ilość, nawet w stosunku do tego co otrzymali koloniści niemieccy. Osadzanie nowych rodzin w Jarocinie, Szyperkach i Zdziarach

odbyło się w tym samym 1783 roku, co osadzenie kolonistów niemieckich w Kurzynie Wielkiej i Małej oraz Wólce Tanewskiej.

W gminie Jarocin w XIX i na początku XX wieku istniały dwa majątki ziemskie, jeden w Jarocinie, drugi w Golcach. Pierwszymi właścicielami majątku w Jarocinie byli Marianna z Wierzchlejskich i Aleksander Srokowscy. Nabyli oni w 1830 r. majątek w Jarocinie w ramach parcelacji i sprzedaży Królewsczyzn przeprowadzonej przez rząd austriacki. Prócz Jarocina zakupili wtedy część Nalep do Jastkowic należących, Katy, Kutyły, Zdziary, Szyperki, Mostki – Sokale oraz Jeże – Deputaty. Powyższe dobra nabył na licytacji w 1860 r. Jan Niesiołowski za 59.491 zł reńskich. Następnym właścicielem był Henryk Malinowski, który częściowo rozparcelował swój majątek, a resztę sprzedał Żydom. Według *Skorowidza wszystkich miejscowości z przysiółkami w Królestwie Galicji, wielkim Księstwie Krakowskim i Księstwie Bukowińskim* opracowanym przez Jana Bigo (wyd. 1909 r.) posiadłości w Jarocinie, Szyperkach, Domostawie, Zdziarach i Mostkach należały do Abrahama i Lifczy Ingber.

W okresie pomiędzy 1910 a 1921 r. obszary dworskie na terenie dzisiejszej gminy Jarocin zostały rozparcelowane. Zabudowania dworskie nie przetrwały - oprócz piwnicy - do naszych czasów. Jak wyglądało zagospodarowanie obejścia dworskiego możemy dowiedzieć się tylko z map katastralnych z 1855 i 1897 roku.

Majątek w Golcach był mniejszy niż w Jarocinie. Pierwszymi właścicielami byli Józef Myszkowski i Seweryn Domaradzki. Nabyli oni dobra w Golcach i Kurzynie w 1829, sprzedali je zaś w 1845 roku. Następnymi według kolejności właścicielami byli: Jan Żuk Skarzewski, Izidor Nierenstein, Henryka i Zuzanna Lewickie i resztek po rozparcelowaniu Nicefor Sufczyński.

Do Szyperek ściągnięto Rusinów i zatrudniono ich jako robotników leśnych i przy spławie drewna. Jako, że byli grekokatolikami uczęszczali na nabożeństwa do cerkwi w Dąbrówce do czasu ufundowania cerkwi na miejscu ok. połowy XIX w. przez ziemianina Srokowskiego.

W połowie XIX wieku powstała wieś Majdan Golczański z parcelacji majątku ziemianina Lewickiego z Borków. Pierwotnie występowała pod nazwą Majdan Borkiński. Tutaj przybyło najwięcej osadników z Wrzaw, Krzątki i Mazur Kolbuszowskich, a także z innych wsi z powiatu niżańskiego i leżajskiego. Chłopi ci kupowali przeważnie wyręby leśne i łąki. Na kupno ziemi zaciągali pożyczki w bankach we Lwowie.

Wioski Jarocin, Majdan Golczański, Mostki i Szyperki jak również inne wsie okoliczne (Kurzynka Mała, Średnia i Wielka oraz Golce) należały najpierw do parafii Pysznica, a później od roku 1818 katolicy obrządku rzymsko-katolickiego (łacińskiego) chodzili do kościoła w Kurzynie Średniej (Rauchersdorf), który był kościołem filialnym parafii Pysznica a później samoistną parafią. Przed I rozbiorem Polski katolicy z tych wsi chodzili do kościoła w Hucie Krzeszowskiej, znajdującej się później pod zaborem rosyjskim.

Na uwagę zasługuje także fakt, iż 19 maja 1809 r. na kwaterze w Domostawie przebywał książę Józef Poniatowski. Mieszkańcy z Jarocina brali udział w wojnie polsko - bolszewickiej 1920 roku. Dwaj z nich a mianowicie Jan Koziół oraz Sebastian Małek za bohaterską postawę na polu walki odznaczeni zostali orderami *Virtuti Militari*.

Od odzyskania przez Polskę niepodległości w 1918 roku, aż do roku 1934 na terenie obecnej gminy Jarocin funkcjonowały gminy wiejskie jednostkowe tzw. gminy miejscowe (jednowioskowe). Gminami wiejskimi były więc: Domostawa, Golce, Jarocin, Katy, Majdan Golczański, Mostki, Szyperki i Zdziary. Gminy te (bez Szwedów) liczyły w 1921 roku 4432 mieszkańców, w tym 238 wyznania grekokatolickiego i 107 mojżeszowego. Po dokonanej reformie administracyjnej od 1 sierpnia 1934 r. powstają gminy zbiorcze. Gmina Jarocin zajmuje wtedy największy w swojej historii obszar. Oprócz Domostawy, Zdziar, Szyperek, Katów z Kutyłami, Mostków, Golc i Majdanu Golczańskiego należą do niej także Borki, Kurzynka Mała, Kurzynka Wielka, Rauchersdorf i Studzieniec.

II Wojna Światowa bardzo mocno dotknęła mieszkańców gminy. Z rąk Niemców zginęło co najmniej 400 osób (biorąc pod uwagę obszar gminy w obecnym kształcie). W kampanii wrześniowej 1939 r. walczyli żołnierze rekrutujący się z terenu gminy Jarocin. Oprócz udziału

w walkach obronnych we wrześniu 1939 roku mieszkańcy gminy brali udział w walkach na wielu frontach II wojny światowej: pod Monte Cassino, Wale Pomorskim, na szlaku od Lenino do Berlina. Za przechowywanie Żydów podczas okupacji 8 osób z gminy Jarocin oraz policjant „granatowy” spoza gminy ale pracujący na posterunku w Jarocinie otrzymało medale „Sprawiedliwych wśród narodów świata”. Teren gminy Jarocin był polem działania wielu grup partyzanckich. Sprzyjającym elementem dla działalności partyzantów były duże połacie lasów. Do najbardziej znanych grup partyzanckich walczących z Niemcami należały: oddział Franciszka Kosaka z Majdanu Golczańskiego, Oddział NOW – AK „Ojca Jana” Franciszka Przysiężniaka oraz oddział BCH Juliana Karczmarczyka „Lipy”. Niektóre wioski w odwecie za wsparcie udzielane partyzantom poddane zostały przez Niemców częściowej lub całkowitej pacyfikacji. Świadectwem tego okresu jest wiele pomników martyrologii. Za postawę społeczeństwa w czasie okupacji Jarocin w 1972 r. otrzymał Krzyż Grunwaldzki III klasy.

4.2. Zasoby dziedzictwa kulturowego

Zachowane obiekty zabytkowe znajdujące się na terenie gminy pochodzą z drugiej połowy XIX w. i pierwszej połowy XX w. Do najstarszych zabytków zaliczyć można dawną kaplicę greckokatolicką ufundowaną przez ziemianina Srokowskiego ok. połowy XIX wieku znajdującą się w miejscowości Szyperki oraz kościoły z Jarocina i Domostawy powstałe na początku XX wieku. Obiekty te uzupełniają zabytki sepulkralne - cmentarz parafialny w Domostawie oraz mogiły wojenne z II wojny światowej. Pozostałe obiekty zabytkowe to przede wszystkim drewniana zabudowa zagrodowa.

4.2.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków

W wojewódzkim rejestrze zabytków (wg stanu na 31.12.2012 r.) znajduje się 8 obiektów z terenu gminy Jarocin:

Domostawa

- kościół par. p.w. MB Królowej Polski, drewn., 1911, nr rej.: A-804 z 9.05.2012
- cmentarz par. (najstarsza część), nr rej.: 388/A z 17.06.1988

Jarocin

- kościół par. p.w. MB Bolesnej, 1911-13, 1969, nr rej.: A-660 z 21.10.2011
- plebania, drewn., 1946, nr rej.: j.w.
- zbiorowa mogiła wojenna, 1942, nr rej.: 502/A z 24.05.1993

Katy-Maciszów

- zbiorowa mogiła wojenna, 1943, nr rej.: 503/A z 24.05.1993 → do gm. Pysznica

Zdziary

- cmentarz wojenny z II wojny światowej, nr rej.: 391/A z 17.06.1988 → do gm. Ulanów
- mogiła partyzancka, 1944, nr rej.: 504/A z 24.05.1993

z czego, 2 obiekty faktycznie znajdują się poza terenem gminy Jarocin. Zbiorowa mogiła wojenna z 1943 wymieniona w Kacach-Maciszowie znajduje się na terenie gminy Pysznica w sołectwie Studzieniec a rzekomy cmentarz wojenny z II wojny światowej wymieniony w Zdziarach jest faktycznie pomnikiem upamiętniającym miejsce śmierci milicjanta Klemensa Pityńskiego i znajduje się na terenie gminy Ulanów w sołectwie Huta Deręgowska. Obiekty te zostały informacyjnie pokazane na rysunku „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego”.

4.2.2. Obiekty objęte ochroną konserwatorską

Gmina aktualnie (30.07.2013) nie posiada gminnej ewidencji zabytków (jest w trakcie jej uzgadniania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków) w związku, z czym pozostałe obiekty zabytkowe objęte ochroną konserwatorską wymienia się za ewidencją konserwatorską przechowywaną w Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków z/s w Przemysłu Delegatura w Tarnobrzegu. W trakcie prac nad gminną ewidencją zabytków ewidencja konserwatorska została zweryfikowana o obiekty, które od lat 80-tych XX w. zostały rozebrane lub gruntownie przebudowane i zatraciły cechy obiektów zabytkowych. Z 89 obiektów ujętych w ewidencji konserwatorskiej pozostało 36 obiektów z czego 2 znajdują się w ruinie i 1 kapliczki z Majdanu Golczańskiego nie udało się odnaleźć w terenie.

Gmina Jarocin. Wykaz obiektów zabytkowych objętych ewidencją konserwatorską.

Lp.	Sołectwo	Stan obiektu wg danych Urzędu Gminy
Domostawa		
1.	Dawna huta żelaza czynna w XVIII w. (w terenie widoczne pozostałości hałd żużla, zabudowa huty nie istnieje od poł. XIX w.)	nie istnieje
2.	Dom nr 28, wł. A. Żelazko, drewn., 1926.	istnieje
3.	Dom nr 30, wł. W. Głaz, drewn., 1932.	istnieje
4.	Dom przy nr zab. 43 wł. J. Bury, drewn., lata 20-te XX w.	nie istnieje
5.	Karczma, (ew. dawna szkoła) ob. dom nr 61, wł. Franciszek Sobiło, drewn., lata 70-te XIX w., przeniesiona ze Szwedów pocz. XX w.	nie istnieje
6.	Dom nr 71, wł. L. Maziarz, drewn., 1925.	istnieje
7.	Spichlerz przy nr zab. 72, wł. J. Dziechciarz, drewn., lata 20-te XX w.	nie istnieje
8.	Dom nr 79, wł. F. Woś, drewn., 1920.	istnieje
9.	Dom nr 89, wł. M. Cudziło, drewn., 1920.	istnieje
10.	Dom nr 101, wł. J. Marchut, drewn., lata 30-te XX w.	nie istnieje
11.	Zagroda nr 118, wł. W. Rękas: a) dom, drewn., 1935, b) obora, drewn., lata 30-te XX w.	nie istnieje
12.	Dom nr 122, wł. B. Kuziora, drewn., 1934.	nie istnieje
13.	Zagroda nr 130, wł. B. Reguła: a) dom, drewn., ok. 1920, b) obora, drewn., lata 30-te XX w.	nie istnieje
14.	Kapliczka Jezus z sercem gorejącym, drewn., lata 20-te XX w.	istnieje – brak figury
Deputaty		
16.	Stodoła z oborą nr zab. 10, wł. L. Oleksak, drewn., ok. 1921 r.	istnieje
17.	Obora nr zab. 13, wł. J. Świąder, drewn., ok. 1927.	nie istnieje
Golce		
18.	Kaplica, mur., 1929.	istnieje
19.	Dom nr 1, wł. L. Olak, drewn., k. XIX w.	nie istnieje
20.	Dom nr 80, wł. A. Habuda, drewn., 1914.	nie istnieje
Jarocin		
21.	Szkoła podst., mur., l. 20-te XX w.	istnieje - GCK
22.	Dom nr 14, wł. J. Olak, drewn., ok. 1919.	istnieje
23.	Zagroda nr 16, wł. H. Powęska: a) dom, drewn., ok. 1910, b) stodoła, drewn., lata 20-te XX w., c) chlew, drewn., lata 30-te XX w., d) chlew, drewn., lata 30-te XX w.	nie istnieje
24.	Zagroda nr 19, wł. J. Łyda: a) dom, drewn., lata 30-te XX w., b) stodoła, drewn., lata 30-te XX w.	nie istnieje
25.	Dom nr 28, bez wł., drewn., lata 30-te XX w.	istnieje - ruina
26.	Dom nr 59, wł. W. Piechuta, drewn., lata 30-te XX w.	istnieje
27.	Dom nr 77, wł. M. Karkut, drewn., 1930 r.	istnieje
28.	Zagroda nr 81, wł. B. Szabat: a) chlew, drewn., lata 20-te XX x.,	nie istnieje

	b) stodoła, drewn., lata 20-te XX w.	
29.	Zagroda nr 181, wł. W. Szabat: a) dom, drewn., 1930. b) stodoła, drewn., 1923.	nie istnieje
30.	Dom nr 106, wł. P. Powęska, drewn., lata 20-te XX w.	nie istnieje
31.	Dom nr 119, wł. A. Wołoszyn, drewn., 1922.	istnieje – jako magazyn
32.	Dom nr 139, wł. A. Małek, drewn., 1928.	nie istnieje
33.	Dom nr 143, wł. T. Cudziło, drewn., ok. 1931.	istnieje – wł. Piskorowski
34.	Dom nr 176, wł. Z. Rosa, drewn., otynk., lata 30-te XX w.	nie istnieje
35.	Dom nr 179, wł. A. Moskal, drewn., ok. 1923.	nie istnieje
Katy		
36.	Dawna szkoła, wł. Gmina, drewn., otynk., 1932.	istnieje – ob. bud. mieszk.
37.	Stajnia ze stodołą wł. Szkoła, drewn., 1935.	nie istnieje
38.	Dom nr 5, wł. S. Małys, drewn., lata 20-te XX w.	istnieje
39.	Dom nr 16, wł. H. Skiba, drewn., 1907.	nie istnieje
40.	Zagroda nr 23, wł. J. Kata: a) stodoła, drewn., ok. 1920, b) chlew, drewn., ok. 1922.	istnieje nie istnieje
41.	Dom nr 24, wł. J. Garbacz, drewn., lata 30-te XX w.	nie istnieje
42.	Dom nr 38, wł. S. Kolano, drewn., lata 30-te XX w.	istnieje
Kutyły		
43.	Obora nr zab. 63, wł. A. Stręciwilk, drewn., lata 20-te XX w.	nie istnieje
Majdan Golczański		
44.	Kapliczka Jezus z sercem gorejącym, drewn., ok. 1920.	nie odnaleziono w terenie
45.	Zagroda nr 52, wł. J. Fila: a) dom, drewn., lata 30-te XX w., b) stodoła, drewn., lata 30-te XX w., c) kuźnia, drewn., lata 30-te XX w.	wł. W. Cudziło istnieje istnieje nie istnieje
Mostki		
46.	Szkoła podst., drewn., 1938.	nie istnieje
47.	Budynek gosp. szkoły, drewn., 1938.	nie istnieje
48.	Zagroda nr 81, wł. M. Dziechciarz: a) dom, drewn., ok. 1928, b) stodoła, drewn., ok. 1928.	nie istnieje
49.	Zagroda nr 139, wł. M. Oleksak: a) obora, drewn., 1925, b) stodoła, drewn., 1925.	nie istnieje
50.	Dom nr 149, wł. A. Serafin, drewn., 1921.	nie istnieje
51.	Dom nr 159, wł. W. Nalepa, drewn., ok. 1921.	istnieje
52.	Dom nr 160, wł. Cz. Mierzwa, drewn., ok. 1922.	istnieje
53.	Obora nr zab. 161, wł. F. Nalepa, drewn., 1924.	nie istnieje
54.	Obora nr zab. 161, wł. F. Nalepa, drewn., 1926.	nie istnieje
Nalepy		
55.	Dom nr 143, wł. J. Maziarz, drewn., pocz. XX w.	nie istnieje
56.	Dom nr 145, wł. Grzybowski, drewn., lata 30-te XX w.	nie istnieje
57.	Zagroda nr 147, wł. Kopec: a) dom, drewn., 1909. b) stodoła, drewn., lata 30-te XX w.	nie istnieje
58.	Dom nr 151, wł. J. Oleksak, drewn., lata 30-te XX w.	nie istnieje
59.	Dom nr 153, wł. A. Kozdra, drewn., lata 30-te XX w.	nie istnieje
Szwedy		
60.	Dom nr 4, wł. J. Szwed, drewn., ok. 1918.	nie istnieje
61.	Dom nr 17, wł. T. Wołoszyn, drewn., lata 20-te XX w.	nie istnieje
62.	Dom nr 46, wł. J. Nalepa, drewn., 1922.	istnieje
63.	Dom nr 47, wł. Z. Szwedo, drewn., lata 20-te XX w.	istnieje
64.	Dom nr 49, wł. S. Wołoszyn, drewn., lata 20-te XX w.	nie istnieje
65.	Dom nr 51, wł. J. Gęśla, drewn., 1930.	istnieje
66.	Dom nr 53 wł. J. Gęśla, drewn., 1934.	istnieje

Szyperki		
67.	Kaplica gr.-kat., ob. kościół rzym.-kat. fil. p.w. Matki Boskiej, drewn., ok. 1875, przebud. 1970.	istnieje
68.	Kapliczka p.w. M.B., drewn., lata 20-te XX w.	istnieje kapł. mur. z 1915
69.	Szkoła, mur., 1937.	istnieje – adapt. na lokale socjalne
70.	Zagroda nr 16, wł. W. Oleksak: a) dom, drewn., lata 20-te XX w., b) obora, drewn., lata 20-te XX w.	nie istnieje
71.	Dom nr 18, wł. S. Paleń, drewn., ok. 1908.	nie istnieje
72.	Dom nr 23, wł. A. Zawada, drewn., lata 20-te XX w.	istnieje - ruina
73.	Zagroda nr 40, wł. F. Lach: a) dom, drewn., ok. 1912. b) stodoła, drewn., 1930.	nie istnieje
74.	Zagroda nr 42, wł. J. Wołoszyn: a) dom, drewn., lata 30-te XX w., b) stodoła, drewn., lata 30-te XX w., c) chlew, drewn., lata 30-te XX w.	nie istnieje
75.	Dom nr 45, wł. A. Michalska, drewn., lata 30-te XX w.	nie istnieje
76.	Dom nr 47, wł. F. Gumiela, drewn., ok. 1914.	nie istnieje
77.	Dom nr 48, wł. S. Zawadzki, drewn., lata 30-te XX w.	nie istnieje
78.	Dom nr 54, wł. E. Prucnal, drewn., lata 30-te XX w.	istnieje
79.	Dom nr 58, wł. M. Sieradzki, drewn., l. 20-te XX w.	nie istnieje
80.	Stodoła nr zab. 62, wł. Karkut, drewn., lata 30-te XX w.	istnieje
81.	Dom nr 66, wł. Podpora, drewn., 1938.	istnieje
82.	Zagroda nr 73, wł. F. Koza: a) dom, drewn., ok. 1935, b) stodoła, drewn., ok. 1904.	istnieje nie istnieje
Zdziary		
83.	Zagroda nr 6, wł. W. Słomiany: a) dom, drewn., 1931, b) stodoła, drewn., 1931.	nie istnieje
84.	Dawna szkoła nr 8, lata 30-te XX w.	istnieje
85.	Dom nr 38, wł. B. Sieradzka, drewn., ok. 1914.	istnieje
86.	Dom nr 41, wł. J. Martyna, drewn., lata 20-te XX w.	nie istnieje
87.	Dom nr 49, wł. S. Dudzic, drewn., ok. 1925.	nie istnieje
88.	Dom nr 59, wł. J. Golec, drewn., ok. 1925.	nie istnieje
89.	Dom nr 71, wł. K. Ciosmak, drewn., ok. 1919.	nie istnieje

Źródło: Zabytki architektury i budownictwa w Polsce. Województwo tarnobrzeskie 42, ODZ, Warszawa 1990 oraz małe karty ewidencyjne przechowywane w WUOZ o. Tarnobrzeg; błędy literowe w części nazwisk zostały skorygowane przez pracowników UG w Jarocinie

4.2.3. Cmentarze i mogiły zabytkowe

Na terenie gminy znajduje się jeden cmentarz będący częściowo pod ochroną konserwatorską zlokalizowany w miejscowości Domostawa (cmentarz parafialny – najstarsza część - nr rej.: 388/A). Cmentarz ten zgodnie z mapami katastralnymi i granicą sołectw znajduje się na terenie sołectwa Jarocin. Drugi, cmentarz parafialny znajduje się w północnej części wsi Jarocin. Na obydwu cmentarzach znajdują się mogiły osób poległych w trakcie II wojny światowej.

Domostawa – cmentarz rzymskokatolicki

Nr rej. zab.: 388/88

Admin.: Parafia NPM Królowej Polski w Domostawie

Pow.: 0,83 ha

Czynny. Położony w lesie, na niewielkim piaszczystym wzniesieniu, na peryferiach wsi, około 300 m od kościoła parafialnego. Założony w 1914 r. Na planie prostokąta, z jedną alejką na osi wejścia i regularnym rzędownym układem mogił. Otoczony ogrodzeniem metalowym w przodu i prefabrykowanym, betonowym po bokach i z tyłu, z nową murowaną kaplicą usytuowaną

z przodu przy głównej alei. Nagrobki kamienne, krzyże metalowe i drewniane bezstylowe, bez większych wartości artystycznych lub zabytkowych. Groby osób zamordowanych przez Niemców w latach 1941-44, m.in. 10 osób rozstrzelanych w czasie pacyfikacji wsi 9 czerwca 1943 r. Drzewostan młody, nieliczny, głównie przy wejściu i w centrum cmentarza.

Jarocin – cmentarz rzymskokatolicki

Nr rej. zab.: brak

Admin.: Parafia Matki Bożej Bolesnej w Jarocinie

Pow.: 1,5 ha

Czynny. Położony na niewielkim wzniesieniu około 1,2 km na północ od wsi, przy drodze do Nalep, od południa przyległy do pól, z pozostałych stron otoczony lasem. Założony około 1912 r. Na planie zbliżonym do trapezu, z dwiema przecinającymi się pod kątem prostym alejkami i regularnym, rzędownym układem mogił. Ogrodzony przęsłami metalowymi umieszczonymi na murowanych słupkach. W części wschodniej nowa kaplica. W centrum zachowanych kilka eklektycznych nagrobków kamiennych z okresu międzywojennego. Drzewostan nieliczny, brak starodrzewu. Na cmentarzu znajdują się nagrobki poległych partyzantów oraz groby mieszkańców wsi zamordowanych w czasie pacyfikacji w 1943 i 1944 r.

W 2011 r. staraniem Urzędu Gminy wykonano nowe granitowe nagrobki na 2 mogiłach partyzanckich wraz z nowymi tablicami pamiątkowymi, na których uściślono daty, okoliczności śmierci oraz nazwiska i pseudonimy.

Jarocin – mogiła zbiorowa ludności cywilnej z II wojny światowej

Nr rej. zab.: 502/93

Admin.: Urząd Gminy w Jarocinie

Pow. 0,002 ha

Położona w lesie na niewielkim piaszczystym wzniesieniu przy drodze do Nalep, około 200 m na zachód od cmentarza parafialnego. Pierwotnie dwie prostokątne mogiły. Po uporządkowaniu otoczono je wspólną ramą betonową (zacierając między nimi granice). Obecnie jest to jedna duża kwadratowa mogiła z granitową tablicą pamiątkową pośrodku. Pochowanych jest w niej 87 osób narodowości żydowskiej rozstrzelanych przez Niemców w październiku i listopadzie 1942 r. W ostatnich latach staraniem Urzędu Gminy wykonano na wzniesieniu chodnik z kostki betonowej prowadzący do mogiły wraz z tablicą w kształcie macewy.

Zdziary – mogiła zbiorowa z II wojny światowej (partyzancka)

Nr rej. zab.: 504/93

Admin.: Urząd Gminy w Jarocinie

Pow. 0,001 ha

Figurująca w rejestrze zabytków jako mogiła zbiorowa z II wojny światowej jest faktycznie miejscem upamiętnienia śmierci, w formie pomnika wykonanego z granitowego cokołu i położonego na nim kamienia, poległych w dniu 8 maja 1944 r. w potyczce z Niemcami partyzantów ps. „Serce” i „Daniluk”. Ich szczątki spoczywają na cmentarzu w Jarocinie. Pomnik położony jest w lesie sosnowym, na północny-wschód od wsi, przy drodze prowadzącej do Jarocina, około 200 m od skrzyżowania z drogą krajową nr 19.

4.2.4. Miejsca pamięci narodowej

Na terenie gminy znajdują się 2 miejsca pamięci narodowej upamiętniające ofiary z I wojny światowej usytuowane w Domostawie i w Zdziarach:

- Domostawa – zbiorowa mogiła żołnierzy z I wojny światowej, w której zostało pochowanych około 20 osób narodowości polskiej, bośniackiej, rosyjskiej; mogiła położona

jest w lesie ok. 400 m na wschód od drogi krajowej i ok. 400 m na północ od cmentarza parafialnego;

- Zdziary – zbiorowa mogiła ofiar z I wojny światowej; mogiła istniała do końca lat 40-tych XX wieku, znajdowała się ok. 300 m od zabudowań od strony zachodniej na wysokości nowego przystanku autobusowego.

Stan zachowania i utrzymania mogiły w Domostawie jest bardzo dobry. Mogiła w Zdziarach została zaorana prawdopodobnie przez właściciela gruntu kilkadziesiąt lat temu. Pierwotnie składała się z dwu podłużnych usypanych grobów pomiędzy którymi stał drewniany krzyż. Było to miejsce spotkań patriotycznych w okresie międzywojennym i bezpośrednio powojennym. Podczas ważnych świąt państwowych młodzież ze szkoły w Zdziarach składała tam wieńce. Nie wiadomo ile osób zostało w niej pochowanych i kim one były. Gmina planuje ekshumację szczątków ofiar i przeniesienie ich na cmentarz parafialny w Domostawie.

Ponadto na terenie gminy znajduje się 8 miejsc pamięci narodowej upamiętniających wydarzenia związane z II wojną światową, w których zginęło ok. 400 mieszkańców gminy. Miejsca te znajdują się w Jarocinie, Zdziarach, Golcach i Mostkach - Grabie.

- Jarocin – pomnik „W hołdzie bohaterom walki i męczeństwa 1939-1945” w centrum wsi;
- Jarocin – Pomnik upamiętniający męczeńską śmierć w płomieniach ks. Marcina Kędzierskiego w dniu 12 czerwca 1943 r. na placu obok kościoła parafialnego;
- Jarocin - mogiła zbiorowa ludności żydowskiej z II wojny światowej położona przy drodze do Nalep, na niewielkim wzniesieniu, około 200 m na zachód od cmentarza parafialnego (nr rej. zab. 502/93);
- Jarocin – mogiła partyzantów Franciszka Kosaka, Eugeniusza Wróbla i Kazimierza Kozy skrytobójczo zamordowanych w dniu 7 grudnia 1941 r. z inspiracji niemieckiego okupanta w dolnej części cmentarza parafialnego;
- Jarocin – wspólna mogiła partyzantów AL poległych w walce z Niemcami w dniu 7 maja 1944 r. pod Zdziarami ps. „Daniluk” i ps. „Serce” i partyzantów BCH Antoniego Czuba, Antoniego Dąbrowskiego i Nieznanego Partyzanta poległych w walce z Niemcami w dniu 11 czerwca 1944 r. w lesie pod Grabą w górnej części cmentarza parafialnego;
- Zdziary – pomnik upamiętniający miejsce śmierci dwóch partyzantów położony ok. 200 m od drogi krajowej nr 19, przy drodze do Jarocina (nr rej. zab. 504/93);
- Golce - tablica upamiętniająca zamordowanych przez Niemców w czasie II wojny światowej mieszkańców sołectwa Golce umieszczona na kapliczce znajdującej się na placu przy kościele;
- pomnik w Mostkach - Grabie upamiętniający poległych w walce z Niemcami partyzantów z oddziału Juliana Karczmarczyka „Lipy”.

Stan zachowania i utrzymania tych miejsc jest dobry lub bardzo dobry. Miejsca są zadbane, uporządkowane i otoczone opieką społeczeństwa gminy. Gmina planuje budowę 2 nowych pomników upamiętniających tragiczne wydarzenia II wojny światowej w Majdanie Golczańskim i Mostkach Grabie.

4.2.5. Krzyże i kapliczki przydrożne

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 75 kapliczek i krzyży przydrożnych będących pamiątką dziedzictwa kulturowego i społecznego. Większość z nich to obiekty proste i ubogie w formie, występujące najczęściej w postaci metalowych krzyży przydrożnych, metalowych lub żeliwnych krzyży na postumencie lub małych kapliczek domkowych na słupie zlokalizowanych na terenie prywatnych posesji. Z głównych typów tej architektury zauważalny jest brak figur kamiennych. Wśród nich znajduje się kilka interesujących obiektów:

- drewniana kapliczka domkowa p.w. Matki Boskiej w Jarocinie przy drodze na Borki;
- murowana kapliczka domkowa w Golcach;

- kapliczki z drewnianą figurą Jezusa z sercem gorejącym w Domostawie i Majdanie Golczańskim;
- kapliczka na wydmie pomiędzy Jeżami i Załomami Majdańskimi (tzw. Klinowa Góra).

Zestawienie ilości krzyży i kapliczek przydrożnych w poszczególnych sołectwach:

– Domostawa	5
– Golce	8
– Jarocin	12
– Katy	3
– Kutyły	4
– Majdan Golczański	10
– Mostki	20
– Szwedy	6
– Szyperki	4
– Zdziary	3

Źródło: badania terenowe

4.2.6. Stanowiska archeologiczne i ich charakterystyka

Na obszarze gminy odkryto 82 stanowiska archeologiczne, na których spotykany jest materiał pochodzący z różnych okresów pradziejów od późnego paleolitu poprzez wczesny neolit, średniowiecze po okres nowożytny. Posiadają one zróżnicowaną wartość poznawczą. Większość z nich to ślady osadnictwa i niewielkie osady. Część z nich jest zniszczona przez erozję, drogi polne oraz prace polowe. Wszystkie stanowiska wymagają podjęcia działań ratowniczych zanim nie zostaną całkowicie zniszczone.

Archeologiczne Zdjęcie Polski (AZP) jest ogólnopolskim programem badawczo-konserwatorskim, prowadzonym od 1978 roku. Jego celem jest rozpoznanie metodą badań powierzchniowych i w kwerendzie źródłowej, stanowisk archeologicznych na terenie całego kraju oraz budowa archiwum informacji o stanowiskach archeologicznych rozpoznanych tą metodą. Dla potrzeb AZP obszar kraju został podzielony na prostokątne obszary o powierzchni 37,5 km² oznaczane liczbami arabskimi w systemie nr pasa - nr słupa.

Dokumentacja z badań AZP w formie sprawozdania tekstowego z badań na obszarze oraz załączonych **Kart Ewidencji Stanowisk Archeologicznych** sporządzonych dla każdego stanowiska, jest przechowywana w oddziałach **Wojewódzkich Konserwatorów Zabytków** a kopia tych materiałów jest dostępna w Dziale Archeologii Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Rezultaty badań AZP są podstawowym narzędziem służb ochrony zabytków w formułowaniu wytycznych dla władz gmin przy ustalaniu planów zagospodarowania przestrzennego i ustalaniu stref ochrony konserwatorskiej. Są również podstawą do wnioskowania o podjęciu badań ratowniczych lub nadzoru konserwatorskiego w przypadku planowanej inwestycji. Uwzględnienie rezultatów badań AZP jest również ważnym elementem w procesie planowania inwestycji przez różne podmioty gospodarcze. Koszty wiążące się z koniecznością prowadzenia badań archeologicznych mają, bowiem zasadniczy wpływ na ostateczne ustalenie lokalizacji i budżetu przedsięwzięcia.

Stanowiska archeologiczne na obszarze gminy rozmieszczone są na 6 sekcjach AZP: 91-78, 91-79, 91-80, 92-78, 92-79 i 93-80 których karty ewidencji stanowiska archeologicznego znajdują się w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyśle Delegatura w Tarnobrzegu. Dwa stanowiska archeologiczne Borki 92-79/15 i Borki 92-79/16 (pozycje 16 i 17 w tabeli) znajdujące się wg wykazu konserwatorskiego na terenie gminy Ulanów faktycznie położone są na terenie gminy Jarocin.

Poniższa tabela przedstawia stanowiska archeologiczne na terenie gminy. Stanowiska zostały przedstawione na rysunkach „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” i „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”.

Gmina Jarocin. Wykaz stanowisk archeologicznych. (stan na 30.06.2013 r.).

Lp.	Miejscowość	Nr AZP	Nr na obszarze	Funkcja i chronologia stanowiska
1.	Domostawa	91-78	3	1. osada/ wieś; XVI-XVII w.;
2.	Domostawa	91-78	9	1. ślad osadnictwa;
3.	Domostawa	91-78	15	1. ślad osadnictwa; kultura pucharów lejkowatych;
4.	Domostawa	91-78	16	1. ślad osadnictwa;
5.	Domostawa	91-78	17	1. ślad osadnictwa;
6.	Domostawa	91-79	6	1. ślad osadnictwa;
7.	Domostawa	91-79	8	1. ślad osadnictwa; p. mezolit - śr. neolit;
8.	Domostawa	91-79	11	1. obozowisko (skupisko); mezolit; 2. ślad osadnictwa (poza skupiskiem); kultura pucharów lejkowatych;
9.	Domostawa	91-79	12	1. ślad osadnictwa;
10.	Domostawa	91-79	13	1. ślad osadnictwa;
11.	Domostawa	91-79	14	1. ślad osadnictwa;
12.	Domostawa	91-79	15	1. ślad osadnictwa; kultura pucharów lejkowatych; 2. ślad osadnictwa; sznurowe; I okres EB;
13.	Domostawa	91-79	23	1. ślad osadnictwa; sznurowe; I okres EB;
14.	Golce	93-80	20	1. ślad osadnictwa; starożytny nieokreślony;
15.	Golce	93-80	21	1. ślad osadnictwa; starożytny nieokreślony;
16.	Borki	92-79	15	1. ślad osadnictwa;
17.	Borki	92-79	16	1. ślad osadnictwa; paleolit schyłkowy?;
18.	Jarocin	91-79	9	1. ślad osadnictwa;
19.	Jarocin	92-79	1	1. ślad osadnictwa; ?;
20.	Jarocin	92-79	3	1. ślad osadnictwa; ?;
21.	Jarocin	92-79	4	1. ślad osadnictwa; kultura świderska;
22.	Jarocin	92-79	5	1. ślad osadnictwa; ?; neolit; 1. osada; postsznurowe; I okres EB;
23.	Jarocin	92-79	19	1. ślad osadnictwa;
24.	Jarocin	92-79	20	1. ślad osadnictwa; KPL lub KWLCM; środkowy neolit;
25.	Jarocin	92-79	47	1. ślad osadnictwa; 2. ślad osadnictwa; wczesne średniowiecze; X-XIII w.;
26.	Jarocin	92-79	48	1. ślad osadnictwa; kultura pucharów lejkowatych?; środkowy neolit; 2. osada; kultura trzciniecka; II okres EB;
27.	Jarocin	92-79	49	1. ślad osadnictwa;
28.	Jarocin	92-79	50	1. osada; kultura łużycka; EB;
29.	Jarocin	92-79	51	1. ślad osadnictwa; kultura łużycka;
30.	Jarocin	92-79	52	1. ślad osadnictwa;
31.	Jarocin	92-79	53	1. ślad osadnictwa;
32.	Jarocin	92-79	54	1. ślad osadnictwa;
33.	Jarocin	92-79	55	1. ślad osadnictwa; kultura łużycka; EB;
34.	Jarocin	92-79	56	1. ślad osadnictwa;
35.	Jarocin	92-79	61	1. ślad osadnictwa;
36.	Jarocin	92-79	62	1. ślad osadnictwa; późne średniowiecze XIV-XV w.;
37.	Jarocin	92-79	64	1. ślad osadnictwa;
38.	Katy	91-78	10	1. ślad osadnictwa; mezolit;
39.	Katy	91-78	11	1. obozowisko; mezolit; 2. ślad osadnictwa; I okres EB;
40.	Katy	91-78	12	1. ślad osadnictwa; kultura pucharów lejkowatych;
41.	Majdan Golczański	92-79	17	1. dymarki?;

42.	Majdan Golczański	92-79	57	1. ślad osadnictwa; mezolit; 2. osada; kultura trzciniacka; II okres EB;
43.	Majdan Golczański	92-79	58	1. ślad osadnictwa;
44.	Majdan Golczański	92-79	63	1. ślad osadnictwa;
45.	Mostki	91-79	16	1. ślad osadnictwa;
46.	Mostki	91-79	24	1. ślad osadnictwa;
47.	Mostki	91-80	21	1. ślad osadnictwa; neolit; 2. ślad osadnictwa; postsznurowe; I okres EB;
48.	Mostki	92-79	59	1. ślad osadnictwa;
49.	Mostki	92-79	60	1. ślad osadnictwa;
50.	Szwedy	91-78	7	1. ślad osadnictwa;
51.	Szwedy	91-78	8	1. ślad osadnictwa; późny mezolit;
52.	Szwedy	91-78	13	1. ślad osadnictwa; kultura pucharów lejkowatych;
53.	Szwedy	91-78	18	1. ślad osadnictwa; kultura pucharów lejkowatych;
54.	Szwedy	91-78	19	1. ślad osadnictwa; kultura pucharów lejkowatych; 2. ślad osadnictwa; mezolit?;
55.	Szyperki	92-79	24	1. ślad osadnictwa; neolit ?;
56.	Szyperki	92-79	25	1. ślad osadnictwa;
57.	Szyperki	92-79	26	1. ślad osadnictwa;
58.	Szyperki	92-79	27	1. ślad osadnictwa;
59.	Szyperki	92-79	30	1. ślad osadnictwa; postsznurowe; I okres EB; 1. osada; kultura łużycka; III-IV okres EB;
60.	Szyperki	92-79	31	1. ślad osadnictwa; Chłopice-Vesele; I okres EB;
61.	Szyperki	92-79	32	1. ślad osadnictwa;
62.	Szyperki	92-79	33	1. ślad osadnictwa; starożytny nieokreślony;
63.	Szyperki	92-79	34	1. ślad osadnictwa; mezolit – neolit;
64.	Szyperki	92-79	35	1. ślad osadnictwa;
65.	Szyperki	92-79	36	1. ślad osadnictwa;
66.	Szyperki	92-79	37	1. ślad osadnictwa;
67.	Szyperki	92-79	38	1. osada; kultura łużycka; EB;
68.	Szyperki	92-79	39	1. ślad osadnictwa;
69.	Szyperki	92-79	40.	1. ślad osadnictwa;
70.	Szyperki	92-79	41	1. ślad osadnictwa; kultura łużycka; EB;
71.	Szyperki	92-79	42	1. ślad osadnictwa; starożytny nieokreślony;
72.	Szyperki	92-79	43	1. osada; środkowy neolit; 2. ślad osadnictwa; kultura łużycka; EB;
73.	Szyperki	92-79	44	1. ślad osadnictwa;
74.	Szyperki	92-79	45	1. ślad osadnictwa;
75.	Szyperki	92-79	46	1. ślad osadnictwa;
76.	Zdziary	92-78	15	1. ślad osadnictwa;
77.	Zdziary	92-79	18	1. ślad osadnictwa;
78.	Zdziary	92-79	21	1. ślad osadnictwa;
79.	Zdziary	92-79	22	1. ślad osadnictwa;
80.	Zdziary	92-79	23	1. ślad osadnictwa; mezolit – wcz. i śr. neolit;
81.	Zdziary	92-79	28	1. ślad osadnictwa; kultura łużycka;
82.	Zdziary	92-79	29	1. ślad osadnictwa; mezolit;

W obszarze zmiany nr 1 studium zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne o numerze: 92-79/19 – ślad osadnictwa.

4.3. Szlaki kulturowe

Przez teren gminy nie przebiegają żadne lokalne, regionalne, krajowe i międzynarodowe szlaki kulturowe.

4.4. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska kulturowego

Zagrożenia dla środowiska kulturowego gminy:

- działalność inwestycyjna i rolnicza prowadzona nie zawsze zgodnie z dbałością o dziedzictwo archeologiczne;
- pozostawienie obiektów bez właściwej ochrony;
- brak środków na ochronę konserwatorską.

Zalecenia związane z ochroną środowiska kulturowego:

- zasoby dziedzictwa kulturowego stanowią istotny element w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, zwłaszcza kościoły znajdujące się w Jarocinie i Domostawie oraz liczne miejsca pamięci narodowej;
- obiekty wpisane do rejestru zabytków należy chronić zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i odpowiednio je zagospodarować by mogły służyć lokalnej społeczności;
- należy podnosić świadomość lokalną co do wartości spuścizny historycznej, oraz jej wpływu na turystykę i agroturystykę;
- należy skorygować rozbieżności lokalizacyjne dwóch obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz dwóch stanowisk archeologicznych.

5. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia

5.1. Sytuacja demograficzna gminy

Liczba ludności gminy (wg danych US Rzeszów), na koniec 2011 r. wynosiła 5461 mieszkańców co stanowiło 8,1% ludności powiatu niżańskiego oraz 0,3% ludności województwa podkarpackiego.

Ludność w poszczególnych powiatach (źródło: US Rzeszów, stan na 31.12.2011 r.).

wyszczególnienie	ludność			przyrost naturalny (wskaźnik na 1000 ludności)	saldo migracji (na 1000 ludności)
	ogółem	kobiety	na 1 km ²		
województwo podkarpackie	2128687	1086587	119	1,4	-1,0
powiat niżański	67721	34192	86	-0,4	-1,4
Jarocin	5461	2750	60	-3,7	-1,6

Ludność i gęstość zaludnienia gminy na tle powiatu i gmin sąsiednich (źródło: US Rzeszów, stan na 31.12.2011 r.).

wyszczególnienie	powierzchnia (km ²)	ludność	gęstość zaludnienia - na km ²	kobiety na 100 mężczyzn
powiat niżański	786	67721	86	102,0
Ulanów	119	8660	73	100,0
Jarocin	91	5461	60	101,4
Harasiuki	169	6320	38	99,4
Pyszcznica	147	10248	70	102,0

Struktura wiekowa ludności w gminie i gminach sąsiednich (źródło: US Rzeszów, stan na 31.12.2011 r.).

wyszczególnienie	liczba ludności	wiek przedprodukcyjny	wiek produkcyjny	wiek poprodukcyjny	wskaźnik obciążenia demograficznego (%)
Powiat niżański	67721	13507	43755	10459	54,8
Ulanów	8660	1668	5547	1445	56,1
Jarocin	5461	1102	3478	881	57,0
Harasiuki	6320	1283	3954	1083	59,8
Pyszcznica	10248	2012	6673	1563	53,6

W porównaniu do pozostałych gmin powiatu niżańskiego można zauważyć, że gmina zajmuje zupełnie przeciętną pozycję z danymi bardzo zbliżonymi do średniej powiatowej, jednakże nieco gorszymi niż średnia wojewódzka.

Wskaźnik obciążenia demograficznego czyli procentowy stosunek liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym (przed i poprodukcyjnym) do liczby ludności w wieku produkcyjnym wynosił w 2011 r. dla gminy 57,0% i był wyższy od średniej dla powiatu niżańskiego – 54,8%.

Przyrost naturalny w gminie jest bardzo niski, wynosi -3,7 i jest dużo niższy od średniej dla powiatu niżańskiego wynoszącej -0,4 oraz bardzo niekorzystny w stosunku do dodatniego wskaźnika 1,4 dla województwa.

Wskaźnik obciążenia grupy ludności w wieku produkcyjnym grupą nieprodukcyjną jest dość dobry i zbliżony do średniej dla powiatu niżańskiego. Analiza struktury ludności w gminie wskazuje, że dynamika rozwoju ludności ma tendencję malejącą. Niski przyrost naturalny i wysoka migracja nie sprzyjają rozwojowi gminy.

5.2. Prognoza demograficzna

W ostatnich latach na terenie kraju obserwuje się stopniowy spadek liczby ludności. Tendencja ta kształtuje się również na terenie województwa podkarpackiego. W powiecie niżańskim do roku 2035 liczba ludności ogółem jak również liczba ludności wsi ogółem (wg Prognozy dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011-2035 GUS) ma ulec zwiększeniu o 1653 osób ogółem i 467 osób wsi ogółem. Na podstawie tych danych można założyć, że proces niewielkiego wzrostu liczby ludności powinien dotyczyć także gminy Jarocin.

Prognoza demograficzna dla pow. niżańskiego na lata 2011-2035 (GUS).

Lp.	Wyszczególnienie	Rok					
		2011	2015	2020	2025	2030	2035
1.	Ludność ogółem	67459	68061	68901	69491	69510	69112
2.	Wieś ogółem	43431	43672	43996	44234	44177	43898

Prognoza demograficzna gminy opiera się zarówno na trendach występujących w otoczeniu gminy, jak i na czynnikach wewnętrznych związanych z rozwojem gminy. Do czynników wewnętrznych zalicza się przede wszystkim brak większych ośrodków kształcenia w gminie. Możliwość edukacji kończy się już na poziomie gimnazjalnym, co zmusza młodzież do migracji za dalszym wykształceniem. Kolejną przyczyną migracji może być poszukiwanie lepszych warunków życia oraz pracy. Gmina oferuje miejsca pracy związane przede wszystkim z rolnictwem i leśnictwem, ewentualnie z oświatą, administracją i drobnymi zakładami produkcyjnymi oraz usługami, co nie zaspokaja wszystkich aspiracji mieszkańców.

5.3. Pozarolnicza działalność gospodarcza

Według danych Urzędu Statystycznego w 2011 r. w gminie było zarejestrowanych w rejestrze REGON 247 podmiotów gospodarczych, w tym:

Gmina	Ogółem	w tym:						
		przemysł	budownictwo	handel, naprawa poj. sam.	transport i gospodarka magazynowa	zakwaterowanie i gastronomia	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
Jarocin	247	39	48	53	16	9	2	12

5.4. Bezrobocie

Bezrobotni zarejestrowani w gminie na tle powiatu i gmin sąsiednich (stan w dniu 31.12.2011).

obszar	zarejestrowani bezrobotni	w tym kobiety	stopa bezrobocia
województwo podkarpackie	146208	77403	15,5%
powiat niżański	5828	2963	24,1%
gmina Jarocin	435	204	-
gmina Harasiuki	606	287	-
gmina Ulanów	740	349	-
gmina Pysznica	488	268	-

Wśród bezrobotnych znaczny udział jest kobiet - w gminie stanowią one około 45%. Wśród grupy osób bezrobotnych absolwenci stanowią kilkuprocentową grupę. Znaczna część osób bezrobotnych straciła prawo do zasiłku – świadczy to o przedłużającym się okresie pozostawania bez pracy.

5.5. Stan infrastruktury socjalnej

5.5.1. Oświata i wychowanie

Placówki oświatowe w gminie (źródło: UG).

Miejscowość	Nazwa obiektu	Liczba klas	Liczba uczniów
Przedszkola			
gmina		-	-
Razem:			-
Szkolnictwo podstawowe i gimnazja			
Domostawa	Publiczna Szkoła Podstawowa	6	66
Golce	Szkoła Podstawowa Fundacji „Elementarz” z Oddziałem Przedszkolnym im. Św. Stanisława Kostki w Golcach	6	22
Mostki-Sokale	Publiczna Szkoła Podstawowa	6	33
Zdziary	Publiczna Szkoła Podstawowa	6	39
Szyperki	Publiczna Szkoła Podstawowa	6	34
Jarocin	Publiczna Szkoła Podstawowa im. ks. J. Twardowskiego	6	84
Jarocin	Publiczne Gimnazjum im. ks. J. Twardowskiego	7	162
Razem:			440

Gmina zaspokaja potrzeby w zakresie szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego o ustawowym obowiązku kształcenia. W Golcach, Zdziarach, Mostkach i Szyperkach nauka odbywa się w klasach łączonych. W ramach struktury szkoły istnieją oddziały przedszkolne (tzw. „zerówki”) przy poszczególnych szkołach podstawowych. Przy Szkole Podstawowej Fundacji „Elementarz” w Golcach istnieje Punkt przedszkolny z jednym oddziałem do którego uczęszcza 18 dzieci. Szkoły podstawowe w Mostach-Sokalach i Zdziarach są prowadzone przez Stowarzyszenie Przyjaciół Państwa Jarocin. Szkolnictwo ponadgimnazjalne realizowane jest w pobliskich miejscowościach: Ulanowie, Nisku, Stalowej Woli i Janowie Lubelskim.

5.5.2. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Ochrona zdrowia

Podstawową opiekę zdrowotną zapewniają niepubliczne Ośrodki Zdrowia w Jarocinie.

Placówki podstawowej opieki zdrowotnej w gminie (źródło: UG).

stan na 31.12.2012 r.	miejscowość	zatrudnienie	
		lekarzy medycyny	lekarzy stomatologów
Niepubliczny Ośrodek Opieki Zdrowotnej Wólka Grodziska 119a 37-306 Grodzisko Dolne Oddział w Jarocinie	Jarocin	2	-
Niepubliczny Ośrodek Opieki Zdrowotnej w Jarocinie	Jarocin	1	-
Gabinet Stomatologiczny Marek Nalepa	Jarocin	-	1

Na terenie gminy funkcjonuje Centrum Pielęgniarstwa Środowiskowo-Rodzinnego i Rehabilitacji przy Stacji Opieki Caritas w Domostawie oraz Filia Punkt Świadczeń Usług Rehabilitacyjnych i Pielęgniarstwa w Majdanie Golczańskim.

Mieszkańcy gminy korzystają ponadto z opieki medycznej świadczonej przez szpitale powiatowe w Nisku i Stalowej Woli.

Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje następujące zadania:

zlecone, do których należy: wypłacanie rent socjalnych, zasiłków stałych i zasiłków wyrównawczych;

własne, które obejmują: schronienie dla bezdomnych, dożywianie dorosłych (potrzebujących), opieka i pomoc osobom starszym i niesamodzielnym, dożywianie dzieci.

5.5.3. Usługi kultury

Na terenie gminy działa Gminny Ośrodek Kultury, Sportu Turystyki i Rekreacji w Jarocinie, w skład którego wchodzi: Centrum Edukacji Ekologicznej w Jarocinie, Gminna Biblioteka Publiczna w Jarocinie i Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Domostawie. Ośrodek realizuje zadania w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury. Prowadzi działalność kulturalną, rozrywkową i czytelniczną a także zajmuje się promocją gminy.

Obiekty kultu sakralnego

Teren gminy Jarocin podzielony jest pomiędzy trzy parafie w Jarocinie, w Domostawie oraz w Kurzynie Średniej. Obszar parafii w Jarocinie i Domostawie w całości położony jest na terenie gminy Jarocin, natomiast sołectwo Golce oraz część sołectwa Mostki (część Sokal, Jeże i Deputaty) należą do parafii w Kurzynie Średniej (gm. Ulanów).

Do parafii w Jarocinie należą: Jarocin, Szyperki, Majdan Golczański oraz część sołectwa Mostki (część Sokal, Nalepy, Graba, Kiszki, Podpory, Wasile i Łoza). Oprócz kościoła parafialnego w Jarocinie p.w. Matki Bożej Bolesnej istnieją 3 kaplice dojazdowe: w Mostkach - Wasilach p.w. Przemienienia Pańskiego, w Mostkach Nalepach p.w. św. Judy Tadeusza oraz w Szyperkach p.w. Najświętszej Marii Panny.

Do parafii w Domostawie należą: Domostawa, Zdziary, Kutylły, Szwedy i Katy. Kościół macierzysty w Domostawie jest p.w. Matki Bożej Królowej Polski, kościół filialny, murowany w Zdziarach p.w. Chrystusa Króla.

Kościół p.w. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny w Golcach jest kościołem filialnym parafii w Kurzynie Średniej.

5.5.4. Usługi sportu, turystyki i rekreacji

Na terenie gminy formalnie istnieją 3 kluby sportowe: LZS Jarocin, LZS Zdziary i Klub Jeździecki „Państwo Jarocin”. Dwa pierwsze z nich są klubami piłkarskimi występującymi w rozgrywkach prowadzonych przez OZPN Stalowa Wola.

Działalnością sportowo - rekreacyjną zajmuje się także Stowarzyszenie Przyjaciół Państwa Jarocin będące głównym organizatorem Biegów Zwycięstwa nad bolszewikami „Goń bolszewika, goń” im. Sebastiana Małka i Jana Kozioła kawalerów orderu Virtuti Militari za bohaterskie czyny dokonane w czasie wojny polsko - bolszewickiej 1920 r.

Baza sportowa gminy kształtuje się w następujący sposób:

- w Jarocinie znajduje się pełnowymiarowy stadion sportowy z boiskiem do gry w piłkę nożną wraz z boiskiem wielofunkcyjnym z nawierzchnią poliuretanową i niepełnowymiarowym boiskiem do piłki nożnej z nawierzchnią trawiastą przy Zespole Szkół;
- w Zdziarach znajduje się pełnowymiarowe boisko do gry w piłkę nożną oraz boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej;
- w Domostawie przy szkole znajduje się niepełnowymiarowe boisko do gry w piłkę nożną z nawierzchnią ze sztucznej trawy oraz boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową;
- w Katach znajduje się boisko wielofunkcyjne z nawierzchnią poliuretanową; boisko do piłki siatkowej plażowej, niepełnowymiarowe boisko do piłki nożnej o nawierzchni trawiastej oraz siłownia zewnętrzna;

- w Szyperkach znajduje się boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej oraz niepełnowymiarowe boisko do piłki nożnej o nawierzchni trawiastej;
- w Majdanie Golczańskim znajduje się boisko do gry w piłkę siatkową plażową oraz siłownia zewnętrzna;
- w Mostkach Sokalach i Golcach znajdują się niepełnowymiarowe szkolne boiska do piłki nożnej.

Na terenie gminy bazę turystyczną, usług hotelarskich, pensjonatów i gospodarstw agroturystycznych stanowią:

- zbiornik wodny w Jarocinie wraz ze sceną plenerową, zadaszonymi wiatami, pomostem i częścią rekreacyjną;
- zbiornik wodny „Dolina” w Szyperkach wraz z częścią rekreacyjną;
- staw w Kutylach wraz z altankami;
- 1 gospodarstwo agroturystyczne w Jarocinie;
- 3 gospodarstwa agroturystyczne w Szwedach;
- zajazd - motel w Zdziarach.

Turystyka piesza

Przez teren gminy nie prowadzą znakowane szlaki turystyczne turystyki pieszej. Najbliższym od granic gminy szlakiem, do którego najlepszy dostęp jest w miejscowości Łążek Ordynacki (gm. Janów Lubelski) jest szlak czerwony Gołoszyce – Bidaczów zwany też szlakiem walk partyzanckich. Szlak ten od Annapola prowadzi przez kompleksy leśne Lasów Lipskich i Janowskich poprzez najciekawsze tereny przyrodnicze Parku Krajobrazowego Lasy Janowskie oraz miejsca związane z licznymi pacyfikacjami hitlerowskimi i walkami partyzanckimi mającymi miejsce w okresie II wojny światowej.

Turystyka rowerowa

Przez teren gminy przebiega wyznakowany (kolorem zielonym) szlak rowerowy ATR Nisko – Bojanów wykonany w ramach projektu Ekomuzeum w widłach Wisły i Sanu finansowanego z programu PROW 2007-2013. Trasa szlaku przez teren gminy biegnie z Dąbrówki (gm. Ulanów) przez Borki, Szyperki, Jarocin, Mostki, Majdan Golczański, Deputaty do Huty Podgórznej (gm. Harasiuki) i dalej w kierunku Krzeszowa.

5.6. Zasoby mieszkaniowe gminy

Mieszkania oddane do użytkowania w 2011 r. (źródło: US Rzeszów, stan na 31.12.2011 r.).

wyszczególnienie	mieszkania oddane do użytku	izby	przeciętna pow. użytkowa 1 mieszkania [m ²]
Woj. podkarpackie	5697	28534	117,8
Powiat niżański	104	582	126,0
Gmina Jarocin	9	49	113,0

W gminie inicjatywę w zakresie budownictwa przejawiają wyłącznie inwestorzy prywatni. Ani gmina ani spółdzielnie nie były i nie są zainteresowane prowadzeniem budownictwa mieszkaniowego. Komunalne zasoby gminy są niewielkie, obejmują 10 mieszkań (w tym 2 socjalne). Znajdują się one w miejscowościach: Jarocin, Domostawa, Mostki, Golce i Szyperki.

5.7. Charakterystyka ruchu budowlanego w gminie

Ruch budowlany w gminie w latach 1990-2010 (źródło: UG).

Lp.	Sołectwo	2001-2005	2006-2010
1.	Domostawa	26	10
2.	Golce	6	14
3.	Katy	12	9
4.	Kutyły	3	3
5.	Majdan Golczański	17	21
6.	Mostki	18	12
7.	Jarocin	31	30
8.	Szwedy	14	10
9.	Szyperki	9	5
10.	Zdziary	18	21
Ogółem:		154	135

Wśród inwestycji zdecydowanie przeważają budynki mieszkalne i gospodarcze. Pozwolenia na nie stanowią ponad połowę wydanych pozwoleń.

Systematycznie wzrasta liczba wydawanych pozwoleń na budynki mieszkalne. Największą aktywność budowlaną przejawiają mieszkańcy Jarocina i Zdziar a najmniejszą sołectwa Kutyły i Szyperki.

5.8. Obronność i bezpieczeństwo publiczne

Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy funkcjonują 2 jednostki OSP, które są zlokalizowane w miejscowościach Jarocin i Domostawa. Obie jednostki należą do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Przy każdej z nich zlokalizowana jest syrena alarmowa.

Profesjonalne usługi w zakresie ochrony ludności, łagodzenia i likwidowania skutków katastrof świadczy Powiatowa Państwowa Straż Pożarna w Nisku.

Ochrona policyjna

Gmina podlega Powiatowej Komendzie Policji w Nisku. Na terenie gminy od dnia 01.01.2013 r. zlokalizowany jest Zespół Prewencji w Jarocinie. Posterunek Policji w Jarocinie funkcjonował do dnia 31.12.2012 r.

Tereny wojskowe

Na obszarze gminy i w bezpośrednim jej sąsiedztwie nie ma terenów jednostek wojskowych ani też nie ma terenów ćwiczebnych.

Zagrożenia katastrofalne

W zakresie zagrożeń powodziowych:

Teren gminy zagrożony jest wylewami (podtopieniami) od rzeki Bukowej jak i mniejszych cieków (m.in. Gilówki i Kurzynki) rozlewających swe wody na okoliczne łąki, najczęściej w porze wiosennej. Na terenie gminy nie ma obiektów szczególnie ważnych podlegających specjalnej ochronie przed zalaniem lub podtopieniem.

Gmina posiada operat przeciwpowodziowy.

W zakresie zagrożeń pożarami:

Na terenie gminy występują skupiska leśne, w obrębie których ani w ich sąsiedztwie nie występują składowiska materiałów niebezpiecznych ani materiałów łatwopalnych. Można uznać, że lasy są „bezpieczne” i wyjąwszy zdarzenia losowe nie zagraża im pożar.

Budynki w większości są w stanie dobrym, zabudowa wiejska nie jest ciasna, raczej rozluźniona i rozrzucona, nie grozi to – w wypadku zapalenia pojedynczego budynku – pożarem większej ich ilości czy też wsi.

W zakresie zagrożeń w transporcie:

Na obszarze gminy mamy do czynienia wyłącznie z zagrożeniami wynikającymi z przebiegiem sieci transportu drogowego.

Przez teren gminy przebiega droga krajowa Nr 19 relacji Lublin - Rzeszów. Droga przebiega m.in. przez miejscowości Domostwa, Katy i Zdziary, gdzie w bliskim sąsiedztwie występuje zabudowa mieszkaniowa. Nie ma osobnego pasa do obsługi ruchu lokalnego, tranzyt na równi z ruchem lokalnym prowadzony jest tymi samymi pasmami, skrzyżowanie z drogą gminną odbywa się w jednym poziomie. Zagrożenie wypadkami nie jest jedynym z tych, które niesie przebieg tej ruchliwej trasy. Tą drogą odbywa się także tranzyt samochodami przewożącymi duże ładunki, w tym również towary niebezpieczne. Stąd konieczne jest zapewnienie sprawnej pomocy ofiarom wypadków jak też sprawnej utylizacji środków szkodliwych i niebezpiecznych dla człowieka i dla środowiska naturalnego wyciekających z uszkodzonych w kolizji drogowej cystern.

W zakresie zagrożeń chemicznych:

Związane z funkcjonowaniem stacji benzynowych, stosowaniem oprysków na użytkach rolnych i sadowniczych oraz utylizacją opakowań środków ochrony roślin.

Zagrożenia inne

Związane głównie z wałęsającymi się zwierzętami - głównie bezdomnymi psami. Na terenie gminy nie zostało zorganizowane schronisko dla zwierząt. Na grzebowisko padłych zwierząt wyznaczono dz. nr 10/3 w Majdanie Golczańskim o pow. 0,56 ha stanowiącą własność gminy.

6. Uwarunkowania wynikające z funkcjonowania systemu transportowego

6.1. Komunikacja drogowa

Układ komunikacyjny gminy tworzą drogi i ulice w ciągach dróg:

- krajowych,
- powiatowych,
- gminnych.

Łączna długość dróg w gminie wynosi 130,708 km, w tym w poszczególnych kategoriach:

- krajowe – 6,891 km,
- powiatowe – 40,401 km,
- gminne – 83,416 km.

Powiązania zewnętrzne gminy realizowane są poprzez drogę krajową nr 19 biegnącą zachodnią częścią gminy dostępną w miejscowościach Zdziary, Katy i Domostawa oraz drogi w ciągach dróg powiatowych. Podstawową rolę w powiązaniach wewnętrznych pełnią drogi w ciągach dróg powiatowych i gminnych.

Stan techniczny nawierzchni dróg w gminie jest zadowalający i ulega stałej, systematycznej poprawie dzięki prowadzonym remontom i modernizacjom. Niekorzystnym zjawiskiem jest brak chodników oraz oświetlenia ulicznego niektórych dróg, co wpływa na poziom bezpieczeństwa użytkowników dróg. Wykaz sieci dróg realizujących powiązania zewnętrzne i wewnętrzne przedstawia poniższa tabela:

Nr ewid. drogi	Nazwa drogi	Klasa drogi	Dł. odc. w gr. gminy [km]	Rodzaj nawierzchni			
				Twarda		Gruntowa	
				Ulepszona	Nieulepszona	Ulepszona	Nieulepszona
DROGI KRAJOWE							
19	Kuźnica Białostocka - Barwinek na odcinku przebiegu przez gminę Jarocin	GP	6,891	6,891	-	-	-
DROGI POWIATOWE							
1036R	Domostawa - Szwedy	L	4,117	4,117	-	-	-
1037R	Jarocin - Władysławów	L	7,706	7,706	-	-	-
1038R	Majdan Golczański - Golce	L	10,285	10,285	-	-	-
1039R	Jarocin - Ulanów	L	1,153	-	1,153	-	-
1040R	Jarocin - Szyperki	L	3,532	3,532	-	-	-
1041R	Zdziary - Huta Krzeszowska	L	11,148	11,148	-	-	-
1043R	Mule - Golce	L	1,387	1,387	-	-	-
1044R	Golce - Kurzyzna Średnia	L	1,073	1,073	-	-	-
DROGI GMINNE							
102200R	Szwedy – Madeje - Ruda	D	2,155	-	-	1,855	0,300
102201R	Szwedy - Wołoszyny	D	1,405	0,550	-	0,855	-
102202R	Nalepy - Domostwa	L	4,100	0,280	-	-	3,820
102203R	Jarocin - Majdan Jarociński -Domostwa	L	3,900	3,900	-	-	-
102204R	Sokale - Łoza - Graba	D	5,140	2,475	-	0,925	1,740
102205R	Wasile - Łoza	D	1,490	-	-	1,490	-
102206R	Zdziary - Kutyty	L	1,100	1,100	-	-	-
102207R	Majdan Golczański - Wasile	L	2,429	2,429	-	-	-
102208R	Szyperki - Huta Deręgowska	L	1,300	1,300	-	-	-
102209R	Majdan Golczański - Załomy Majdańskie	L	2,175	2,175	-	-	-
102211R	Golce - Rusiny - Dębowe - Górka	L	3,722	2,303	-	1,419	-
102212R	Droga: „Zdziary - Szyperki” - od drogi krajowej Nr 19 w Zdziarach, obok szkoły do powiatowej w Szyperkach Nr 1040R		2,500	-	1,500	0,500	0,500
102213R	Droga „Zdziary II pas”- od drogi krajowej Nr 19, przez tzw. drugi pas zabudowy, obok stadionu i przez pastwiska do drogi powiatowej Zdziary- Jarocin Nr 1037R		3,100	0,500	0,500	-	2,100

102214R	Droga „Szyperki - Podchoina” - od drogi powiatowej Nr 1037 R od skrzyżowania „Pod Bykiem” granicą obrębów Jarocin i Szyperki przez przysiółek Podchoina do drogi powiatowej Jarocin - Ryczki Nr 1039R	3,600	0,500	-	-	3,100
102215R 102216R	Droga „Szyperki kapliczka - boisko - Borki”	2,300	0,400	-	1,000	0,900
102217R	Droga „Jarocin - Podchoina” - od tzw. Wygonu w Jarocinie przez drogę powiatową Jarocin Golce Nr 1041R, przez Wygon koło Wójcika do drogi „Szyperki - Podchoina”	3,200	0,400	-	-	2,800
102218R	Wydłużenie drogi „Zdziary – Kutuły” Nr 102206R o odcinek przez wieś Kutuły do drogi krajowej Nr 19	2,300	1,000	-	-	1,300
102219R	Droga „Jarocin Zadworze - Smutki” w terenie zabudowanym na Zadworzu przez rz. Gilówka do Smutków	1,800	0,800	-	0,400	0,600
102220R	Droga „Jarocin cmentarz - Majdan Jarociński”	3,100	0,400	1,000	1,000	0,700
102221R	Droga „Jarocin cmentarz - Lipniki - Podpory” - od drogi powiatowej obok cmentarza przez Lipniki do Mostek Podporów	3,200	-	0,200	0,200	2,800
102222R	Droga „Jarocin - stadion”, od drogi powiatowej przy bloku do stadionu oraz drogi powiatowej obok kościoła w Jarocinie	0,800	-	0,800	-	-
102223R	Droga „Domostawa - Maklaki” od drogi powiatowej Domostawa - Szwedz do drogi gminnej Szwedz - Wołoszyny 102201R	1,500	1,200	-	0,300	-
102224R	Droga „Szwedz - Łązek” od drogi powiatowej Domostawa - Szwedz Nr 1036R przez rz. Bukowa w kierunku Łązku	1,000	-	-	0,500	0,500
102225R	Droga „Szwedz Sędziaki - rz. Bukowa” od drogi powiatowej Domostawa - Szwedz obok Pacholca w kierunku rz. Bukowa obok Wołoszyn Czesława	0,700	0,700	-	-	-
102226R	Droga „Majdan - Mostki” od drogi powiatowej Jarocin -Golce z tzw. Dziurdziówek do drogi powiatowej Jarocin - Golce Nr 1038R obok Horajeckiego	2,200	-	-	2,200	-
102227R	Droga „Wasile - Brzozówka” od drogi powiatowej Nr 1038R od kościoła w Wasilach do drogi gminnej Majdan Golczański - Wasile Nr 102207R na skrzyżowaniu z drogą do Wyspy	1,600	0,700	0,400	-	0,500
102228R	Droga „Jeże - Golce” od drogi powiatowej Nr 1038R przez Jeże, Wydnię do Wyspy, Załomy Golczańskie do drogi powiatowej Golce - Deputaty	3,600	0,400	-	2,300	0,900
102229R 102230R 102231R	Droga „Psi Borek - Oleszki” od drogi proponowanej do kategorii drogi gminnej „Jeże - Golce” przez Psi Borek, Habudy, Górkę do drogi gminnej Golce - Rusiny 102211R	4,400	-	-	1,100	3,300
102232R	Droga „Golce Ostrowskie”, łączy drogi powiatowe: Golce - Maziarńa i Golce -Kurzyna	0,300	0,300	-	-	-
102233R	Droga „Golce - Borsuczyny”, od powiatowej Nr 1044R Golce - Kurzyna koło domu nauczyciela do powiatowej Nr 1043R Ryczki - Golce	0,900	-	-	0,900	-
102234R	Droga „Golce Podedwór - Babie Laski” od drogi powiatowej Nr 1043R Ryczki - Golce do Babich Lasek	1,100	-	-	-	1,100
102235R	Droga „Mostki Podpory - Nalepy” od drogi powiatowej Nr 1038R w Mostkach, przez Podpory do drogi gminnej Nr 102204R Sokale - Łoza - Graba	2,600	0,900	-	0,400	1,300
102236R	Droga „Łoza - Bukowa” od gminnej Nr 102204R Sokale - Łoza - Graba do powiatowej Nr 1037R Jarocin -Władysławów w Bukowej	2,600	-	2,600	-	-
102237R 102238R	Droga „Mostki Podpory - Graba” - droga łącząca przysiółek Podpory z przysiółkiem Graba	3,200	-	-	-	3,200
102239R 102240R	Droga „Katy wieś” od drogi krajowej Nr 19 przez wieś Katy do drogi gminnej Nr 102203R Jarocin - Domostawa	1,000	1,000	-	-	-
102241R	Droga „Katy Osiedle”, od drogi krajowej Nr 19 przez nowe osiedle do gminnej Nr 102203R	0,400	0,400	-	-	-
102242R	Droga „Deputaty - Pęk”, od drogi powiatowej Nr 1038R w Deputatach w kierunku Pęku	0,500	0,500	-	-	-
102243R 102244R	Wydłużenie drogi „Domostawa - Nalepy” Nr 102202R o odcinek w Nalepach	1,000	1,000	-	-	-

Klasy techniczne dróg oznaczone w tabeli symbolami literowymi:

- GP – główna ruchu przyspieszonego dla dróg krajowych;
- L – lokalna dla dróg powiatowych lub gminnych;
- D – dojazdowa dla dróg gminnych;

określone zostały na podstawie funkcji pełnionej w istniejącym układzie komunikacyjnym. Podstawowe dane, takie jak szerokość jezdni, korony, pasa drogowego, geometria trasy wskazują, że większość z nich nie posiada parametrów technicznych i użytkowych odpowiadających wymaganym klasom technicznym. Zestawienie długości dróg pod względem rodzaju nawierzchni przedstawia poniższa tabela:

Rodzaje nawierzchni dróg.

kategoria drogi	rodzaje nawierzchni [km]			
	twarda		gruntowa	
	ulepszona (bitumiczna)	nieulepszona	ulepszona	nieulepszona
Krajowe	6,891	-	-	-
Powiatowe	39,248	1,153	-	-
Gminne	27,612	7,000	17,344	31,460
Razem:	73,751	8,153	17,344	31,460

W ogólnej długości zewidencjonowanej sieci drogowej wynoszącej 130,708 km, ok. 56% stanowią drogi o nawierzchni bitumicznej (twarda ulepszona). Dla dróg gminnych, na ogólną długość 83,416 km, drogi o nawierzchni bitumicznej stanowią ok. 33%.

6.2. Obciążenie ruchem zewnętrznym dróg krajowych

Dane o natężeniu ruchu na drodze krajowej nr 19 (2010 r.).

Nr dr.	Odcinek	Pojazdy samoch. ogółem	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów samochodowych							
			motocykle	sam. osob. mikrobusy	lekkie sam. ciężarowe	sam. ciężarowe		autobusy	ciągniki rolnicze	rowery
						bez przycz.	z przycz.			
19	Janów Lub. - Domostawa	6673	47	4853	736	287	650	57	43	262
19	Domostawa - Zarzecze	5688	39	4099	600	209	680	53	8	37

Źródło: Generalny pomiar ruchu na drogach krajowych – Średni Dobowy Ruch (SDR) w 2010 roku (GDDKiA).

6.3. Ocena funkcjonowania układu drogowego

6.3.1. Drogi krajowe

Głównym elementem układu realizującego dostępność komunikacyjną i zewnętrzne powiązania jest droga krajowa Nr 19 relacji Kuźnica Białostocka - Barwinek, przebiegająca przez teren gminy Jarocin, do której jest najlepszy dostęp w miejscowościach Zdziary, Katy i Domostawa.

6.3.2. Drogi powiatowe i gminne

Komunikację lokalną obsługującą gminę stanowi sieć dróg powiatowych wraz z drogami gminnymi. Drogi powiatowe zgodnie z ustawą o drogach publicznych powinny stanowić połączenie miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą. Te funkcje drogi powiatowej przejmuje na siebie droga krajowa łącząc miasta – siedziby powiatów w Nisku i Janowie Lubelskim, a wyznaczone drogi powiatowe realizują wewnętrzne powiązania i obsługują miejscowości gminne. Wszystkie drogi powiatowe nie spełniają wymaganych parametrów przypisanych dla dróg powiatowych - klasy technicznej Z.

Drogi gminne to w części (ok. 33%) drogi o nawierzchni twardej ulepszonej, znaczna ich część posiada niższe parametry techniczno-użytkowe – nawierzchnię gruntową ulepszoną i nieulepszoną. Uwarunkowaniem techniczno - ekonomicznym modernizacji dróg w terenie zabudowanym są często wąskie pasy drogowe uniemożliwiające wprowadzenie w przekrój drogi systemu odwodnienia, ścieżek rowerowych a nawet chodników dla ruchu pieszego. Trudności w pozyskaniu terenu niejednokrotnie eliminują całkowicie działania modernizacyjne. Poza terenem zabudowy, drogi najczęściej przebiegają przez tereny leśne lub łąkowe.

W ostatnich latach niektóre odcinki dróg powiatowych i gminnych zostały przebudowane. Prace przy przebudowie były dofinansowywane z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego (2007-2013). Wykonano wtedy zadania:

- „Przebudowa dróg powiatowych Jarocin – Ulanów – Rudnik o dł. 10077,50 m” (2007-2010);
- „Przebudowa dróg powiatowych Krzeszów – Ulanów – Jarocin” (2009-2012).

W obszarach zmiany nr 1 studium zlokalizowanych w obrębach Jarocin oraz Domostawa wybudowano drogi gminne o nawierzchni bitumicznej. Drogi te docelowo zapewnią obsługę komunikacyjną terenów budowlanych wyznaczonych wzdłuż tychże dróg.

6.4. Komunikacja zbiorowa i indywidualna

Obsługę komunikacyjną zbiorową realizują autobusy Przedsiębiorstwa Państwowej Komunikacji Samochodowej i prywatni przewoźnicy. Polityka komunikacyjna gminy zakłada podporządkowanie układu komunikacyjnego dla swobodnego korzystania z samochodu osobowego. Nie stwarza się ograniczeń odnośnie użytkowania samochodów osobowych, ciężarowych i parkowania.

Pod względem zaopatrzenia w paliwo gminę obsługują 2 stacje paliw zlokalizowane przy drodze krajowej Nr 19 w Katkach.

Na terenie gminy funkcjonuje dwie stacje obsługi samochodów świadczących usługi w zakresie naprawy i konserwacji pojazdów samochodowych oraz blacharstwa i lakiernictwa. Stacje te są zlokalizowane w miejscowościach: Katy i Szyperki.

Gmina dysponuje dość dobrze rozwiniętą ofertą miejsc do parkowania. Są to wydzielone place o nawierzchni utwardzonej lub ulepszonej gruntowej, zlokalizowane w miejscach występowania potrzeb parkingowych.

Orientacyjna ilość miejsc postojowych.

Miejscowość	obiekt użyteczności publicznej	ilość miejsc postojowych
Jarocin	Urząd Gminy	15
	Dom Kultury	10
	Szkoły: podstawowe i gimnazjum	20
	Inne: boisko (stadion),	30
	kościół,	30
	cmentarz	22
	scena plenerowa	40
	placówki podst. opieki zdrowotnej	12
bank	3	
OPS, poczta	6	

6.5. Drogi transportu rolniczego

Drogi rolnicze są głównie drogami o nawierzchni gruntowej. Niewielki procent tych dróg jest wyposażony w nawierzchnię utwardzoną lub ulepszoną. Układ dróg obsługi rolnictwa wykazuje dużą regularność. Układ posiada hierarchię, którą tworzą drogi o funkcji:

- głównej – są to drogi publiczne niższego rzędu powiatowe i gminne;
- zbiorczej – zbiorcze dojazdy do pól;
- pomocniczej – drogi bezpośredniej obsługi pól.

Bezpośrednie zjazdy z pól na drogi krajowe występują sporadycznie.

6.6. Sieć kolejowa

Przez teren gminy przebiegają 2 linie kolejowe – linia kolejowa nr 65 i linia kolejowa nr 66. Żadna z nich nie została zaliczona do linii kolejowych o znaczeniu państwowym.

Linia kolejowa nr 65 to Linia Hutnicza Szerokotorowa (LHS) relacji Sławków Południowy LHS – Hrubieszów – granica państwa. Całkowita długość linii wynosi 394,650 km a długość odcinka na terenie gminy wynosi ok. 1 km. Linia jest jednotorowa, niezelektryfikowana, o prędkości maksymalnej 80 km/h. Linia jest w eksploatacji.

Linia kolejowa nr 66 relacji Zwierzyniec Towarowy – Stalowa Wola Południe. Całkowita długość linii wynosi 67,496 km a długość odcinka pomiędzy stacją Huta Deręgowska - a stacją Golce to 7,834 km. Linia jest jednotorowa, nie posiada sieci trakcyjnej, o prędkości maksymalnej 100 km/h. Linia jest w eksploatacji.

Na terenie gminy nie ma stacji kolejowej, najbliższe poza terenem gminy stacje kolejowe są w Hucie Deręgowskiej i Golcach znajdujących się na terenie gminy Ulanów.

6.7. Tereny kolejowe – tereny zamknięte

Na terenie gminy w miejscowości Golce znajdują się kolejowe tereny zamknięte wymienione w decyzji nr 45 Ministra Infrastruktury z dnia 17 grudnia 2009 r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych (Dz. Urz. Ministra Infrastruktury Nr 14, poz. 51, ze zm). Obejmują one tereny linii kolejowych normalno i szerokotorowej wraz z terenami przyległymi i jednym przejazdem przez nie (działka nr ewid. 1010/1). Całkowita powierzchnia terenów zamkniętych w gminie wynosi ok. 3,6200 ha.

Gmina Jarocin. Podstawowe dane o kolejowych terenach zamkniętych.

Miejscowość	Ilość działek	Powierzchnia działek [ha]
Golce	1	3,6200
Razem:	1	3,6200

(źródło: opracowanie własne)

7. Uwarunkowania wynikające z wyposażenia i obsługi uzbrojenia technicznego

7.1. Elektroenergetyka

Podstawowym Głównym Punktem Zasilania w energię elektryczną większości obszaru gminy jest GPZ 110/15 kV Janów Lubelski. Południowo-wschodni obszar gminy zasilany jest z GPZ 110/15 kV Biłgoraj (miejscowości: Golce i 2 stacje w Majdanie Golczańskim) oraz GPZ 110/15 kV Rudnik (pozostałe stacje w Majdanie Golczańskim oraz stacja Szyperki – Mule).

Energia elektryczna wyprowadzona jest z w/w GPZ-tów na teren gminy liniami napowietrznymi średniego napięcia:

– 15 kV „Janów Lubelski – Stalowa Wola”,

– 15 kV „Biłgoraj – Harasiuki – Ciosmy”,

– 15 kV „Rudnik – Ulanów – Mostki”,

do 47 stacji transformatorowych 15/0,4 kV.

Stacje te są głównym źródłem zasilania odbiorców bytowo-komunalnych i sieci oświetleniowej. Obszar gminy obsługiwany jest w zakresie infrastruktury elektroenergetycznej przez PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów – Rejon Energetyczny Stalowa Wola. Eksploatację sieci średniego i niskiego napięcia oraz budowę urządzeń elektrycznych w określonym zakresie wykonują Posterunki Energetyczne w Harasiukach i Janowie Lubelskim, a bieżące awarie usuwa Pogotowie Energetyczne mające swoją siedzibę również w Harasiukach. Posterunki Energetyczne jak i Pogotowie Energetyczne to placówki Rejonu Energetycznego w Stalowej Woli.

Wykaz stacji transformatorowych 15/0,4 kV zasilających obszar gminy.

Lp.	Nazwa stacji	Symbol na mapie	Typ stacji trafo	Moc w stacji trafo [kVA]
1.	STA/09/0227/Jarocin 1	J-1	STSa 20/250	75
2.	STA/09/0228/Jarocin 2	J-2	STSa 20/250	100
3.	STA/09/0229/Jarocin 3	J-3	STSa 20/250	100
4.	STA/09/0230/Jarocin 4	J-4	STSa 20/250	100
5.	STA/09/0241/Jarocin Szkoła	J-SZ	STSa 20/250	160
6.	STA/09/0232/Jarocin Hydrofornia	J-H	STSa 20/250	160
7.	STA/09/0233/Jarocin Piekarnia	J-P	STSa 20/250	160
8.	STA/09/0231/Jarocin SKR	J-SKR	STSa 20/250	63
9.	STA/09/0304/Jarocin Oczyszczalnia	J-O	majątek użytkownika	
10.	STA/09/0247/Majdan Jarociński	MJ	ŻH 15B	50
11.	STA/09/0239/Katy 1	K-1	ŻH 15B	50
12.	STA/09/0293/Katy 2	K-2	STSR 20/250	100
13.	STA/09/0299/Katy Hydrofornia	K-H	majątek użytkownika	
14.	STA/09/0240/Kutyły	Ku	STSa 20/250	160
15.	STA/09/0280/Zdziary 1	Z-1	STSa 20/250	250
16.	STA/09/0281/Zdziary 2	Z-2	ŻH 15B	100
17.	STA/09/0273/Szwedy 1	S-1	STS 20/250	100
18.	STA/09/0274/Szwedy 2	S-2	STS 20/250	100
19.	STA/09/0203/Domostawa 1	D-1	STS 20/250	160
20.	STA/09/0204/Domostawa 2	D-2	STSpbw 20/250	250
21.	STA/09/0205/Domostawa 3	D-3	STS 20/250	100
22.	STA/09/0206/Domostawa 4	D-4	STS 20/250	100
23.	STA/09/0207/Domostawa 5	D-5	STS 20/250	160
24.	STA/09/0275/Szyperki 1	Sz-1	ŻH 20B	160
25.	STA/09/0276/Szyperki 2	Sz-2	ŻH 20B	30
26.	STA/09/0277/Szyperki 3	Sz-3	STSa 20/250	63
27.	STA/09/0278/Szyperki 4	Sz-4	STSa 20/250	63
28.	STA/09/0252/Mostki 1	M-1	ŻH 15B	63

29.	STA/09/0253/Mostki 2	M-2	ŻH 15B	63
30.	STA/09/0254/Mostki 3	M-3	ŻH 15B	63
31.	STA/09/0255/Mostki 4	M-4	ŻH 15B	100
32.	STA/09/0256/Mostki 5	M-5	ŻH 15B	30
33.	STA/09/0257/Mostki 6	M-6	ŻH 15B	30
34.	STA/09/0258/Mostki 7	M-7	STSRK 20/250	63
35.	STA/09/0288/Majdan Golczański 1	MG-1	STSR 20/250	100
36.	STA/09/0248/Majdan Golczański 2	MG-2	ŻH 15B	63
37.	STA/09/0249/Majdan Golczański 3	MG-3	STSR 20/250	100
38.	STA/09/0285/Majdan Golczański 4	MG-4	STSR 20/250	100
39.	STA/09/0250/Majdan Golczański 5	MG-5	ŻH 15B	100
40.	STA/09/0251/Majdan Golczański 6	MG-6	STSa 20/250	100
41.	STA/09/0289/Majdan Golczański 7	MG-7	STSR 20/250	100
42.	STA/09/0290/Majdan Golczański 9	MG-9	STSR 20/250	100
43.	STA/09/0287/Majdan Golczański 10	MG-10	ŻH 15B	50
44.	STA/09/0208/Golce 1	G-1	ŻH 15B	50
45.	STA/09/0209/Golce 2	G-2	ŻH 15B	100
46.	STA/09/0294/Golce 3	G-3	STSR 20/250	100
47.	STA/09/0301/Golce 4	G-4		
Suma:				4489

Źródło: Rejon Energetyczny S.A. w Janowie Lubelskim. Stan - styczeń 2013 r.

Na terenie całego obszaru gminy znajduje się 47 stacji transformatorowych 15/0,4 kV. 45 - to stacje PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów – Rejon Energetyczny w Stalowej Woli zasilające odbiorców bytowo-komunalnych o łącznej mocy zainstalowanej 4489 kVA. 2 stacje transformatorowe są na majątku użytkownika.

Przez północno-zachodni skraj gminy przebiega linia wysokiego napięcia (110 kV) „Stalowa Wola – Janów Lubelski”.

Przebiegająca przez skraj gminy napowietrzna linia elektroenergetyczna Wysokich Napięć wymaga strefy ochronnej w obrębie której nie należy lokalizować obiektów kubaturowych ze względu na ochronę ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego zgodnie z wymogami obowiązującego normatywu.

Strefa ochronna dla linii 110 kV wynosi 20 m w jedną i drugą stronę licząc od osi linii. W strefie ochronnej możliwe jest natomiast prowadzenie gospodarki rolnej (uprawy polowe, wypasy).

Przebiegające przez obszar gminy napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV zasilające stacje transformatorowe również wymagają zachowania odległości od projektowanych budynków zgodnie z obowiązującymi przepisami, obecnie: 7,5 m od osi linii w jedną i drugą stronę.

Stacje transformatorowe słupowe znajdujące się na terenie gminy wymagają działki 3x3 m i terenu wolnego od zabudowy w promieniu 5 m od stacji dla budynków drewnianych i 3 m dla budynków z materiałów niepalnych.

Lokalizacja i wznoszenie budynków oraz innych obiektów w pobliżu istniejących linii i stacji w odległościach mniejszych niż w/w wymaga uzgodnienia z PGE Dystrybucja S.A. Oddział Rzeszów dla linii 110 kV, z Rejonem Energetycznym w Stalowej Woli dla linii 15 kV i stacji transformatorowych 15/0,4 kV. W przypadku wystąpienia kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi sieciami elektroenergetycznymi sieci te należy przebudować na koszt zainteresowanego.

Wyklucza się z zadrzewiania obszary pod liniami elektroenergetycznymi w pasach:

- dla linii 110 kV – 20 m (po 10 m w obie strony od osi linii)
- dla linii SN – 11 m (po 5,5 m w obie strony od osi linii)

oraz w pasach przeznaczonych dla infrastruktury elektroenergetycznej.

Analiza urządzeń elektroenergetycznych gminy wykazuje że:

- Główny Punkt Zasilania GPZ 110/15 kV Janów Lubelski, który jest podstawowym źródłem zasilania gminy w energię elektryczną wyposażony jest w 2 transformatory o mocy 16 MVA każdy, a obciążenie tych transformatorów w okresie zimowym w szczycie poboru mocy wynosi ~70% mocy zainstalowanej przy pracy obu transformatorów. Przyjmuje się, że w przypadku awarii 1-go transformatora całe obciążenie musi przejść 2-gi transformator. Obciążenie rzeczywiste byłoby wyższe od mocy zainstalowanej 1-go transformatora. W związku z powyższym w dalszej perspektywie czasowej zajdzie potrzeba wymiany transformatorów zainstalowanych w GPZ Janów Lubelski (przynajmniej jednego) na wyższą jednostkę – 25 MVA.
- Główne Punkty Zasilania 110 kV/15 kV Biłgoraj i Rudnik wyposażone są w 2 transformatory o mocy 2 x 25 MVA – Biłgoraj, 2 x 16 MVA – Rudnik. Obciążenie tych transformatorów w szczycie poboru mocy w okresie zimowym wynosi: dla GPZ Biłgoraj ~56% mocy zainstalowanej; dla GPZ Rudnik ~30% mocy zainstalowanej przyjmując, że pracuje 1 transformator, a 2-gi stanowi rezerwę.
- Rozdzielnie średniego napięcia posiadają wolne pola dla przyłączenia większych odbiorców.
- Większość stacji transformatorowych zasilających odbiorców bytowo-komunalnych jest w dobrym stanie technicznym – po reelektryfikacji.
- Konieczna jest dobudowa stacji transformatorowych wraz z liniami średniego i niskiego napięcia dla poprawy warunków napięciowych istniejących i nowych odbiorców.
- Remontu sieci niskiego napięcia wymagają miejscowości Jarocin i Golce.

Przez obszar zmiany nr 1 studium w miejscowości Domostawa przebiega linia elektroenergetyczna średniego napięcia, która została wskazana na rysunkach studium.

7.2. Gazyfikacja

Gmina Jarocin nie posiada sieci dystrybucji gazu ziemnego. Gaz płynny propan jest wykorzystywany przez szkołę podstawową w Golcach i Punkt Świadczeń Usług Rehabilitacyjnych i Pielęgniarskich wraz ze świetlicą środowiskową w Majdanie Golczańskim Ponadto z gazu magazynowanego w stacjonarnych zbiornikach korzysta GS „SCH” w Nisku dla placówki w Jarocinie, parafia w Jarocinie i kilka gospodarstw domowych z terenu gminy.

Do ogrzewania mieszkań służą odpady z produkcji prowadzonej przez liczne na terenie gminy zakłady drzewne i stolarskie oraz drewno z własnych działek leśnych lub wspólnot serwitutowych. Do gotowania natomiast używany jest gaz dystrybuowany w butlach.

7.3. Telekomunikacja i Internet

Usługi telekomunikacyjne w gminie w zakresie obsługi abonentów i eksploatacji sieci i urządzeń telekomunikacyjnych pełni Orange S.A. (dawna Telekomunikacja Polska). Abonentów gminy obsługują:

- Centrala cyfrowa w Jarocinie o pojemności 720 standardowych łączy głównych i zajętości 684. Dostęp do sieci ISDN, DSL.
- Centrala cyfrowa w Domostawie o pojemności 304 standardowych łączy głównych i zajętości 276. Dostęp do sieci ISDN, DSL.

Sieć telekomunikacyjną na terenie gminy stanowią:

- kabel światłowodowy dalekosiężny TKD „Kielce – Stalowa Wola – Lublin”,
- kabel światłowodowy strefowy „Ulanów – Kurzyna – Jarocin”,
- kable miejscowe sieci rozdzielczej,

- kanalizacja teletechniczna,
- linie napowietrzne abonenckie,
- kabel światłowodowy dalekosiężny PKP wzdłuż linii kolejowej.

Wszystkie miejscowości w gminie posiadają łączność telefoniczną.

7.3.1. Telefonii komórkowa

Na terenie gminy Jarocin znajdują się dwa nadajniki sieci komórkowych T-Mobile we wsi Zdziary oraz sieć ORANGE we wsi Katy. Obejmują one zasięgiem całą gminę Jarocin.

7.3.2. Dostęp do sieci Internet

Na terenie Gminy Jarocin mamy kilku dostawców usług internetowych:

- Orange S.A. - zapewnia dostęp do sieci Internet za pomocą łącza Neostrada, DSL, połączenie wydzwaniane 0-202122 oraz zapewnia dostęp do sieci Internet w swoim zasięgu jako radiowy szerokopasmowy dostęp do Internetu za pośrednictwem GPRS (EDGE) i od 2009 r. w technologii **CDMA** (Code Division Multiple Access).
- T-Mobile - zapewnia dostęp do sieci Internet w swoim zasięgu za pośrednictwem GPRS (EDGE).
- MTM Stalowa Wola – zapewnia radiowy dostęp do sieci Internet.

Możliwości korzystania z usług dostępu do sieci Internet w poszczególnych sołectwach:

- **Jarocin** – na terenie sołectwa Jarocin jest kilka możliwości korzystania z Internetu z takich usług jak NEOSTRADA TP, DSL TP, ORANGE (CDMA), T-Mobile, MTM Stalowa Wola, jak i darmowy HOTSPOT znajdujący się na kominie szkoły.
- **Domostawa** - na terenie sołectwa Domostawa jest kilka możliwości korzystania z Internetu z takich usług jak NEOSTRADA TP, DSL TP, ORANGE (CDMA), T-Mobile, jak i darmowy HOTSPOT znajdujący się na dachu szkoły.
- **Golce** - na terenie sołectwa Golce jest możliwości korzystania z Internetu poprzez łącza Orange S.A. przez wydzwanianie na numer 0-202122 (56k) oraz korzystanie z usług ORANGE GPRS oraz ORANGE (CDMA).
- **Katy** - na terenie sołectwa Katy jest kilka możliwości korzystania z Internetu z takich usług jak NEOSTRADA TP, DSL TP, ORANGE (CDMA), T-Mobile.
- **Kutyły** - na terenie sołectwa Kutyły jest możliwość korzystania z Internetu z takich usług jak ORANGE (CDMA), T-Mobile (EDGE).
- **Majdan Golczański** – na terenie sołectwa Majdan Golczański jest możliwość korzystania z Internetu z takich usług jak NEOSTRADA TP, DSL TP, ORANGE (CDMA), za to nie na całym obszarze. W przysiółkach Brzozówka i Załomy jest możliwość korzystania jedynie z T-Mobile (GPRS).
- **Mostki** - na terenie sołectwa Mostki jest możliwość korzystania z Internetu z takich usług jak NEOSTRADA TP, DSL TP, ORANGE (CDMA), za to nie na całym obszarze. W przysiółkach Wasile, Sokale, Nalepy, Jeże, Deputaty, Nalepy jest możliwość korzystania jedynie z T-Mobile (GPRS), lub ORANGE (CDMA).
- **Szyperki** - na terenie sołectwa Szyperki jest kilka możliwości korzystania z Internetu z takich usług jak NEOSTRADA TP, DSL TP, ORANGE (CDMA), T-Mobile, MTM Stalowa Wola, jak i darmowy HOTSPOT znajdujący się na kominie szkoły.
- **Szwedy** - na terenie sołectwa Szwedy jest możliwości korzystania z Internetu z takich usług jak NEOSTRADA TP, DSL TP, ORANGE (CDMA), T-Mobile.
- **Zdziary** - na terenie sołectwa Zdziary jest możliwości korzystania z Internetu z takich usług jak NEOSTRADA TP, DSL TP, ORANGE (CDMA), T-Mobile jak i z Internetu radiowego IZYDOR – Lokaj Mariusz.

7.4. Zaopatrzenie w wodę

Gmina Jarocin zaopatrywana jest w wodę z dwóch ujęć - ujęcia Jarocin i ujęcia Katy.

Ujęcie „Jarocin” – zasila w wodę miejscowości: Jarocin, Szyperki, Majdan Golczański, Mostki Sokale, Mostki Deputaty, Mostki Graba, Mostki Nalepy i Golce.

Ujęcie i stacja wodociągowa „Jarocin”

Ujęcie wody podziemnej w Jarocinie składa się z 3 studni wierconych, 2-ch czynnych (Nr S-1 i S-2a) oraz nieczynnej Nr S-2 przewidzianej do likwidacji. Wielkość poboru wody z poszczególnych studni (wydajność pomp głębinowych) nie może przekroczyć zatwierdzonych wydajności eksploatacyjnych tych studni wynoszących dla studni podstawowej S-2a $Q_e = 34,0 \text{ m}^3/\text{godz.}$ i $Se = 16,0 \text{ m}$. Dla studni awaryjnej S-1 $Q_e = 15,0 \text{ m}^3/\text{godz.}$ i $Se = 6,3 \text{ m}$.

Stacja wodociągowa zlokalizowana jest przy drodze powiatowej Jarocin – Nalepy, w odległości ok. 1,5 km w kierunku północnym od zabudowań Jarocina. Teren stacji wodociągowej jest ogrodzony i zamknięty przed dostępem osób niezwiązanych z obsługą tego obiektu. Na terenie stacji wodociągowej w Jarocinie znajdują się następujące obiekty:

- budynek hali technologicznej,
- budynek pomocniczo-usługowy,
- 2 zbiorniki wyrównawcze po 100 m^3 każdy,
- odstojnik wód popłucznych.

Woda ze studni wierconych Nr S-2a (zasadniczej) oraz Nr S-1 (awaryjnej) za pomocą pomp głębinowych podawana jest do stacji wodociągowej, gdzie poprzez odżelaziacze (z aeratorami) podawana jest do 2 zbiorników wyrównawczych o pojemności $V = 100 \text{ m}^3$ każdy, w których gromadzona jest woda uzdatniana. Woda ze zbiorników wyrównawczych za pomocą zestawu pompowego typu Cr-16-40 tłoczona jest do zewnętrznej sieci wodociągowej (z pominięciem hydroforów) zaopatrującej w wodę wiejski wodociąg grupowy „Jarocin”. Okresowo woda chlorowana jest za pomocą chloratorów typu C-52.

Zasoby ujęcia wody w Jarocinie zabezpieczają (przy wykorzystaniu rezerw w zbiorniku wyrównawczym) obecne zapotrzebowanie na wodę wodociągu grupowego „Jarocin”. Zasoby ujęcia nie zabezpieczały zapotrzebowania wodociągu „Jarocin” na wodę w perspektywie, które wynosiło $57,33 \text{ m}^3/\text{h}$. Dlatego też dla pokrycia potrzeb wykonano spięcie wodociągów grupowych „Katy” i „Jarocin” poprzez wykonanie sieci łączącej Katy ze Zdziarami i Szyperkami. Układ taki gwarantuje w perspektywie zabezpieczenie pełnych potrzeb wodnych obu istniejących wodociągów, pozwala ponadto na wzajemne uzupełnianie się tych wodociągów w przypadku awarii któregośkolwiek z nich.

Jakość wody

Woda z ujęcia w Jarocinie nie może być używana do picia i na potrzeby gospodarcze bez uzdatniania, z uwagi na ponadnormatywne zawartości związków manganu i zapach gnilny.

Ocena wpływu eksploatacji ujęcia wody na otoczenie

W zasięgu leja depresji 2R ujęcia wody w Jarocinie znajdują się tylko pojedyncze gospodarstwa położone w przysiółku Lipniki. Wszystkie zabudowania podłączone są do wiejskiej sieci wodociągowej, stąd też eksploatacja tego ujęcia nie będzie miała ujemnego wpływu na innych użytkowników wód podziemnych. Ponadto na terenie ujęcia wody w Jarocinie eksploatowany jest II poziom wodonośny, który oddzielony jest od wód I poziomu eksploatowanego przez studnie kopane grubym kompleksem nieprzepuszczalnych iłów.

Strefy ochronne ujęcia wody

Zadaniem stref ochrony jest zabezpieczenie zasobów wody pod względem jakościowym i ilościowym, a przede wszystkim ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z powierzchni terenu.

A. Strefa ochrony bezpośredniej

Wokół ujęcia wody w Jarocinie została wyznaczona i wykonana strefa ochrony bezpośredniej. Teren jest ogrodzony i zamknięty przed dostępem osób nie związanych z eksploatacją ujęcia wody. Strefa ochrony bezpośredniej jest obsiana trawą i nie jest wykorzystywana do żadnych celów poza ochroną ujęcia wody. Strefa ochrony bezpośredniej jest oznakowana odpowiednimi tablicami informacyjnymi i ostrzegawczymi.

B. Strefa ochrony pośredniej

Teren ochrony pośredniej obejmuje strefę wewnętrzną wyznaczoną 30 dniowym czasem przepływu wody w warstwie wodonośnej do eksploatowanej studni oraz strefę ochrony zewnętrznej obejmującą 25-letni okres dopływu wody do ujęcia. Z analizy badań geofizycznych oraz map geologicznych wynika, że ujęcie wody w Jarocinie położone jest w rynnicy wyciętej w stropie łódź krakowieckich. Czas migracji ewentualnych zanieczyszczeń przez strefę aeracji jest dłuższy od czasu wymaganego ustawą tj. 25 lat. W promieniu kilku kilometrów brak jest jakichkolwiek obiektów mogących skażać warstwę wodonośną, obszar przeważnie porośnięty lasami (brak jest uzasadnienia do wyznaczenia dla tego ujęcia strefy ochrony pośredniej).

Ujęcie posiada pozwolenie wodnoprawne na pobór wód wydane przez Starostę Nizańskiego z dnia 14.01.2005 r. znak: OLR.I.6223-18/04/A. Obowiązuje ono do końca 2014 r.

Ujęcie „Katy” - ujęcie to zaopatruje mieszkańców sołectw: Katy, Domostawa, Szwedry, Kutuły i Zdziary. Ujęcie Katy zlokalizowane jest w miejscowości Katy, ok. 500 m na zachód od drogi krajowej Nr 19 w pobliżu rzeki Gilówka. Stacja wodociągowa zlokalizowana jest przy drodze krajowej Nr 19 około 1 km na południe od wsi Katy.

Pobór wód podziemnych następuje z ujęcia składającego się z dwóch studni wierconych S-1, S-2 (awaryjnej) ujmujących wody z utworów czwartorzędowych w ilości:

$$Q_{\max} = 732,0 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\text{sr.d}} = 559,0 \text{ m}^3/\text{d}$$

Maksymalny pobór wody z poszczególnych studni (wydajność pomp głębinowych) nie przekroczy zatwierdzonych wydajności eksploatacyjnych tych studni, wynoszących:

dla studni podstawowej S-1 $Q_e = 35,7 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S = 5,7 \text{ m}$

dla studni awaryjnej S-2 $Q_e = 31,1 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S = 5,2 \text{ m}$.

Ujęcie posiada pozwolenie wodnoprawne wydane przez Starostę Nizańskiego z dnia 15.12.2004 r. znak: OLR.I.6223-15/04/A. Pozwolenie jest ważne do końca 2014 r. Ujęcie posiada wygradzoną strefę ochrony bezpośredniej. Konieczne będzie ustanowienie strefy ochrony pośredniej ujęcia.

W ramach tej inwestycji wykonano:

- ujęcia wody dla studni zasadniczej i awaryjnej dla potrzeb docelowych,
- stację wodociągową dla potrzeb docelowych,
- jeden zbiornik wyrównawczy dolny wody czystej o pojemności $V = 1 \times 150 \text{ m}^3$, oraz dla potrzeb docelowych, zrealizowany będzie drugi, taki sam zbiornik,
- sieć wodociągową dla wsi wymienionych powyżej.

Schemat technologiczny pracy wodociągu jest następujący: woda ze studni zasadniczej lub awaryjnej ujmowana jest przy pomocy pompy głębinowej typ „G” i tłoczona poprzez stację uzdatniania (odżelazianie, odmanganianie) do zbiornika wyrównawczego dolnego $V = 1 \times 150 \text{ m}^3$ (docelowo do 2 zbiorników). Ze zbiorników dolnych woda poprzez zestaw pompowo - hydroforowy tłoczona będzie do poszczególnych odbiorców.

Opis urządzeń służących do poboru wody

Ujęcie wody stanowią dwie studnie S-1 i S-2 (zasadnicza i awaryjna), które eksploatowane będą docelowo przy założeniu 22-godzinnego poboru wody z wydajnością $Q = 22,53 \text{ m}^3/\text{h}$ tj. $495,68 \text{ m}^3/\text{dobę}$.

Pozwolenie wodnoprawne zezwala na pobór wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w ilości:

- $Q_{\text{sr d}} = 380 \text{ m}^3/\text{dobę}$,
- $Q_{\text{max d}} = 496 \text{ m}^3/\text{dobę}$,
- $Q_{\text{sr h}} = 21 \text{ m}^3/\text{godz.}$

Maksymalny pobór wody z poszczególnych studni (wydajność pomp głębinowych) nie może przekroczyć zatwierdzonych wydajności eksploatacyjnych tych studni wynoszących dla studni podstawowej S-1 $Q_e = 35,7 \text{ m}^3/\text{godz.}$ i dla studni awaryjnej S-2 $Q_e = 31,1 \text{ m}^3/\text{godz.}$

Ujęcie oraz stację wodociągową w Katach zaprojektowano na perspektywiczne potrzeby 5 wsi: Katy, Kutyły, Domostawa, Szwedy i Zdziary z tym, że dla zabezpieczenia w przyszłości ich rosnących potrzeb, wykonana pompownia II° wymagać będzie rozbudowy.

Stan prawny nieruchomości usytuowanych w zasięgu szkodliwego oddziaływania zamierzonego korzystania z wód

Zasięg leja depresyjnego dla studni S-1 wynosi $R_1 = 184 \text{ m}$ a dla studni S-2 $R_2 = 158 \text{ m}$ przy zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych wynoszących odpowiednio: $Q_{e-1} = 35,7 \text{ m}^3/\text{h}$ i $Q_{e-2} = 31,1 \text{ m}^3/\text{h}$.

W zasięgu obydwu lejów depresyjnych nie ma żadnych studni kopanych ani wierconych. Nie ma zatem szkodliwego oddziaływania ujęcia wody na żadne studnie.

Określenie projektowanego poboru wody w perspektywie.

Ustalone zasoby eksploatacyjne w kat. „B”		Wielkość poboru wody		
w $\text{m}^3/\text{godz.}$	w $\text{m}^3/\text{dobę}$	$Q_{\text{sr.dob.}} \text{ m}^3/\text{dobę}$	$Q_{\text{max.dob.}} \text{ m}^3/\text{dobę}$	$Q_{\text{max.godz.}} \text{ m}^3/\text{godz.}$
S-1 = 35,7	S-2 = 856,8	214,96	298,39	28,58
S-2 = 31,1	S-2 = 746,4	379,90	495,88	40,80

Elementem wspomagającym oba ujęcia może być studnia głębinowa w Deputatach o zatwierdzonych zasobach $Q_e = 15,2 \text{ m}^3/\text{h}$ i S = 11,00.

Ilość odbiorców wody w poszczególnych sołectwach oraz rozbiór wody.

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców w 2011r.	Liczba gospodarstw domowych podpiętych do sieci wodociągowej	Ilość zużytej wody w tys. m ³	
				2011 r.	2012 r.
1.	Jarocin	1247	383	26,6	27,5
2.	Domostwa	708	194	14,9	15,9
3.	Zdziary	580	154	11,3	12,1
4.	Katy	234	64	5,0	4,9
5.	Kutyły	158	40	2,8	2,9
6.	Szwedy	310	111	6,7	6,3
7.	Szyperki	543	151	11,3	11,7
8.	Mostki	649	186	12,5	12,6
9.	Majdan Golczański	689	192	12,7	13,0
10.	Golce	385	119	7,5	7,6
Razem		5503	1594	111,3	114,5

Zasoby ujęcia Jarocin zabezpieczają (przy wykorzystaniu rezerw w zbiorniku wyrównawczym) obecne zapotrzebowanie na wodę wodociągu grupowego „Jarocin”. Należy zauważyć, że ujęcie to nie zabezpieczało zapotrzebowania wodociągu „Jarocin” na wodę w perspektywie. Dlatego też dla pokrycia potrzeb wykonano spięcie wodociągów grupowych „Katy” i „Jarocin” poprzez wykonanie sieci łączącej Katy ze Zdziarami i Szyperkami. Układ taki gwarantuje w perspektywie zabezpieczenie pełnych potrzeb w wodę, obu istniejących wodociągów. Pozwala ponadto na wzajemne ich uzupełnianie się w przypadku awarii któregośkolwiek z nich.

7.5. Gospodarka odpadami

Dotychczas na terenie Gminy Jarocin gospodarkę odpadami prowadził Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Jarocinie. Jest to spółka gminy, działająca w oparciu o przepisy Kodeksu Handlowego, której właścicielem jest Gmina Jarocin. Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Jarocinie jest zarządzającym gminnym składowiskiem odpadów położonym w miejscowości Jarocin. Odbiór odpadów oparty był na systemie workowym. Mieszkańcom dostarczano odpłatnie trzy rodzaje worków foliowych, dwa do segregacji odpadów i jeden na odpady nie segregowane. Segregacji „u źródła” podlegało szkło.

Uzupełnieniem systemu workowego są ustawiane na terenie gminy pojemniki typu Igloo do zbiórki stłuczki szklanej. Na terenie gminy Jarocin znajduje się 10 gniazd do zbiórki stłuczki szklanej. Pojedyncze gniazdo składa się z dwóch pojemników do zbiórki stłuczki białej i stłuczki kolorowej, lub jeden pojemnik dwudzielny. Ustawione pojemniki mają objętość 1,5 m³ lub 2,5 m³. Ponadto na terenie gminy rozstawiono siatkowe pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów opakowań z tworzyw sztucznych. Odbiór odpadów z gospodarstw domowych lub obiektów infrastruktury odbywał się za pomocą ciągnika rolniczego z przyczepą oraz samochodu ciężarowego w wyznaczone dni. Częstotliwość odbioru odpadów wynosiła 12 razy w roku – 1 raz w miesiącu. Odpady niesegregowane trafiały na składowisko odpadów. W zakresie odzysku odpadów zbieranych selektywnie Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Jarocinie współpracował z sąsiednią gminą Pysznica. Odpady stłuczki szklanej zgromadzone w pojemnikach typu Igloo były odbierane własnym transportem przez firmę Recykling Centrum Sp. z o.o. z Jarosławia.

Składowisko odpadów komunalnych w Jarocinie jest własnością Gminy Jarocin, obecnie jest ono dzierżawione przez Gminny Zakład Komunalny Sp. z o.o. w Jarocinie. Składowisko przyjmuje jedynie odpady z terenu Gminy Jarocin. Składowisko zajmuje powierzchnię 0,35 ha, jest położone w odległości 400 m od najbliższej zabudowy mieszkalnej i 400 m od rzeki Gilówka. Projektowana pojemność składowiska wynosi 3500 Mg. Obecnie składowisko wypełnione jest w 2/3 swojej pojemności.

Składowisko posiada uszczelnienie dna w postaci warstwy gliny o grubości 0,5 m, na której ułożono drenaż odcieków oraz zbiornik na odcieki. Składowisko jest ogrodzone, wyposażone w brodzik do dezynfekcji kół pojazdów oraz wagę najazdową. W wyniku inwestycji prowadzonych w latach 2004-2008 składowisko zostało zmodernizowane i obecnie spełnia wymogi ochrony środowiska.

Odpady na składowisku są rozplantowywane przy pomocy koparko-ładowarki, stanowiącej własność zakładu komunalnego. Na terenie gminy Jarocin zebrano następujące ilości odpadów:

Lp.	Nazwa odpadu	Ilość odpadu w tonach	
		2011 r.	2012 r.
1.	Zmieszane odpady komunalne	80,7	102,8
2.	Opakowania z tworzyw sztucznych	13,44	14,36
3.	Opakowania szkła	45,78	70,94

Od 1.07.2013 r. zgodnie z wymogami ustawowymi zmieniły się zasady gospodarki odpadami. Obecnie zbiórką odpadów zajmuje się firma Zbiórka i Transport Odpadów Komunalnych Józefa Hausner (z siedzibą: Wolina ul. Sienkiewicza 74, 37-400 Nisko) wyłoniona w drodze przetargu. Umowa zawarta została do końca 2014 r. Gminny Zakład Komunalny w Jarocinie ma się zająć zamknięciem wysypiska i jego rekultywacją.

7.6. Kanalizacja i oczyszczanie ścieków

Gmina Jarocin posiada mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię, opartą na procesie dwufazowego recyrkulacji osadu czynnego z pełną nityfikacją i denityfikacją oraz chemiczną redukcją fosforu.

W skład oczyszczalni ścieków w Jarocinie wchodzi następujące urządzenia i obiekty technologiczne:

- komora kraty koszowej,
- dwa reaktory biologiczne BIO-PAK typ KBA-105-700, w skład, których wchodzi jednostki technologiczne: komora denityfikacji, komora nityfikacyjna i osadnik wtórny,
- zbiornikowa przepompownia ścieków,
- krata workowa zamontowana na kanale dopływowym do przepompowni,
- punkt zlewny ścieków, dowożonych samochodami asenizacyjnymi,
- prasa filtracyjna komorowa PFK-500/25,
- zbiornik magazynujący zagęszczający.

Obecnie ścieki powstałe na terenie gminy Jarocin (ścieki bytowo - gospodarcze) dopływają na teren oczyszczalni ścieków istniejącym systemem kanalizacji grawitacyjno - ciśnieniowej (która jest sukcesywnie rozbudowywana), a także dowożone są taborem asenizacyjnym do wydzielonego punktu zlewnego dostosowanego do obsługi pojazdów asenizacyjnych. Ścieki dopływające do oczyszczalni systemem kanalizacji jak i ścieki dowożone grawitacyjnie dopływają do komory kraty koszowej, w której zatrzymywane są większe stałe zanieczyszczenia. Zatrzymane skratki okresowo usuwane są przez obsługę oczyszczalni do pojemników o pojemności 110 litrów. Komora kraty koszowej połączona jest z pompownią podającą ścieki do dwóch reaktorów BIO-PAK KBA-105-700. W bioreaktorach KBA-105-700 prowadzony jest proces oczyszczania biologicznego wraz z usuwaniem związków biogenych, przy zastosowaniu niskoobciążonego osadu czynnego, z równoczesnym procesem stabilizacji osadu. Oczyszczone ścieki przepływają przez krawędź przelewową do studzienki pomiarowej i odprowadzone są do rzeki Gilówka.

Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodnoprawne na zrzut ścieków do środowiska z dnia 31.07.2003 r. znak: OLR.I.6223-7/03/A wydane przez Starostę Nizańskiego.

Dotychczas zrealizowano 85,105 km sieci kanalizacyjnej. Sieć kanalizacyjną posiadają następujące sołectwa: Jarocin, Szyperki, Domostawa, Zdziary, Katy, Kutuły, Mostki, Szyperki,

Majdan Golczański. Obecnie na terenie gminy Jarocin jedynie miejscowość Golce nie posiada sieci kanalizacji sanitarnej. W sołectwie tym 41 gospodarstw posiada przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Liczba gospodarstw w poszczególnych sołectwach podpięta do kanalizacji sanitarnej.

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców w 2010 r.	Liczba gospodarstw domowych korzystających z kanalizacji sanitarnej	Ilość odprowadzanych ścieków w tys. m ³ /rok	
				2011 r.	2012 r.
1.	Jarocin	1247	351	24,7	25,2
2.	Domostwa	708	153	12,8	13,9
3.	Zdziary	580	123	10,1	10,3
4.	Katy	234	61	4,7	4,4
5.	Kutyły	158	37	2,5	2,5
6.	Szwedy	310	77	2,5	5,3
7.	Szyperki	543	112	10,0	10,3
8.	Mostki	649	104	7,2	7,1
9.	Majdan Golczański	689	135	6,0	5,9
10.	Golce	385	---	---	---
Razem:		5503	1153	80,5	84,9

7.7. Regulacja stosunków wodnych

7.7.1. Wody podziemne

Obszar gminy Jarocin jest mało zasobny w wody podziemne z wyraźnym lokalnym zróżnicowaniem. Stwierdza się występowanie czwartorzędowego poziomu wodonośnego składającego się z kilku warstw wodonośnych związanych piaszczystymi i piaszczysto-żwirowymi osadami wodnolodowcowymi i rzecznyymi. Zwierciadło wody pierwotnej warstwy wodonośnej związanej z piaskami nadglinowymi jest swobodne, stabilizujące się na głębokości od 0,7 do 4,5 m p.p.t. Natomiast drugi poziom wodonośny występuje w utworach piaszczystych śródglinowych i podglinowych, posiada zwierciadło napięte.

Występuje on na głębokości kilkunastu metrów pod kompleksem nieprzepuszczalnych ilów. Lokalnie (dolina Gilówki i Bukowej) występuje sączenie wód śródglinowych na głębokości 1,1 do 2,0 m p.p.t.

Pod wpływem warunków atmosferycznych (susza, intensywne opady deszczu) poziom wód ulega okresowym wahaniom. Wody I poziomu wodonośnego nie posiadają pokrywy izolacyjnej w stropie warstwy wodonośnej, w związku z czym narażone są na przenikanie zanieczyszczeń z powierzchni co stwarza zagrożenie skażenia wód.

Wody poziomu czwartorzędowego mają podstawowe znaczenie dla zaopatrzenia gminy w wodę. Wydajność studni wierconych uzależniona jest od wykształcenia litologicznego i miąższości warstwy wodonośnej. W oparciu o ten poziom wodonośny na terenie gminy funkcjonują dwa ujęcia wody w Jarocinie i Katach. Ujęcie w Jarocinie posiada udokumentowane i zatwierdzone zasoby wodne w kategorii „B” wynoszące 49 m³/h, natomiast ujęcie w Katach 67 m³/h.

7.7.2. Wody powierzchniowe

Gmina Jarocin posiada bogatą sieć rzeczną wynoszącą 35,7 km. Długość poszczególnych rzek na terenie gminy przedstawia się następująco:

Nazwa rzeki	Rzeki [km]	Kanały [km]
Gilówka	15,800	---
Strumień	7,400	---
Ciek G Szyperki	---	7,300
Bukowa	5,200	---
Razem:	28,400	7,300

Obszar gminy należy do dorzecza rzek Bukowa i Kurzyna. Rzeka Bukowa jest prawym dopływem rzeki San a rzeka Gilówka jest lewym dopływem rzeki Bukowa. Przez rejon wsi Golce biegnie granica działu wodnego pomiędzy rzeką Bukowa a rzeką Tanew.

Rzeka Bukowa płynie wzdłuż północnej granicy gminy, przyjmuje wody z kilku dopływów, z których największy to rzeka Gilówka. Wzdłuż południowej granicy gminy płynie rzeka Kurzynka, dopływ Tanwi.

Na terenie gminy Jarocin zrealizowano zbiornik wodny „Jarocin”, który po planowanej rozbudowie będzie miał istotne znaczenie dla rozwoju turystyki i wypoczynku w gminie.

W pierwszej kolejności należy uregulować na całej długości obiekt Gilówka, który od czasu realizacji tj. lat 1956-60 nie był gruntownie modernizowany, w tym również odbudować zdewastowane 4 jazy w sołectwach:

- Katy w km 8+100;
- Jarocin w km 9+800;
- Jarocin w km 11+000;
- Mostki w km 15+800.

Zgodnie z zatwierdzonym „Planem budowy zbiorników na terenie województwa podkarpackiego” planuje się na terenie gminy Jarocin budowę następujących zbiorników retencyjnych:

1. Rozbudowa istniejącego zbiornika „Jarocin” o powierzchni około 3,0 ha o powiększenie powierzchni o około 8 ha;
2. zbiornik „Mostki – Jeże” o powierzchni około 3,5 ha;
3. zbiornik „Szwedy” o powierzchni 0,6 ha.

7.7.3. Melioracje szczegółowe

Na obszarze gminy prowadzi działalność Gminna Spółka Wodna na następujących obiektach:

1. Obiekt „Domostawa”
2. Obiekt „Dolina Gilówki”
3. Obiekt „Kurzynka”
4. Obiekt „Jarocin I”
5. Obiekt „Jarocin II”
6. Obiekt „Jarocin III”
7. Obiekt „Dąbrówka Dyjaki III”.

Gminna Spółka Wodna w Jarocinie obejmuje swym zasięgiem teren zmeliorowany o powierzchni 1870 ha w tym odwodniony rowami 784 km (długość rowów otwartych 82,2 km) i 1087 km siecią drenarską.

Zestawienie obiektów melioracyjnych znajdujących się na terenie gminy Jarocin.

Lp.	Nazwa obiektu	Powierzchnia obiektu [ha]	Rowy [km]	Drenowanie [ha]
1.	Dolina Gilówki	735	39,2	288
2.	Domostwa	158	11,4	---
3.	Kurzynka	17	1,5	---
4.	Jarocin I	200	6,0	168
5.	Jarocin II	383	9,6	340
6.	Jarocin III	363	13,3	296
7.	Dąbrówka Dyjaki III	14	1,2	13
Razem:		1 870	82,2	1 105

Ogółem na urządzeniach melioracji szczegółowych znajduje się 333 sztuki przepustów rurowych, 3 sztuki zastawek i 275 wylotów drenarskich.

Głównym zadaniem Gminnej Spółki w Jarocinie, które określa statut, jest wykonywanie i konserwacja urządzeń melioracji tj. rowów otwartych, sieci drenarskiej oraz budowli melioracyjnych a także utrzymanie i eksploatację tych urządzeń.

Wszystkie w/w zadania Spółka wykonuje systemem gospodarczym i świadczeń rzeczowych członków spółki oraz dzięki dotacjom z Urzędu Gminy i Urzędu Wojewódzkiego.

8. Uwarunkowania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Uwarunkowania dotyczące zagospodarowania terenu wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych na poziomie województwa i kraju określa między innymi Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego (2002), który zakłada:

1. w strukturze funkcjonalno-przestrzennej:
  - kompleksową restrukturyzację rolnictwa w kierunku produkcji proekologicznej na ziemiach nizinnych średniej i słabej jakości;
  - modernizację układu komunikacyjnego;
  - rozwój rolnictwa w ramach projektowanej strefy rolnictwa terenów nizinnych;
2. w zakresie środowiska przyrodniczego:
  - utworzenie Zaklikowsko-Ulanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
  - realizację współpracy z woj. lubelskim w sprawie poprawy stanu czystości rzeki Tanew;
  - ochronę korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym, wzdłuż doliny rzeki Bukowa;
3. w zakresie środowiska kulturowego:
  - nie projektuje się nowych obszarów ochrony zasobów kulturowych o znaczeniu ponadlokalnym;
4. w zakresie infrastruktury technicznej:
  - budowę zbiorników małej retencji: „Szwedy”, „Jarocin” i „Mostki-Jeże”;
  - obsługę gminy w zakresie gospodarki odpadami przez planowany Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych Tarnobrzeg;
5. w zakresie komunikacji:
  - budowę drogi ekspresowej S19;
  - modernizację i elektryfikację linii kolejowej Stalowa Wola Południe – Zwierzyniec;
  - modernizację linii szerokotorowej LHS.
6. w zakresie infrastruktury społeczno-gospodarczej
  - w sferze rozwoju rolnictwa terenów nizinnych:
    - rozwój produkcji zdrowej żywności i rolnictwa ekologicznego;
    - prowadzenie upraw zbóż i roślin pastewnych, rozwój warzywnictwa i sadownictwa, hodowlę bydła i trzody chlewnej
    - ochronę środowiska przyrodniczego
  - w sferze działalności usługowej opartej na dziedzinach:
    - budownictwie – tworzenie małych i średnich firm budowlanych;
    - handlu – tworzenie małych i średnich punktów usługowych;
  - w sferze gospodarki leśnej:
    - prowadzenie planowej wycinki, dolesienia, zabiegów pielęgnacyjnych, wymianę gatunków i innych zabiegów określonych w planach urządzania lasów;
    - prowadzenie działalności łowieckiej, głównie na obszarach leśnych i przyleśnych;
    - zalesianie gruntów rolnych o niskiej wartości i kształtowaniu niekorzystnym dla produkcji rolnej, zgodnie z KPZL.

Zadania i zamierzenia ponadlokalne z zakresu infrastruktury społeczno-gospodarczej na terenie gminy nie są przewidywane. Dla wykorzystania walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz klimatycznych i leczniczych regionu wskazana jest lokalizacja ośrodków opiekuńczych (np. prywatnych) świadczących usługi dla osób z poza regionu, szczególnie z wysoko zurbanizowanych i uprzemysłowionych regionów kraju.

9. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym

Ze względu na brak opracowania audytu krajobrazowego obecnie nie ma możliwości odniesienia się do rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych w zakresie dotyczącym zmiany nr 1 studium.

10. Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

1. Analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne

Szczegółowe analizy ekonomiczne i społeczne zawarte zostały w opracowaniu pt. „Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Gminy Jarocin”. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym Gmina Jarocin prowadzi gospodarkę finansową w oparciu o co roku uchwalany budżet gminy. Wydatki budżetowe są ściśle powiązane z wysokością osiągniętych dochodów oraz realizowanym zakresem zadań.

Jarocin jest gminą o charakterze rolniczo-leśnym. W obszarze gminy zlokalizowane jest 10 miejscowości, największa liczba mieszkańców zamieszkuje miejscowość Jarocin, które pełni funkcję siedzibą gminy.

Istniejąca infrastruktura społeczna na terenie gminy obejmująca m.in. ochronę zdrowia, opiekę społeczną, edukację, placówki oświatowe, kulturalne jest wystarczająca w celu zapewnienia właściwej obsługi mieszkańców gminy.

Wpływ zmiany nr 1 studium na aspekty środowiska przyrodniczego będzie znikomy. Zmiana studium wprowadza nowe tereny zabudowy mieszkaniowej zlokalizowane bezpośrednio przy obszarach o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej miejscowości. W obszarach zlokalizowanych w obrębie Jarocin i Domostawa wybudowane zostały drogi gminne, ponadto planowane są realizacje niezbędnych sieci infrastruktury technicznej. Wprowadzenie nowych terenów budowlanych wskazanych w zmianie nr 1 studium ma na celu stworzenie oferty inwestycyjnej dla przyszłych mieszkańców gminy Jarocin, umożliwi rozwój ekonomiczny gminy poprzez wyższe wpływy podatkowe po zainwestowaniu terenów, a także docelowo zahamuje spadek liczby mieszkańców gminy.

2. Prognozy demograficzne

Analiza uwarunkowań demograficznych Gminy Jarocin została wykonana w ramach opracowania pt. „Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Gminy Jarocin” stanowiącego materiał wejściowy do opracowania niniejszej zmiany nr 1 studium. W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdza się, że w Gminie Jarocin następuje systematyczny spadek liczby ludności wynikający przede wszystkim z ujemnego przyrostu naturalnego. Dane te rzutują na bilans terenów przewidzianych pod zabudowę, wedle którego możliwe jest wyznaczenie terenów budowlanych jedynie w miejscowości Jarocin oraz Domostawa (poza obszarami o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej), bez możliwości wyznaczenia takich terenów w obrębie ewidencyjnym Zdziary. Wobec powyższego obszar zmiany studium w obrębie Zdziary został przeznaczony w kierunkach zagospodarowania przestrzennego zgodnie z dotychczasowych użytkowaniem (tj. tereny użytkowane rolniczo oraz tereny lasów).

3. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy

Obszary zmiany nr 1 studium, na których dopuszcza się lokalizowanie nowej zabudowy są dostępne pod kątem komunikacji, w obszarach tych wybudowano nowe drogi gminne. Obszar zlokalizowany w obrębie Katy przylega do urządzonych dróg publicznych. W obszarach przeznaczonych pod zabudowę projektowane są niezbędne sieci infrastruktury technicznej, takie

jak sieć wodociągowa i kanalizacyjna.

4. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Zgodnie ze szczegółowymi wyliczeniami w zakresie potrzeb i możliwości wyznaczenia w studium nowych terenów pod rozwój zabudowy z podziałem na poszczególne funkcje tj. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej), które zostały przeprowadzone w opracowaniu pt. „Analiza potrzeb i możliwości rozwoju Gminy Jarocin” z uwzględnieniem zakresu zmiany nr 1 studium, w studium możliwe jest wyznaczenie nowych terenów dla rozwoju:

- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (z dopuszczeniem usług), poza obszarami o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, o łącznej powierzchni 30,7 ha.

W ramach zmiany nr 1 studium z ww. wyniku bilansu terenów wykorzystano 28 ha terenów przeznaczonych pod tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (z dopuszczeniem usług), zlokalizowanych poza obszarami o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Obszar zabudowy zagrodowej, zlokalizowany w obrębie Katy, wyznaczony został w ramach obszaru o zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej miejscowości.

Wykorzystanie prawie w całości bilansu terenów uniemożliwiło wyznaczenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w obrębie ewidencyjnym Zdziary, gdzie obszar objęty zmianą nr 1 studium zajmuje powierzchnię ponad 10 ha.

GMINA JAROCIN

CZEŚĆ B

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA **PRZESTRZENNEGO**

**Załącznik nr 1b do uchwały Nr XXXIII.229.2014 Rady Gminy Jarocin
z dnia 26 czerwca 2014 roku
w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Jarocin**

JAROCIN 2014

GMINA JAROCIN

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAROCIN

(ustalenia wprowadzone zmianą studium wyodrębnione zostały kolorem niebieskim oraz oznaczone jako „zmiana nr 1 studium”)

**Załącznik nr 1b do uchwały Nr XXXIX.279.2023 Rady Gminy Jarocin
z dnia 24 kwietnia 2023 roku
w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Jarocin**

JAROCIN 2023

SPIS TREŚCI:

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów	5
1.1. Przesłanki kształtowania polityki przestrzennej gminy	5
1.2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej	6
2. Kierunki i wskaźniki kształtowania przestrzeni	8
2.1. Obszary zabudowane wiejskich jednostek osadniczych wskazanych do przekształceń i uzupełnień zabudowy – obszary kontynuacji zabudowy	8
2.2. Obszary wskazane dla rozwoju osadnictwa	9
2.3. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenu	9
2.4. Tereny objęte ograniczeniem zabudowy lub zakazem zabudowy	10
3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody oraz krajobrazu kulturowego	12
3.1. Obszary i obiekty objęte prawnymi formami ochrony przyrody	12
3.2. Obszary i obiekty planowane do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody	14
3.3. Obszary lokalnych zasobów i wartości środowiska przyrodniczego	14
3.3.1. Gleby	14
3.3.2. Lasy i zadrzewienia, polityka zalesieniowa	15
3.3.3. System powiązań przyrodniczych	15
3.3.4. Zasoby wodne	15
3.3.5. Zasoby kopalin i ich wykorzystanie	16
3.3.6. Krajobraz kulturowy	17
3.4. Ograniczanie zanieczyszczeń środowiska i przeciwdziałanie zagrożeniom	17
3.4.1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych	17
3.4.2. Ochrona powietrza atmosferycznego	17
3.4.3. Ochrona klimatu akustycznego i ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym	18
3.4.4. Przeciwdziałanie rozwojowi erozji i form geodynamicznych	19
3.5. Przydatność środowiska – określenie możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych form użytkowania	19
4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz kultury współczesnej	21
4.1. Ogólne zasady ochrony dziedzictwa kulturowego	21
4.2. Szczegółowe zasady ochrony dziedzictwa kulturowego	23
4.3. Punkty i ciągi widokowe	27
4.4. Dobra kultury współczesnej	27
4.5. Wnioski konserwatorskie	27
5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji	29
5.1. Układ drogowy	29
5.1.1. Układ komunikacyjny nadrzędny	29
5.1.2. Układ komunikacyjny podstawowy	30
5.1.3. Układ komunikacyjny uzupełniający	30
5.2. Techniczne zaplecze motoryzacji	31
5.2.1. Stacje paliw	31
5.2.2. Stacje obsługi samochodów	31
5.3. Układ kolejowy	31
6. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	32
6.1. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	32
6.2. Obszary wskazane do lokalizacji stawów rybnych	34
6.3. Obszary wskazane na cele rozwoju energetyki odnawialnej	34
7. Obszary, dla których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	35
7.1. Zadania rządowe stanowiące inwestycje ponadlokalnych celów publicznych	35
7.2. Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu wojewódzkim	35
7.3. Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu powiatowym	35
7.4. Zadania lokalnych celów publicznych o znaczeniu gminnym	36
8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m ² oraz obszary przestrzeni publicznej	37
9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	37
10. Kierunki i zasady kształtowania terenów rolniczych i leśnych	38
11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych	41
11.1. Obszary zagrożenia powodziowego	41
11.2. Obszary osuwiskowe	42
12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	43
13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych	43
14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji	43
15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	44
16. Bezpieczeństwo ludności	44
17. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin	44

18. Obszary zdegradowane.....	47
19. Interpretacja zapisów I zmiany studium	47
20. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń zmiany nr 1 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin.....	47

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy ma na celu określenie polityki przestrzennej na obszarze gminy przy uwzględnieniu elementów środowiska przyrodniczego, uwarunkowań społeczno-gospodarczych oraz potrzeb mieszkańców gminy.

Podstawowymi zadaniami studium są:

- 1) rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów, związanych z jej rozwojem;
- 2) sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym zasad ochrony interesu publicznego;
- 3) stworzenie podstawy do koordynacji planów miejscowych i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydanych bez planów;
- 4) promocja rozwoju gminy.

1.1. Przesłanki kształtowania polityki przestrzennej gminy

Diagnoza stanu gminy obejmowała uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne, na podstawie, których określono kierunki rozwoju gminy. Istniejący stan zidentyfikowany został w oparciu o dokumenty strategiczne, które przedstawiają możliwości rozwoju gminy nie tylko w aspekcie lokalnym, ale również regionalnym. Podstawowymi dokumentami, uwzględniającymi uwarunkowania dla kształtowania przyszłej struktury przestrzennej gminy są:

- 1) w zakresie uwarunkowań wewnętrznych:
  - a) Strategia Rozwoju Gminy Jarocin na lata 2007-2013;
  - b) Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Jarocin na lata 2004-2013;
  - c) Plany odnowy miejscowości: Jarocin Domostwa, Kutuły, Zdziary, Majdan Golczański i Szyperki;
- 2) w zakresie uwarunkowań zewnętrznych:
  - a) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego przyjęty Uchwałą nr XXIX/399/02 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 26.04.2002 r.;
  - b) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – projekt zmiany planu z 2013 r.
  - c) Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego ~~do roku 2030 (projekt)~~ – [Podkarpacie 2030](#),
  - d) [Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 przyjęty Uchwałą nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r.](#)

Z wyżej wymienionych dokumentów wynika, że kluczowymi dla zagospodarowania przestrzennego gminy zadaniami o znaczeniu ponadlokalnym będą:

- 1) inwestycje planowane przez PZMiUW dotyczące zabezpieczeń przeciwpowodziowych, na rzece Bukowa, zgodnie z programem małej retencji zawartym w „Programie ochrony środowiska oraz tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju woj. podkarpackiego”;
- 2) modernizacją do pełnych parametrów drogi ekspresowej „S” istniejącej drogi krajowej nr 19 klasy GP relacji Kuźnica Białostocka – Barwinek;
- 3) modernizacja linii szerokotorowej LHS.

Natomiast do zadań własnych gminy o znaczeniu lokalnym, które powinny być finansowane ze środków budżetu gminy należą m.in.:

- 1) promocja gminy poprzez wprowadzenie zachęt dla potencjalnych inwestorów oraz organizację imprez kulturalnych;
- 2) opieka nad stanowiskami archeologicznymi, zabytkami i pomnikami przyrody;
- 3) rozbudowa infrastruktury społecznej;
- 4) reelektryfikacja gminy;
- 5) rozbudowa układu dróg gminnych;
- 6) rozbudowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej wraz z budową przydomowych oczyszczalni ścieków;
- 7) modernizacja i unowocześnienie infrastruktury oświatowej i sportowej;
- 8) odnowa i rozwój wsi.

Powyższe zadania wynikające ze wspomnianych dokumentów, ukierunkowane są na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej i jakości zagospodarowania przestrzeni w obszarach jednostek administracyjnych, których dotyczą. Główne zasady kształtowania polityki przestrzennej można, zatem sformułować w sposób następujący:

- 1) poszczególne zadania powinny być realizowane z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska i właściwym wykorzystaniem zasobów przyrodniczych;
- 2) istnieje konieczność rozbudowy sieci infrastruktury wodociągowej i kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Przy rozbudowywaniu sieci należy zadbać o prawidłowy stan pozostałej infrastruktury i w razie potrzeby przeprowadzić niezbędne remonty;
- 3) polepszenie jakości życia w gminie warunkowane jest poziomem sfery kulturalnej, zatem należy dążyć do rozbudowy infrastruktury społecznej oraz odpowiedniego zagospodarowania zabytków kultury;
- 4) należy niwelować różnice w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego gminy w porównaniu do innych regionów województwa podkarpackiego;
- 5) walory kulturowo - przyrodnicze powinny promować gminę, jako jednostkę wartą osiedlenia;
- 6) istnieje potrzeba stworzenia i promocji sprawnie działającego systemu przyciągania inwestorów oraz wspierania inicjatyw lokalnych przedsiębiorstw.

1.2. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej

Ponadlokalne zadania celu publicznego wraz z zadaniami o znaczeniu lokalnym stanowią główny instrument realizacji polityki przestrzennej gminy z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.

W zakresie funkcji społecznych przewiduje się:

- 1) zapewnienie dostępności do Internetu;
- 2) modernizacja i unowocześnienie infrastruktury oświatowej;
- 3) rozwój usług kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych;
- 4) stworzenie centrów kulturowych i miejsc spotkań lokalnej społeczności.

W zakresie infrastruktury technicznej przewiduje się:

- 1) rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej;
- 2) budowę małych przydomowych oczyszczalni ścieków;
- 3) modernizację i rozbudowę istniejącej sieci wodociągowej;
- 4) rekultywację wysypiska odpadów komunalnych;
- 5) reelektryfikację gminy;
- 6) budowę małej elektrowni wodnej na rzece Bukowa w Mostkach - Bukowej;
- 7) poprawę jakości nawierzchni dróg publicznych;
- 8) budowę ciągów pieszych i tras rowerowych;
- 9) zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców poprzez oświetlenie ulic.

W zakresie funkcji rolniczej przewiduje się:

- 1) propagowanie technologii rolnictwa ekologicznego;
- 2) organizację lokalnego rynku dystrybucji produktów rolnych.

W zakresie ochrony środowiska przewiduje się:

- 1) zwiększenie lesistości poprzez zalesienia gleb najslabszych klas bonitacyjnych;
- 2) zachowanie terenów łąk i pastwisk, jako terenów czynnych biologicznie;
- 3) likwidację dzikich wysypisk śmieci;
- 4) ograniczanie zanieczyszczeń środowiska.

W zakresie funkcji mieszkaniowej przewiduje się:

- 1) uzupełnienie i zagęszczenie istniejącej zabudowy oraz wyznaczenie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową;
- 2) wyposażenie terenów mieszkaniowych w podstawowe usługi obsługi ludności;
- 3) podłączenie wszystkich terenów mieszkaniowych do podstawowych sieci infrastruktury technicznej z zapewnieniem dostępności komunikacji drogowej.

W zakresie rozwoju funkcji turystycznej, rekreacyjnej i kulturowej przewiduje się:

- 1) propagowanie rozwoju agroturystyki, wraz z rozbudową infrastruktury turystycznej;
- 2) wykorzystanie walorów przyrodniczych oraz dziedzictwa kulturowego do promocji gminy;
- 3) powiększenie zbiornika wodnego w Jarocinie oraz budowę zbiornika wodnego w Mostkach - Jeżach wraz z nowymi terenami pod rozwój funkcji rekreacyjno - sportowej;
- 4) budowę małego skansenu etnograficznego - „wioski puszczańskiej” w Mostkach - Nalepach;
- 5) ochronę zabytkowych obiektów i obszarów o dużej wartości historycznej.

W zakresie rozwoju funkcji gospodarczej przewiduje się:

- 1) stosowanie gminnego systemu zachęt finansowych i podatkowych dla potencjalnych inwestorów;
- 2) zwiększenie liczby podmiotów gospodarczych w szczególności w sektorze gospodarki pozarolniczej, co może skutkować zmniejszeniem poziomu bezrobocia w gminie.

2. Kierunki i wskaźniki kształtowania przestrzeni

2.1. Obszary zabudowane wiejskich jednostek osadniczych wskazanych do przekształceń i uzupełnień zabudowy – obszary kontynuacji zabudowy

Symbol	Jednostka osadnicza	Główna funkcja	Usługi publiczne
A	Domostawa	M, U, P, T	usługi oświaty, sportu, filia biblioteki, OSP, kościół,
B	Golce	M, U	usługi oświaty, kościół
C	Jarocin	M, U, P, T, A	urząd gminy, usługi oświaty, sportu, zdrowia, OPS, OSP, GOKSTiR, CEE, biblioteka, kościół,
D	Katy	M, U	usługi sportu
E	Kutyły	M, P	-
F	Majdan Golczański	M, U, A	-
G	Mostki	M, U, T, A	usługi oświaty, kościół
H	Szwedy	M, T, A	-
I	Szyperki	M, U	usługi oświaty, sportu
J	Zdziary	M, U	usługi oświaty, sportu

Źródło: opracowanie własne

Oznaczenia funkcji:

M – mieszkaniowa (w tym zagrodowa) z usługami towarzyszącymi;

U – usługowa;

P – produkcyjna i składowa;

T – turystyczno-wypoczynkowa;

A – agroturystyczna.

W obszarach zmiany nr 1 studium wyznaczono tereny inwestycyjne oraz rolne i leśne, oznaczone symbolami:

1M – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna (zlokalizowana w obrębie Jarocin i Domostawa)

1RM – zabudowa zagrodowa (zlokalizowana w obrębie Katy)

1R – tereny rolnicze (zlokalizowane w obrębie Zdziary)

1ZL – tereny lasów (zlokalizowane w obrębie Zdziary)

Głównymi kierunkami zagospodarowania będą uzupełnienia i przekształcenia istniejącej zabudowy, restrukturyzacja terenów rolnych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usług towarzyszących a także zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zabudowy mieszkaniowo-lotniskowej. Ponadto będą prowadzone działania zmierzające do:

- 1) zaopatrzenia wszystkich terenów mieszkaniowych w podstawowe sieci infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim w sieć kanalizacyjną;
- 2) udostępnienia i wykreowania terenów przestrzeni publicznej;
- 3) poprawy dostępności i jakości usług podstawowej obsługi mieszkańców gminy;
- 4) należytego wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturalnych gminy.

2.2. Obszary wskazane dla rozwoju osadnictwa

Lp.	Lokalizacja	Funkcja obszaru	Kierunki zagospodarowania
1.	Jarocin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ośrodek gminny; ▪ koncentracja usług o charakterze ogólnogminnym; ▪ uzupełniająca funkcja produkcyjna, rolnicza, turystyczno-rekreacyjna i agroturystyki; ▪ obiekty zabytkowe; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyodrębnienie niezbędnych terenów dla organizacji gminnego ośrodka usługowo – administracyjnego w centralnej części wsi; ▪ utrzymanie i wyznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową: wielorodzinną, jednorodziną, zagrodową i usług towarzyszących;* ▪ rozwój usług turystycznych na bazie walorów kulturowych i przyrodniczych; ▪ ograniczenie lokalizacji inwestycji mogących znacząco wpływać na środowisko; ▪ poprawa stanu infrastruktury technicznej i drogowej;
2.	Domostawa Katy Szyperki Zdziary	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przeznaczenie terenów pod osadnictwo wiejskie z uzupełniająca funkcją usług podstawowych i rolniczą; ▪ duża ilość terenów zieleni nieurządzonej; ▪ obiekty zabytkowe; ▪ dobre warunki do agroturystyki; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ utrzymanie i wyznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową: jednorodziną, zagrodową i usług towarzyszących;* ▪ wyznaczenie obszarów do realizacji i przekształceń usług podstawowych; ▪ rozwój agroturystyki na bazie walorów kulturowych i przyrodniczych; ▪ ograniczenie lokalizacji inwestycji mogących znacząco wpływać na środowisko; ▪ poprawa stanu infrastruktury technicznej i drogowej;
3.	Golce Kutyły Majdan Golczański Mostki Szwedy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ przeznaczenie terenów pod osadnictwo wiejskie z uzupełniająca funkcją usług podstawowych i rolniczą; ▪ duża ilość terenów zieleni nieurządzonej; ▪ dobre warunki do agroturystyki; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ utrzymanie i wyznaczenie terenów pod zabudowę mieszkaniową: jednorodziną, zagrodową i usług towarzyszących;* ▪ maksymalne ograniczenie lokalizacji inwestycji mogących znacząco wpływać na środowisko; ▪ poprawa jakości infrastruktury technicznej i komunikacji drogowej; ▪ realizacja inwestycji związanych z ochroną przeciwpowodziową;

* - usługi towarzyszące to usługi niewymienione w Rozporządzeniu w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Na terenach położonych poza obszarami wskazanymi w studium pod rozwój osadnictwa postuluje się o dalsze prowadzenie działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem. Wszelkie prowadzone działania inwestycyjne na terenie gminy powinny się odbywać zgodnie z zasadami ładu przestrzennego.

2.3. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania terenu

W zagospodarowaniu terenów przeznaczonych pod zabudowę przyjmuje się następujące wskaźniki intensywności zabudowy:

Lp.	Przeznaczenie terenu	Wskaźnik intensywności zabudowy działki budowlanej	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
1.	MW	0,2-0,5	40%
2.	MN	0,1-0,5	40%
3.	MN-L	0,1-0,4	50%
4.	MN-U	0,1-0,6	30%

5.	U	0,2-0,6	30%
6.	US	0,1-0,4	50%
7.	UP	0,2-0,7	20%
8.	P	0,2-0,7	20%
9.	PE	0,1-0,8	10%
10.	KS	0,1-0,8	10%
11.	W, K, O, E, T	0,1-0,8	10%

Dla obszarów umożliwiających realizację zabudowy, wskazanych w zmianie nr 1 studium, ustala się następujące wskaźniki:

1MN:

Wskaźnik intensywności zabudowy – od 0,01 do 0,7
Minimalna udział powierzchni biologicznie czynnej – 40%
Maksymalna wysokość budynków – 12 m

1RM:

Wskaźnik intensywności zabudowy – od 0,01 do 0,9
Minimalna udział powierzchni biologicznie czynnej – 30%
Maksymalna wysokość budynków – 12 m

1R: tereny rolnicze

1ZL: tereny lasów, dla których ustala się zakaz realizacji budynków.

2.4. Tereny objęte ograniczeniem zabudowy lub zakazem zabudowy

- 1) Z tytułu przepisów o ochronie środowiska:
  - a) lokalizacja zabudowy w stosownej odległości od linii energetycznych. Ponadto szerokość stref technicznych od linii elektroenergetycznych określa Polska Norma dla budynków przeznaczonych na pobyt ludzi;
  - b) dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku ustalone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska, w tym:
    - dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem MN-U dopuszczalny poziom hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami;
    - dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem MW i MN, dopuszczalny poziom hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
    - dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem US dopuszczalny poziom hałasu w środowisku jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.
- 2) Z tytułu przepisów o drogach publicznych obowiązują odległości zabudowy obiektami i budynkami mieszkalnymi w odległości określonej w tych przepisach.
- 3) Z tytułu przepisów określających wymagania, jakim powinny odpowiadać cmentarze: wokół terenów cmentarzy powinien być wyznaczony obszar ochronny o stosownej szerokości, jak również ograniczenie lokalizacji ujęć wody oraz obiektów związanych z produkcją i przechowywaniem żywności. Tereny pod cmentarze w miarę możliwości

należy sytuować na wzniesieniu, a zwierciadło wód gruntowych powinno znajdować się na głębokości nie wyżej niż 2,5 m poniżej powierzchni terenu.

- 4) Z tytułu przepisów określających wymagania, jakim powinny odpowiadać obiekty o wysokości równej lub większej od 50 m nad poziomem terenu obowiązują przepisy dotyczące sposobu zgłaszania i oznakowania przeszkód lotniczych.
- 5) z tytułu przepisów ustawy Prawo Wodne:
  - a) ustanowienie pasów ochronnych o szerokości 1,5 m wzdłuż cieków wodnych, w celu konieczności umożliwienia wypełnienia ustawowych obowiązków przez właścicieli wód,
  - b) wyznacza się obszary szczególnego zagrożenia powodzią położone wzdłuż doliny rzeki Bukowej w sołectwach Szwedy, Domostawa i Mostki. Na tym obszarze obowiązuje zakaz wszelkiej zabudowy i zalesień.
- 6) Ograniczeniem zabudowy obejmuje się grunty rolne stanowiące użytki rolne I-III klasy bonitacyjnej, gleby organiczne oraz grunty leśne. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych w pierwszej kolejności do zmiany przeznaczenia wskazuje grunty najsłabszych klas bonitacyjnych. Wyłączenia gruntów klas wyższych powinny następować wyłącznie w uzasadnionych przypadkach. Proces wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego i leśnego regulują przepisy ww. ustawy.

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody oraz krajobrazu kulturowego

3.1. Obszary i obiekty objęte prawnymi formami ochrony przyrody

Do obiektów przyrodniczych podlegających ochronie prawnej zgodnie z zapisami art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U.2013.627) należą m.in. zlokalizowane na terenie gminy:

1. Obszar Natura 2000 „OSO Lasy Janowskie” o kodzie PLB 060005;
2. Obszar Natura 2000 „SOOS Uroczyska Lasów Janowskich” o kodzie PLH 060031;
3. Pomnik przyrody – dąb szypułkowy we wsi Nalepy;
4. [Park Krajobrazowy Lasy Janowskie – otulina, obejmująca swoim zasięgiem cały obszar gminy Jarocin.](#)

Decyzją Komisji Europejskiej 2011/64/EU z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U.UEL z dnia 8 lutego 2011r. Nr 33, poz. 146), wymienione obszary Natura 2000 zostały zaakceptowane przez KE i uzyskały status obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty. Wg krajowych unormowań prawnych zawartych w ustawie o ochronie przyrody są obszarami Natura 2000. Na terenie gminy jest to fragment projektowanego obszaru specjalnej ochrony siedlisk: Uroczyska Lasów Janowskich o kodzie PLH060031.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody obszary Natura 2000 wymagają opracowania planów ochrony. Z chwilą ustanowienia planu ochrony jego ustalenia są wiążące dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o warunkach zabudowy. Blisko 16% terenu gminy znajduje się w granicach ustanowionych obszarów Natura 2000. Z uwagi na brak dla nich planów ochrony, na ich obszarze obowiązują przepisy określone art. 33 i 34 ustawy o ochronie przyrody.

W stosunku do pomników przyrody zgodnie z normami prawa uznającymi drzewa za obiekty chronione zabrania się w odległości 15 m dokonywania wszelkich, istotnych zmian bez uzyskania zgody Wojewody. W stosunku do samego obiektu zabrania się ich wycinania, niszczenia, wznoszenia budowli w zasięgu korzeni i korony drzew, zanieczyszczania terenu.

Do gatunków objętych ochroną został zaliczony głuszc, którego występowanie stwierdzono na terenie gminy (Rozporządzenie Wojewody Tarnobrzieskiego Nr 4 z dnia 10.03.1992 r.).

Zgodnie z rozporządzeniem zabrania się:

1. zabijania, chwytania i płoszenia, zakładania urządzeń przeznaczonych do jego zabijania i chwytania;
2. niszczenia jego gniazd, jaj i piskląt, jak również dokonywania wszelkich innych czynności zmierzających do ich zawłaszczania bądź uszkodzenia;
3. przetrzymywania, zbywania, nabywania oraz przemieszczania z jego naturalnych stanowisk na inne;
4. filmowania, fotografowania go w naturalnych stanowiskach w okresie rozrodu i wychowu młodych.

Zagrożenia dla ptaków na terenie gminy

Spośród zagrożeń zidentyfikowanych w granicy gminy dla ptaków związanych z obszarami Natura 2000 do najważniejszych należą zagrożenia związane z prowadzoną gospodarką leśną i rolną. Główne zagrożenia wynikające z prowadzonej gospodarki to przede wszystkim wycinka lasu (kod: 164). Dotyczy to głównie ubytku starych drzew i drzewostanów liściastych oraz usuwania martwych i zamierających drzew (kod: 166).

Zidentyfikowane w Ostoii główne zagrożenia dotyczące siedlisk leśnych oddziałują negatywnie na obecny stan i warunki egzystencji awifauny dziuplaków, a w przyszłości dotyczyć mogą rzadszych gatunków dzięciołów, jak średni i czarny. Ma to również znaczenie dla większości gatunków dziuplaków wtórnych, zwłaszcza osiagających większe rozmiary.

Zagrożenia dotyczące kraski (Golce, Majdan Golczański) są dwójakiego rodzaju. Kraska przeprowadza łęgi zazwyczaj w starszych, często obumierających drzewach (olszowych) z dziuplami wykutymi przez dzięcioły. Takie drzewa są często usuwane, jako nierokujące na przyszłość. Narażone na wycinkę są również młodsze drzewa wykorzystywane, jako czatownie. Początkowo kraski przez 1-2 lata są jeszcze spotykane, jednak później ustępują.

Spośród zagrożeń związanych z rolnictwem do bardzo ważnych na omawianym terenie należą: zmiana sposobu uprawy (kod: 101), melioracje i osuszanie (kod: 800), wypalanie traw (kod: 180). Numery zagrożeń zgodnie ze słownikiem zagrożeń na obszarach Natura 2000.

Najważniejsze zagrożenia dla środowiska przyrodniczego:

- zaniechanie użytkowania łąk i pastwisk;
- przekształcanie łąk i pastwisk w pola uprawne;
- melioracje torfowisk (!), łąk wilgotnych i podmokłych oraz borów bagiennych;
- zalesianie łąk i nieużytków;
- rozkopywanie łąk, zarośli łągowych i olesowych w celu tworzenia stawów;
- zaśmiecanie siedlisk borowych;
- nadmierne odmładzanie drzewostanów borowych;
- nasadzenia sosny na siedliskach łągowych;
- nasadzenia sosny (także świerka) na siedliskach torfowiskowych;
- regulacja koryt rzecznych;
- osuszanie terenu poprzez jednostronne melioracje odwadniające;
- neofityzacja – rozprzestrzenianie się kenofitów – gatunków obcego pochodzenia.

Możliwe sposoby przeciwdziałania negatywnym oddziaływaniom na środowisko:

- utrzymanie gospodarowania kośno-pastwiskowego na terenach łąk i pastwisk;
- powstrzymanie się od zalesiania sosną pospolitą na terenach niezgodnych siedliskowo;
- powstrzymanie się od regulacji cieków wodnych;
- całkowita rezygnacja z jednostronnych melioracji odwadniających zwłaszcza w obrębie i w otoczeniu torfowisk;
- całkowita rezygnacja z gospodarczego użytkowania torfowisk leśnych, w szczególności rezygnacja z ich przekopywania rowami melioracyjnymi i nasadzenia oraz rezygnacja z wykonywania zrębów zupełnych;
- zachowanie niewielkich zbiorników śródpolnych;
- zachowanie szczególnej staranności przy realizacji zadań z zakresu odprowadzania ścieków komunalnych i gospodarki odpadami.

3.2. Obszary i obiekty planowane do objęcia prawnymi formami ochrony przyrody

Na podstawie koncepcji opracowanej w ramach „Programu działań nad rozwojem ochrony przyrody i krajobrazu w woj. podkarpackim” (BULiGL o/Przemysł 1999) i obowiązującego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego (2002) planowane jest utworzenie Zaklikowsko-Ulanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z uwagi na występowanie wyróżniających się krajobrazowo terenów o różnych typach ekosystemów w celu zapewnienia zachowania względnej równowagi ekologicznej. Projekt Zaklikowsko-Ulanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu obejmuje tereny gmin: Zaklików, Radomyśl nad Sanem, Pysznica, Ulanów, Harasiuki i Jarocin włączając otulinę Parku Krajobrazowego „Lasy Janowskie” w jego obręb bez jej prawnej likwidacji.

Projektowany OChK obejmuje teren gminy Jarocin w jej granicach administracyjnych. Ustanowienie OChK zgodnie z ustawą o ochronie przyrody pozostaje w gestii Wojewody lub Rady Gminy. Ustanowienie Zaklikowsko-Ulanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu w proponowanych granicach będzie poprzedzone opracowaniem dokumentacji potwierdzającej walory przyrodnicze tych terenów.

W oparciu o ww. dokumenty wyznaczono ponadto projektowany rezerwat przyrody „Huta”, który jest zlokalizowany na południowy-wschód od miejscowości Zdziary na terenie sąsiedniej gminy Ulanów i na krótkim odcinku jego granica pokrywa się z granicą gminy Jarocin.

3.3. Obszary lokalnych zasobów i wartości środowiska przyrodniczego

3.3.1. Gleby

Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III zwartych kompleksów powinny być użytkowane rolniczo. Zmiana ich użytkowania dopuszczalna jest jedynie w trybie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który powinien być zgodny z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zmiana przeznaczenia obszaru rolnego wymaga uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi stosownie do przepisów Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2004 r. Nr 121, poz. 1266 ze zm). Na terenie gminy występują gleby piaszczyste, słabogliniaste i gliniaste w typie pseudobielicowym i brunatnym. Ponad 70% gleb gruntów ornych występuje w klasie V i VI i zaliczone są do kompleksu żytniego słabego i bardzo słabego pod względem przydatności rolniczej.

Gmina znajduje się w przedziale 80-90% (81%) o udziale gleb bardzo kwaśnych i kwaśnych. Odczyn kwaśny ogranicza pobieranie przyswajalnych składników z gleby, a równocześnie zwiększa dostępność metali ciężkich i pierwiastków szkodliwych. Uważa się, iż odczyn (pH) gleby zależy od rodzaju skały macierzystej, składu granulometrycznego (zwięzłości), ale też od zabiegów agrotechnicznych.

W celu ochrony gleb zaleca się:

- a) przeciwdziałanie erozji wodnej i wietrznej gleb;
- b) systematyczne egzekwowanie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia tych gruntów z produkcji, szczególnie w odniesieniu do zagospodarowania wierzchniej warstwy gleby;
- c) sukcesywne zwiększanie liczby gospodarstw ekologicznych, stosujących metody produkcji przyjazne środowisku oraz posiadających wymagany przepisami certyfikat;
- d) utrzymanie i odbudowę urządzeń melioracyjnych;
- e) minimalizację odpływu ścieków komunalnych do gleb;
- f) rekultywację gleb zdegradowanych;
- g) ograniczanie przemieszczania się poziomów glebowych podczas prac budowlanych.

3.3.2. Lasy i zadrzewienia, polityka zalesieniowa

Lasy na obszarze gminy zajmują około 41% jej ogólnej powierzchni i występują w postaci dużych obszarowo kompleksów. Ustala się ich bezwzględna ochronę przed zmianą użytkowania, za wyjątkiem konieczności realizacji zadań rządowych wpisanych do planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Zasady gospodarki leśnej i kierunki ochrony lasów są określone i realizowane zgodnie z planami urządzenia lasów opracowanymi przez Nadleśnictwa - Nadleśnictwo Janów Lubelski. W kontekście niskiej lesistości gminy oraz w związku z rozwijającą się erozją i procesami morfodynamicznymi ustala się obowiązek ochrony zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadrzecznych, pełniących również ważne funkcje biotyczne.

Wg zaktualizowanego w 2003 r. „Krajowego Programu Zwiększania Lesistości na lata 2001-2020” gmina nie jest zaliczona do grupy gmin o szczególnie wysokich i wysokich preferencjach zalesieniowych (powyżej 20 pkt i w przedziale 15-20 pkt), jej wynik to 7,8 pkt. Wynika to głównie, z jakości gruntów ornych. Do dalszych zalesień należy przeznaczać przede wszystkim grunty orne niskich klas bonitacyjnych, tereny zdegradowane oraz nieużytki mogące stanowić uzupełniający składnik ekosystemu leśnego. Grunty klas I-III mogą być zalesiane wyjątkowo w przypadkach bardzo małych, wydłużonych enklaw, położonych w uciążliwej szachownicy z gruntami leśnymi o szerokości do 30 m (2- krotna wysokość drzew) oraz grunty o nachyleniu powyżej 25°.

W obszarze zmiany nr 1 studium wskazano tereny lasów (w obrębie Zdziary), które w znacznej części pokrywają się z istniejącymi użytkami leśnymi.

3.3.3. System powiązań przyrodniczych

Tworzą go doliny cieków wodnych, przede wszystkim dolina Bukowej pełniąc funkcję korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym, rozległe obszarowo ekosystemy łąkowe i leśne oraz zadrzewienia śródpolne i przydrożne. Obszary te winny być chronione przed zainwestowaniem i znaczącym negatywnym oddziaływaniem, posiadają predyspozycje do pełnienia funkcji biotycznej w gminie dla zapewnienia migracji gatunków, zachowania enklaw roślinności i ostoi zwierząt. Ochrona systemu warunkuje utrzymanie względnej równowagi ekologicznej środowiska przyrodniczego, wzbogaca jego strukturę i urozmaica krajobraz.

3.3.4. Zasoby wodne

Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy Prawo wodne (Dz.U.2012.145) na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych oraz powierzchniowych zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody.

Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód według art. 53 ust. 2 cyt. Ustawy należy:

- odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
- zagospodarować teren zielenią;
- odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych; przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić a jego granice oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących; na ogrodzeniu należy

umieścić tablice zawierające informacje o ujęciu wody i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy zabrania się:

- wprowadzania do wód odpadów, w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 o odpadach (Dz. U. z 2010 r. nr 185, poz. 1243, ze zm.), oraz ciekłych odchodów zwierzęcych;
- spławiania do wód śniegu wywożonego z terenów zanieczyszczonych, a w szczególności z centrów miast, terenów przemysłowych, terenów składowych, baz transportowych, dróg o dużym natężeniu ruchu wraz z parkingami, oraz jego składowania na terenach położonych między wałem przeciwpowodziowym a linią brzegu wody lub w odległości mniejszej niż 50 m od linii brzegu wody;
- lokalizowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym szczególności ich składowania;
- mycia pojazdów w wodach powierzchniowych oraz nad brzegami tych wód;
- pobierania z wód powierzchniowych wody bezpośrednio do opryskiwaczy rolniczych oraz ich mycia w tych wodach;
- używania farb produkowanych na bazie związków organiczno-cynowych (TBT) do konserwacji technicznych konstrukcji podwodnych.

W oparciu o zasoby IV rządowego poziomu wodonośnego na terenie gminy funkcjonują dwa ujęcia wody w Jarocinie i Katach o zasobach udokumentowanych i zatwierdzonych w kategorii „B” wynoszących odpowiednio 34,0 m³/h i 66,8 m³/h. Wokół ujęć wody zostały wyznaczone i wykonane strefy ochrony bezpośredniej obejmujące pas terenu o promieniu 10 m.

Jak wynika z operatu wodno-prawnego ujęcia w Jarocinie z uwagi na brak obiektów mogących skażać warstwę wodonośną w promieniu kilku kilometrów, nie wyznaczono stref ochrony pośredniej. W zasięgu leja depresyjnego R = 495 m teren porośnięty jest lasem.

Dla ujęcia wody w miejscowości Katy zaprojektowano strefy ochrony pośredniej wewnętrznej zajmujące dla studni podstawowej S₁ teren o promieniu R = 80,5 m, dla studni awaryjnej S₂ teren o promieniu R = 74 m. Jak wynika z badań PSSE w Stalowej Woli uzdatniona woda z ujęć odpowiada wymogom stawianym wodzie do picia i na potrzeby gospodarce.

Gmina położona jest poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych. Najbliżej usytuowanym zbiornikiem jest 425 Dębica – Stalowa Wola – Rzeszów ustalony decyzją Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 lipca 1997 r. (KDH 1/013/6037/97).

3.3.5. Zasoby kopalni i ich wykorzystanie

Na obszarze gminy nie jest prowadzona eksploatacja złóż kopalni. W oparciu o istniejące zasoby piasku (częściowo zalesioną wydmy w miejscowości Domostawa) planuje się rozpoczęcie eksploatację piasku na terenie oznaczonym symbolem A-1PE.

Wśród surowców energetycznych zalegają torfy, które w zależności od własności fizykochemicznych mogą być stosowane w rolnictwie i ogrodnictwie, jako nawóz organiczny

i środek poprawiający strukturę gleby. Dawne zastosowanie torfów, jako środka opałowego w chwili obecnej ma znaczenie marginalne. Ze względu na lokalizację złóż torfów na obszarze cennych siedlisk łąkowych w dolinie rzeki Bukowej wyklucza się ich eksploatację.

Udostępnia się obszar gminy do prowadzenia prac geologicznych, mających na celu poszukiwanie, rozpoznawanie i dokumentowanie złóż surowców, w szczególności kopalin strategicznych, mających kluczowe znaczenie gospodarcze. Rozpoznawanie, dokumentowanie i ewentualna koncesjonowana eksploatacja złóż może odbywać się na warunkach określonych w przepisach ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2011 r. Nr 163 poz. 981).

Podjęcie ewentualnej eksploatacji złóż winno być uzależnione od rachunku ekonomicznego zysków i strat w odniesieniu do innych, cennych zasobów środowiska, przede wszystkim chronionych siedlisk przyrodniczych oraz zasobów leśnych.

3.3.6. Krajobraz kulturowy

W ramach ochrony krajobrazu kulturowego oraz zapobiegania jego przekształceniom należy dążyć do:

- 1) rekompozycji nowej zabudowy, wprowadzanej na tereny dawnych siedlisk zagrodowych, w celu minimalizacji dysonansu między zabudową współczesną, a tradycyjną zabudową regionu;
- 2) kontroli remontów istniejących obiektów, w celu zachowania charakteru zabudowy zgodnego z typem wsi;
- 3) ochrony cmentarzy oraz miejsc pamięci narodowej;
- 4) ochrony istniejących terenów leśnych i zieleni śródpolnej, stanowiących o malowniczości krajobrazu tworzonego przez doliny rzeczne Bukowej, Gilówki i Kurzynki;
- 5) opracowania planów odnowy poszczególnych miejscowości.

3.4. Ograniczanie zanieczyszczeń środowiska i przeciwdziałanie zagrożeniom

3.4.1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych

Główną rzeką obszaru oddziaływująca na północną część gminy jest rzeka Bukowa. Celem zapewnienia warunków poprawy jakości i ochrony wód powierzchniowych jako podstawowy wymóg określa się realizację sieci kanalizacyjnej obejmującej wszystkie jednostki osadnicze w gminie oraz zorganizowanie systemu odbioru i oczyszczania ścieków. Obecnie istnieje częściowo sieciowy system odprowadzania ścieków a część gospodarstw indywidualnych posiada lokalne systemy odprowadzające ścieki do zbiorników bezodpływowych opróżnianych okresowo na gminną oczyszczalnię ścieków w Jarocinie.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 na terenie gminy podjęto realizację 79 przydomowych oczyszczalni ścieków. Realizacja zadania odnosi się pośrednio do ochrony wód powierzchniowych i podziemnych.

3.4.2. Ochrona powietrza atmosferycznego

Pod względem jakości powietrza na terenie gminy odnotowuje się stan zadowalający. Działania w zakresie ochrony i utrzymania takich warunków (zachowania norm jakości określonych wymogami prawa) winny być ukierunkowane na:

- 1) modernizację nawierzchni dróg gminnych i powiatowych, w szczególności posiadających dotychczas nawierzchnie nieutwardzone lub gruntowe, które generują zanieczyszczenia pyłowe;

- 2) zmniejszanie sezonowego obciążenia powietrza zanieczyszczeniami lokalnymi (niska emisja) poprzez działania edukacyjne i promocyjne dotyczące zmiany stosowanego paliwa stałego na ekologiczne (gazowe, olejowe) i wykorzystania instalacji solarnych, w indywidualnych systemach grzewczych;
- 3) realizację termomodernizacji i termoizolacji budynków użyteczności publicznej oraz edukacja i promowanie takich inwestycji w obiektach indywidualnych, celem zredukowania zużycia energii;
- 4) racjonalne wykorzystanie lokalnych uwarunkowań, zasobów i predyspozycji środowiska przyrodniczego dla rozwoju różnych form energetyki odnawialnej m.in. poprzez budowę małej elektrowni wodnej na rzece Bukowa (symbol G-1E).

3.4.3. Ochrona klimatu akustycznego i ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

W zakresie ochrony klimatu akustycznego ustala się wymóg dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu dla terenów o różnych funkcjach, określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2007 r. Nr 120 poz. 826). W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym ustala się wymóg dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w miejscach dostępnych dla ludzi, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzenia dotrzymania tych poziomów (Dz.U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883).

Głównym źródłem hałasu na obszarze gminy jest hałas generowany przez ruch kołowy na drogach publicznych a szczególnie na drodze krajowej Nr 19. Do środków zapobiegających i minimalizujących ten rodzaj hałasu jest przede wszystkim utrzymanie dobrego stanu nawierzchni drogi oraz utrzymanie płynności ruchu.

Proponuje się również pozostawienie istniejącego stanu zagospodarowania wzdłuż drogi Nr 19 i nie przeznaczanie terenów pod nową zabudowę poza wcześniejszymi przesądzeniami urbanistycznymi w miejscowościach Zdziary i Katy określonymi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (z 1997 i 2003) oraz na podstawie wydanych decyzji o warunkach zabudowy i pozwoleń budowlanych.

W przypadku przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, w celu ochrony ludzi przed tym zanieczyszczeniem podejmuje się środki minimalizujące oddziaływanie, w pierwszej kolejności jest to instalowanie ekranów akustycznych. Ekran akustyczny, nawet w najlepszej formie, wykonane estetycznie, zamykają wgląd w krajobraz, co ma ogromne znaczenie w przypadku gmin, których najcenniejsze dziedzictwo stanowi nieprzekształcone środowisko naturalne.

Ponadto ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym powinna odbywać się poprzez:

- 1) rygorystyczne nakładanie zarządom i inwestorom obowiązku przystosowania eksploatowanych instalacji do wymogów spełniających standardy, jakości środowiska akustycznego oraz sprawdzania realizacji wydanych decyzji;
- 2) ograniczanie hałasu komunikacyjnego za pomocą modernizacji nawierzchni dróg gminnych i powiatowych; prowadzenie planowania przestrzennego i polityki lokalizacyjnej z uwzględnieniem negatywnego wpływu hałasu i promieniowania elektromagnetycznego na mieszkańców.

Normy dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku reguluje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2007 r., Nr 120 poz. 826).

3.4.4. Przeciwdziałanie rozwojowi erozji i form geodynamicznych

Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie realizuje krajowy program pn. „System Osłony Przeciwośuwiskowej” (SOPO). Wg wstępnie opracowanych danych, na obszarze gminy nie występują tereny o predyspozycjach do powstawania osuwisk.

Na terenie gminy do obszarów o predyspozycjach do powstawania osuwisk zalicza się dolinę rzeki Bukowej, której osuwające się skarpy mogą zagrażać najbliższym zabudowaniom w Szwedach oraz drodze gminnej położonej nad rz. Bukową na odcinku pomiędzy Nalepami i Domostawą.

3.5. Przydatność środowiska – określenie możliwości rozwoju i ograniczeń dla różnych form użytkowania

Obszar gminy zakwalifikowano do obszarów:

■ obszaru aktywności osadniczej (obejmuje miejscowości Jarocin, Domostawa, Majdan Golczański i Zdziary). Główną funkcją obszaru będzie przedsiębiorczość gospodarcza, której towarzyszyć winna zrównoważona ekologicznie urbanizacja. Wymagania środowiskowe: maksymalne ograniczenia emisji zanieczyszczeń do środowiska, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni rzeki Bukowa.

■ obszaru restrukturyzacji rolnictwa (południowa część gminy) – obejmuje tereny o dominacji funkcji rolniczej, charakteryzuje się przewagą gleb niskich klas bonitacyjnych i zróżnicowaną lesistością. Rolnictwo uzupełnia lokalny drobny przemysł, najczęściej drzewny. Obszar ten generalnie kwalifikuje się do restrukturyzacji rolnictwa i uzupełnienia tej funkcji różnorodną przedsiębiorczością pozarolniczą, dostosowaną do lokalnych uwarunkowań. Priorytety w zagospodarowaniu przestrzennym: restrukturyzacja rolnictwa w kierunku głębszych przekształceń struktury agrarnej, tworzenia większych obszarowo gospodarstw oraz modernizacji rynkowej usług z otoczenia rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego; kształtowanie sieci dróg i wyposażenia w infrastrukturę techniczną w aspekcie rozwoju wielofunkcyjnego oraz szerszego wprowadzenia funkcji pozarolniczych i komplementarnych, zagospodarowanie gruntów nieopłacalnych w rolnictwie na różne cele pozarolnicze z preferencją dla zalesień; lokalny rozwój agroturystyki i ekoturystyki; tworzenie warunków do zwiększenia i zróżnicowania rynku pracy w małych miastach i lokalnych ośrodkach obsługi, mogących przejąć część nadwyżek siły roboczej z rolnictwa; zapobieganie rozpraszaniu drobnotowarowej zabudowy zagrodowej oraz innych funkcji, stwarzających ograniczenie wymiany i scalania gruntów dla potrzeb gospodarstw towarowych. Wymagania środowiskowe: wzbogacenie przestrzeni rolniczej w zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne pełniące funkcje ekologiczne (m.in. wiatrochronne, glebochronne, bariera biologiczna dla spływu biogenów); uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni Bukowej i Kurzynki; opracowanie i wdrożenie programów wspierania finansowego rolnictwa ekologicznego na obszarach chronionego krajobrazu oraz połączenie rozwoju tej funkcji z agroturystyką.

■ obszaru wielofunkcyjnego (północna część gminy) – główną funkcją tego obszaru będzie turystyka rozwijana stosownie do lokalnych uwarunkowań. Cechą charakterystyczną tego obszaru jest mało efektywne rolnictwo, duża lesistość oraz wysoki udział użytków zielonych. Obszar ten posiada duże walory przyrodniczo - krajobrazowe i kulturowe, które stwarzają potencjalne możliwości rozwoju różnych form turystyki. Znaczna część jego powierzchni została poddana prawnej ochronie przyrody, co przesądza o proekologicznych kierunkach

zagospodarowania. Funkcje te muszą być jednak w miarę możliwości uzupełniane przedsiębiorczością pozarolniczą, łącznie z nieuciążliwym dla środowiska przemysłem. Priorytetowe kierunki działalności przestrzennej: rekonstrukcja przestrzeni otwartej z preferencją dla gospodarki leśno-wodnej, gospodarki turystycznej skorelowanej z ochroną cennych walorów środowiskowych oraz rolnictwa ekologicznego (zwłaszcza o pracochłonnych kierunkach specjalizacji), wielofunkcyjny rozwój osadnictwa wiejskiego, bazujący na funkcjach nierolniczych, podnoszenie standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną w aspekcie zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej dla turystyki, mieszkalnictwa i nieuciążliwej przedsiębiorczości usługowo-przemysłowej, tworzenie warunków dla rozwoju nowych segmentów usług w gospodarce komunalnej i turystycznej oraz ochronie środowiska i dziedzictwa kulturowego, zwiększenie lesistości. Wymagania środowiska przyrodniczego: polityka przestrzenna na obszarach prawnie chronionych musi być podporządkowana wymogom prawnym określonym w ustawie o ochronie przyrody, oraz aktach prawnych ustanawiających te obszary; uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni Bukowej i Kurzynki; opracowanie i wdrożenie programów wspierania finansowego rolnictwa ekologicznego w szczególności na obszarach przyrodniczo oraz powiązanie tej funkcji z agroturystyką; wzbogacanie struktury wiekowej, gatunkowej i przestrzennej kompleksów leśnych, stosowanie naturalnych metod ochrony lasu oraz właściwe kształtowanie strefy ekotonowej; maksymalne ograniczenia emisji przemysłowych zanieczyszczeń do środowiska; renaturalizacja obszarów, na których zanikł negatywny wpływ antropopresji (np. tereny najsłabsze glebowo, obecnie nieuprawiane rolniczo); upowszechnienie gospodarki rolno-środowiskowej oraz intensyfikacja retencji wodnej.

4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz kultury współczesnej

4.1. Ogólne zasady ochrony dziedzictwa kulturowego

Obowiązującym aktem prawnym w zakresie ochrony zabytków jest Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162 z 2003 r., poz. 1568 ze zm.). Zgodnie z art. 4 cyt. ustawy ochrona zabytków polega, w szczególności na podejmowaniu przez organy administracji publicznej działań mających na celu:

- 1) zapewnienie warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- 2) zapobieganie zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- 3) udaremnianie niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- 4) przeciwdziałanie kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- 5) kontrolę stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- 6) uwzględnianie zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska.

Art. 6 ust. 1. cyt. ustawy wskazuje, które zabytki – bez względu na stan zachowania – podlegają ochronie i opiece. Są to:

1) zabytki nieruchome będące, w szczególności:

- krajobrazami kulturowymi;
- układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi;
- dziełami architektury i budownictwa;
- dziełami budownictwa obronnego;
- obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi;
- cmentarzami;
- parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni;
- miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji.

3) zabytki archeologiczne będące, w szczególności:

- pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa;
- cmentarzyskami;
- kurhanami;
- reliktnami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

W art. 7 cyt. ustawa określa formy i sposób ochrony zabytków. Formami ochrony zabytków są:

- 1) wpis do rejestru zabytków;
- 2) uznanie za pomnik historii;
- 3) utworzenie parku kulturowego;
- 4) ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

W odniesieniu do wszystkich obiektów wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków (tj. zabytków nieruchomych i stanowisk archeologicznych), zgodnie z art. 36 ust. 1 cyt. ustawy obowiązuje uzyskanie pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków m.in. na:

- 1) prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru;
- 2) wykonywania robót budowlanych w otoczeniu zabytku;
- 3) prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru;
- 4) prowadzenie badań architektonicznych zabytku wpisanego do rejestru;
- 5) prowadzenie badań archeologicznych;
- 6) przemieszczanie zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;
- 8) dokonywanie podziału zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru;
- 9) zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku;
- 10) umieszczanie na zabytku wpisanym do rejestru urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów z zastrzeżeniem art. 12 ust. 1.

W celu uznania zabytku za pomnik historii art. 15 ust. 1. cyt. ustawy określa, że Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, może uznać za pomnik historii zabytek nieruchomy wpisany do rejestru lub park kulturowy o szczególnej wartości dla kultury, określając jego granice.

Na terenie gminy nie ma zabytków uznanych za pomnik historii. Nie wskazuje się potrzeby uznania obiektu zabytkowego z terenu gminy za pomnik historii.

W celu utworzenia parku kulturowego art. 16 ust. 1. cyt. ustawy określa, że Rada gminy, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie uchwały, może utworzyć park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej.

Na terenie gminy nie ma utworzonych parków kulturowych. Nie wskazuje się potrzeby utworzenia na terenie gminy parku kulturowego.

Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się m.in. przy sporządzaniu i aktualizacji studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (art.18 ust.1 cyt. ustawy). W szczególności ochronę uwzględnia się dla (art. 19 ust. 1 cyt. ustawy):

- 1/ zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia;
- 2/ innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;
- 3/ parków kulturowych.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy ustala się, w zależności od potrzeb, strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary, na których obowiązują określone ustaleniami planu ograniczenia, zakazy i nakazy, mające na celu ochronę znajdujących się na tym obszarze zabytków (art. 19 ust. 3 cyt. ustawy).

Gmina jest w trakcie uzgadniania gminnej ewidencji zabytków. Do czasu jej zatwierdzenia, za obowiązujący uznaje się wykaz obiektów znajdujących się w ewidencji konserwatorskiej.

Jednym z zadań gminy w zakresie ochrony zabytków jest **sporządzenie gminnego programu opieki nad zabytkami** (art. 87 ust. 1 cyt. ustawy). W przypadku, gdy gmina posiada gminny program opieki nad zabytkami, ustalenia tego programu uwzględnia się w studium

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (art.19 ust. 2 cyt. ustawy).

Gminny program opieki nad zabytkami sporządzany jest na okres 4 lat. Program przyjmuje rada gminy po uzyskaniu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków i następnie jest on ogłaszany w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Z realizacji programu opieki nad zabytkami Wójt Gminy sporządza, co 2 lata sprawozdanie, które przedstawia radzie gminy. Jest to plan działań przygotowywany dla jednostki administracji samorządowej w dziedzinie ochrony zabytków. Jego rolą jest opracowanie celów i kierunków przedsięwzięć koniecznych dla istotnej poprawy stanu zasobów dziedzictwa kulturowego. W tym celu w programie określa się wymagane działania organizacyjne, finansowe i realizacyjne oraz te zmierzające do upowszechniania świadomości zasobów, potrzeb i zasad ochrony środowiska kulturowego wśród społeczeństwa.

Gmina nie posiada opracowanego gminnego programu opieki nad zabytkami.

4.2. Szczegółowe zasady ochrony dziedzictwa kulturowego

Na terenie gminy nie ma prawomocnie ustanowionych stref ochrony konserwatorskiej.

Na terenie gminy do objęcia ochroną konserwatorską proponuje się charakterystyczne elementy zespołów kościelnych i dawnych wsi oraz związane z nimi elementy krajobrazu naturalnego, a w tym:

- zachowane zespoły kościelne;
- krajobraz kulturowy i elementy dopełniające go tj. cmentarze, pomniki, kapliczki, krzyże i figury przydrożne;
- stanowiska archeologiczne.

W opracowaniu niniejszych wytycznych konserwatorskich uwzględniono opracowanie Narodowego Instytutu Dziedzictwa – Problematyka ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, Warszawa 2011.

W tym celu na obszarze gminy wyznacza się następujące strefy konserwatorskie:

- strefa ochrony konserwatorskiej – symbol „S”
- strefa ochrony konserwatorskiej ekspozycji obiektów zabytkowych – symbol „E”
- strefa ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych.

Strefa ochrony konserwatorskiej „S”

dobre zachowanych układów przestrzennych lub ich fragmentów, uznanych za szczególnie wartościowe, stanowiące materialne świadectwo historii regionu lub miejscowości. Obejmuje się nią obszary wyróżniające się zasobem i stopniem zachowania historycznie ukształtowanej struktury, podlegające ochronie poprzez utrzymanie istniejącej formy i substancji.

Ścisłej ochronie podlega:

- historyczna kompozycja funkcjonalno-przestrzenna obszaru;
- zabytkowa zabudowa i inne elementy zagospodarowania.

W tej strefie zakłada się bezwzględny priorytet wymagań konserwatorskich, które winny zmierzać do możliwie najpełniejszej rewaloryzacji historycznego założenia.

Strefę ochrony konserwatorskiej na obszarze gminy ustala się dla następujących terenów:

strefa ochrony konserwatorskiej kościoła parafialnego w Domostawie - „S-1”

Nie dopuszcza się możliwości lokalizacji nowej zabudowy na tym terenie, remonty istniejących obiektów zabytkowych muszą być uzgodnione ze służbą konserwatorską. Uzgodnieniom z konserwatorem zabytków podlegają również wszelkie prace ziemne, w czasie, których należy zapewnić nadzór archeologiczny. Ochronie konserwatorskiej podlega również konfiguracja terenu.

Zasięg strefy ochronnej - dz. nr ewid. 11.

strefa ochrony konserwatorskiej cmentarza parafialnego w Domostawie - „S-2”

Ochronie podlega: historyczna granica założenia; rozplanowanie dróg i ścieżek; układ kwater cmentarnych; mała architektura, tj. ogrodzenia, bramy oraz zabytki sepulkralne (nagrobki, ogrodzenia grobów, i inne elementy urządzenia cmentarza).

Remonty istniejących obiektów zabytkowych muszą być uzgodnione ze służbą konserwatorską. Ochronie konserwatorskiej podlega również konfiguracja terenu.

Zasięg strefy ochronnej - dz. nr ewid. 20 i 21/2.

strefa ochrony konserwatorskiej zespołu kościoła parafialnego w Jarocinie - „S-3”

Nie dopuszcza się możliwości lokalizacji nowej zabudowy na tym terenie, remonty istniejących obiektów zabytkowych muszą być uzgodnione ze służbą konserwatorską. Uzgodnieniom z konserwatorem zabytków podlegają również wszelkie prace ziemne, w czasie, których należy zapewnić nadzór archeologiczny. Ochronie konserwatorskiej podlega również istniejący w zespole kościelnym starodrzew oraz konfiguracja terenu.

Zasięg strefy ochronnej - dz. nr ewid. 872 i cz. działki nr ewid. 871.

strefa ochrony konserwatorskiej zbiorowej mogiły wojennej w Jarocinie - „S-4”

Ochronie konserwatorskiej podlega: historyczna granica założenia; mała architektura sepulkralna (granitowa płyta pamiątkowa). Remonty istniejących obiektów zabytkowych muszą być uzgodnione ze służbą konserwatorską. Ochronie konserwatorskiej podlega również konfiguracja terenu w promieniu 5 m.

Zasięg strefy ochronnej – część dz. nr ewid. 750/3 o pow. 0,0064 ha.

strefa ochrony konserwatorskiej mogiły partyzanckiej w Zdziarach - „S-5”

Ochronie konserwatorskiej podlega: mała architektura (pomnik). Remonty obiektów zabytkowych muszą być uzgodnione ze służbą konserwatorską. Ochronie konserwatorskiej podlega również konfiguracja terenu w promieniu 5 m.

Zasięg strefy ochronnej – część dz. nr ewid. 314/22 o pow. 0,0002 ha.

strefa ochrony konserwatorskiej historycznej zabudowy wsi w Domostawie - „S-6”

Ochronie konserwatorskiej podlega zachowane założenie planistyczne wsi: istniejące place, drogi, kapliczki przydrożne oraz posiadająca tradycyjny charakter zabudowa drewniana i murowana. Obiekty zabytkowe oraz posiadające tradycyjny charakter winny być remontowane w uzgodnieniu ze służbą konserwatorską. Należy zachować ich skalę, bryłę charakterystyczną dla wsi (tj. wysokość obiektów i kształt dachów) oraz posiadany skromny detal architektoniczny.

Nowe obiekty mogą być lokalizowane na niezabudowanych działkach z koniecznością zachowania historycznej linii zabudowy. Wskazana jest stopniowa wymiana pokryć dachowych na dachówkę ceramiczną lub materiał ją imitujący fakturą i kolorem. Takie pokrycie dachowe należy stosować obligatoryjnie na nowych obiektach. Na obszarze strefy wszelkie prace remontowo-budowlane muszą być uzgadniane ze służbą konserwatorską.

Wskazana jest korekta estetyczna obiektów dysharmonizujących w czasie ich najbliższego remontu m.in. poprzez pokrycie dachami połaciowymi symetrycznymi oraz wprowadzenie podziałów elewacji i skromnego detalu architektonicznego.

strefa ochrony konserwatorskiej historycznej zabudowy wsi w Katach - „S-7”

Ochronie konserwatorskiej podlega zachowane założenie planistyczne wsi: istniejące place, drogi, kapliczki przydrożne oraz posiadająca tradycyjny charakter zabudowa drewniana i murowana. Obiekty zabytkowe oraz posiadające tradycyjny charakter winny być remontowane w uzgodnieniu ze służbą konserwatorską. Należy zachować ich skalę, bryłę charakterystyczną dla wsi (tj. wysokość obiektów i kształt dachów) oraz posiadany skromny detal architektoniczny.

Nowe obiekty mogą być lokalizowane na niezabudowanych działkach z koniecznością zachowania historycznej linii zabudowy. Wskazana jest stopniowa wymiana pokryć dachowych na dachówkę ceramiczną lub materiał ją imitujący fakturą i kolorem. Takie pokrycie dachowe należy stosować obligatoryjnie na nowych obiektach. Na obszarze strefy wszelkie prace remontowo-budowlane muszą być uzgadniane ze służbą konserwatorską.

Wskazana jest korekta estetyczna obiektów dysharmonizujących w czasie ich najbliższego remontu m.in. poprzez pokrycie dachami połaciowymi symetrycznymi oraz wprowadzenie podziałów elewacji i skromnego detalu architektonicznego.

strefa ochrony konserwatorskiej historycznej zabudowy w Kutylach przysiółku wsi Katy - „S-8”

Ochronie konserwatorskiej podlega zachowane założenie planistyczne: istniejące place, drogi, kapliczki przydrożne oraz posiadająca tradycyjny charakter zabudowa drewniana i murowana. Obiekty zabytkowe oraz posiadające tradycyjny charakter winny być remontowane w uzgodnieniu ze służbą konserwatorską. Należy zachować ich skalę, bryłę charakterystyczną dla wsi (tj. wysokość obiektów i kształt dachów) oraz posiadany skromny detal architektoniczny.

Nowe obiekty mogą być lokalizowane na niezabudowanych działkach z koniecznością zachowania historycznej linii zabudowy. Wskazana jest stopniowa wymiana pokryć dachowych na dachówkę ceramiczną lub materiał ją imitujący fakturą i kolorem. Takie pokrycie dachowe należy stosować obligatoryjnie na nowych obiektach. Na obszarze strefy wszelkie prace remontowo-budowlane muszą być uzgadniane ze służbą konserwatorską.

Wskazana jest korekta estetyczna obiektów dysharmonizujących w czasie ich najbliższego remontu m.in. poprzez pokrycie dachami połaciowymi symetrycznymi oraz wprowadzenie podziałów elewacji i skromnego detalu architektonicznego.

strefa ochrony konserwatorskiej historycznej zabudowy w Nalepach przysiółku wsi Mostki - „S-9”

Ochronie konserwatorskiej podlega zachowane założenie planistyczne wsi: istniejące place, drogi, kapliczki przydrożne oraz posiadająca tradycyjny charakter zabudowa drewniana i murowana. Obiekty zabytkowe oraz posiadające tradycyjny charakter winny być remontowane w uzgodnieniu ze służbą konserwatorską. Należy zachować ich skalę, bryłę charakterystyczną dla wsi (tj. wysokość obiektów i kształt dachów) oraz posiadany skromny detal architektoniczny.

Nowe obiekty mogą być lokalizowane na niezabudowanych działkach z koniecznością zachowania historycznej linii zabudowy. Wskazana jest stopniowa wymiana pokryć dachowych na dachówkę ceramiczną lub materiał ją imitujący fakturą i kolorem. Takie pokrycie dachowe należy stosować obligatoryjnie na nowych obiektach. Na obszarze strefy wszelkie prace remontowo-budowlane muszą być uzgadniane ze służbą konserwatorską.

Wskazana jest korekta estetyczna obiektów dysharmonizujących w czasie ich najbliższego remontu m.in. poprzez pokrycie dachami połaciowymi symetrycznymi oraz wprowadzenie podziałów elewacji i skromnego detalu architektonicznego.

Strefa ochrony konserwatorskiej ekspozycji obiektów zabytkowych „E”

lub jego dominant / dominanty, obejmująca tereny umożliwiające widok na panoramy i dominanty z ustalonych kierunków widokowych.

strefa ochrony konserwatorskiej ekspozycji zespołu kościoła parafialnego w Jarocinie – „E-1”

Ochronie podlegają sektory widoczności na kościół z dróg powiatowych biegnących od strony zachodniej i północnej.

Warunki użytkowania terenu i ograniczenia:

- zakaz zabudowy wyższej niż 1 kondygnacja naziemna z użytkowym poddaszem i wszelkich form zwartej zabudowy (budynki szeregowe dłuższe niż 45 m);
- zakaz wznoszenia zabudowy innej niż mieszkaniowa, usługowa lub mieszkaniowo-usługowa;
- zakaz wykonywania ogrodzeń pełnych i wyższych niż 1,8 m.
- zakaz wznoszenia obiektów infrastrukturalnych dominujących w krajobrazie jak np.: kotłownia z wysokim kominem, wieże, maszty.
- zakaz sadzenia zwartych kompleksów zieleni wysokiej, szpalerowej, wzdłuż dróg;
- projekty nowych obiektów kubaturowych winny być sprawdzone pod względem zgodności formy z charakterem analizowanego krajobrazu i cechami regionalnego budownictwa i każdorazowo uzyskać opinię Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

strefa ochrony konserwatorskiej ekspozycji kapliczki w Załomach Majdańskich – „E-2”

Ochronie podlega piaszczysta wydma wraz z sektorami widoczności na kapliczkę z drogi gminnej biegnącej na osi północ – południe.

Warunki użytkowania terenu i ograniczenia:

- zakaz wszelkiej zabudowy;
- zakaz wykonywania ogrodzeń;
- zakaz prowadzenia poboru piasku;
- zakaz sadzenia zwartych kompleksów zieleni wysokiej i zieleni szpalerowej wzdłuż drogi;
- dopuszcza się prowadzenie prac związanych z utrzymaniem i modernizacją drogi gminnej.

Strefa ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych

Strefa ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych obejmuje wszystkie stanowiska wpisane do ewidencji służby ochrony zabytków.

Dla stanowisk archeologicznych wpisanych do ewidencji konserwatorskiej strefę ochrony wyznacza się z zasięgu stanowiska archeologicznego. Wykaz i numeracja stanowisk archeologicznych znajduje się w części „A” Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.

Dla wszystkich stanowisk archeologicznych obowiązują następujące wymagania konserwatorskie:

- wszelka działalność budowlana wymaga pisemnego pozwolenia właściwego Konserwatora Zabytków;
- prowadzenie wszelkich działań schodzących poniżej poziomu terenu pod nadzorem i za uzgodnieniem z właściwym Konserwatorem Zabytków. Inwestor winien liczyć się z koniecznością zlecenia dodatkowych badań lub opracowań, w przypadku stwierdzenia takich wymogów przez odpowiednie służby;
- prace ziemne w obrębie wszystkich stanowisk archeologicznych muszą być poprzedzone ratowniczymi badaniami archeologicznymi. Badania takie należy zlecić placówce

- upoważnionej do świadczenia tego rodzaju usług; o terminie rozpoczęcia prac ziemnych i wyborze wykonawcy należy powiadomić właściwego Konserwatora Zabytków;
- stanowiska archeologiczne mogą być wyłączone spod lokalizacji inwestycji, jeżeli decydują o tym względy naukowe i konserwatorskie; nie dopuszcza się możliwości wykonywania dolesień na terenie stanowisk, dopuszcza się ich rolnicze zagospodarowanie, chociaż zabytkom archeologicznym może zagrażać zbyt głęboka orka, naruszająca substancję zabytkową obiektów nieruchomych: grobów, relikwii zabudowy itp.;
  - wszelkie nowe znaleziska archeologiczne objęte są obowiązkiem powiadomienia właściwego Konserwatora Zabytków;
  - stanowiska archeologiczne winny być uwzględniane i nanoszone przy wykonywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; nie należy jednak wykluczać możliwości, że dane dotyczące zabytkowej zawartości stanowisk jak i ich zasięgu i lokalizacji ulegną zmianie po przeprowadzeniu badań weryfikacyjnych. Należy przypuszczać, że w wyniku prowadzenia badań archeologicznych oraz wzmożenia ruchu inwestycyjnego w budownictwie, liczba znalezisk będzie rosła.

W obszarze zmiany nr 1 studium wskazuje się stanowisko archeologiczne o numerze AZP 92-79/19 zlokalizowane w obrębie Jarocin. Na etapie realizacji planu miejscowego należy wyznaczyć strefę ochrony archeologicznej od stanowiska archeologicznego. Zagospodarowanie działek zlokalizowanych w ww. strefie należy przeprowadzić zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

4.3. Punkty i ciągi widokowe

W studium określono i wyznaczono następujące punkty i ciągi widokowe:

- 1) ciąg widokowy na dolinę rzeki Bukowa w Domostawie po obu stronach drogi krajowej nr 19 pomiędzy zabudową wsi i granicą gminy;
- 2) ciąg widokowy na rozległy kompleks łąkowy w Katach po zachodniej stronie drogi krajowej nr 19;
- 3) ciąg widokowy na rozległy kompleks łąkowy doliny rzeki Gilówka pomiędzy Zdziarami i Jarocinem po obu stronach drogi powiatowej nr 1041R;
- 4) ciąg widokowy na rozległy kompleks łąkowy doliny rzeki Gilówka w miejscowości Deputaty po zachodniej stronie drogi powiatowej nr 1038R;
- 5) ciąg widokowy / punkt widokowy na kościół w Jarocinie z drogi powiatowej nr 1041R;
- 6) punkt widokowy na dolinę rzeki Bukowa z drogi gminnej nr 102202R w Nalepach.

4.4. Dobra kultury współczesnej

Nie wskazuje się żadnych obiektów z terenu gminy do objęcia ochroną, jako dobra kultury współczesnej.

4.5. Wnioski konserwatorskie

W celu zapewnienia odpowiednich warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych dla trwałego zachowania i utrzymania dóbr dziedzictwa kulturowego, jako generalne ustalenia określa się:

- konieczność dokończenia opracowania gminnej ewidencji zabytków (w trakcie opracowania) i gminnego programu opieki nad zabytkami;
- objęcie stałą ochroną obiektów wpisanych do rejestru zabytków zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- przestrzeganie zasad ochrony stanowisk archeologicznych zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi warunkującymi inwestowanie w rejonie ich występowania;

- zachowanie naturalnego otoczenia obiektów zabytkowych, rewaloryzacja obiektów zabytkowych, właściwe ich zagospodarowanie i wykorzystanie;
- wyszukanie i wyeksponowanie ciekawych przyrodniczo, kulturowo i historycznie miejsc i włączenie ich w ciągi rekreacyjno-turystyczne z uwzględnieniem możliwości spopularyzowania obiektów zabytkowych;
- dbałość o wprowadzanie form architektonicznych harmonizujących z krajobrazem kulturowym gminy;
- dbałość o historyczne i współczesne kapliczki, figury i krzyże przydrożne;
- dbałość o historyczne i współczesne pomniki i tablice pamiątkowe.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji

5.1. Układ drogowy

Głównym celem przekształceń przestrzennych w zakresie układu drogowego jest zaspokajanie wzrastających potrzeb transportowych wraz z uwzględnieniem kosztów społecznych i środowiskowych, jakie wywołuje rozbudowa systemu transportowego. Cel ten należy uzupełniać poprzez realizację szeregu celów cząstkowych, tj.:

- 1) zwiększanie poziomu bezpieczeństwa ruchu;
- 2) zwiększanie dostępności wszystkich rejonów gminy, minimalizując jednocześnie czas podróży;
- 3) zapewnienie odpowiedniej przepustowości układu na kierunkach największych obciążeń;
- 4) zmniejszenie uciążliwości transportu dla mieszkańców i środowiska.

Cele takie są możliwe do osiągnięcia przede wszystkim poprzez modernizację i zmianę parametrów poszczególnych elementów układu drogowego, a także poprzez wprowadzanie nowych elementów. Działania takie powinny spowodować powstanie sprawnych i wygodnych połączeń pomiędzy poszczególnymi rejonami w gminie oraz utworzenie połączeń tranzytowych, które w znacznym stopniu zmniejszałyby uciążliwości związane z ruchem tranzytowym na terenach zamieszkałych.

Czynnikiem wspomagającym poprawę stanu układu drogowego jest utworzenie odpowiednio ukształtowanej struktury tego układu w sposób, który poprzez poprawną hierarchizację pozwoli na ograniczenie problemów komunikacyjnych na drogach niższego rzędu. W gminie możemy wyróżnić drogi krajowe, powiatowe oraz gminne.

5.1.1. Układ komunikacyjny nadrzędny

Nadrzędny układ komunikacyjny w gminie stanowi droga krajowa nr 19 relacji Kuźnica Białostocka - Barwinek. Zachowuje się istniejący przebieg drogi krajowej nr 19 w klasie GP. Zachowuje się istniejący schemat komunikacyjny dróg powiatowych i gminnych i ich włączenia do drogi krajowej. Nie projektuje się nowych włączeń tych dróg do drogi krajowej. Indywidualne zjazdy z drogi klasy GP są dopuszczalne wyjątkowo, gdy brak innej możliwości dojazdu lub gdy nie jest uzasadnione bądź możliwe wykonanie albo wykorzystanie istniejącej drogi klasy L lub D do obsługi przyległych nieruchomości. Każdorazowo wymagane jest w takiej sytuacji uzgodnienie z zarządcą drogi.

Przez teren gminy projektowany jest przebieg drogi ekspresowej S19 Kraśnik - Stobierna na odcinku od Janowa Lubelskiego do Niska, będący częścią drogi ekspresowej biegnącej przez wschodnie województwa Polski. Do tej pory dla drogi opracowane zostało Studium Techniczno - Ekonomiczno - Środowiskowe etap II. W opracowaniu tym prezentowanych jest pięć wariantów jej przebiegu nr 5, 6, 7, 8 i 9 z czego wariant nr 9 (wynikowy) otrzymał rekomendację na posiedzeniu Zespołu Oceny Przedsięwzięć Inwestycyjnych (protokół nr 1/2012 z 6.03.2012 r.). Jednak dopiero po uzyskaniu z RDOŚ decyzji środowiskowej będzie można jednoznacznie określić, który z wariantów będzie wybrany do realizacji.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad o. Rzeszów w piśmie znak: GDDKiA O/RZ.P-1-073-86/12 z dnia 4 grudnia 2012 r. złożonym w trybie składania wniosków do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin informuje, że realizacja powyższej inwestycji drogowej będzie realizowana w trybie ustawy z 25 lipca 2008 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2008, nr 154 poz. 958) z pominięciem przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W związku, z czym GDDKiA proponuje, aby

w dokumencie studium znalazły się zapisy mówiące o przejściu drogi ekspresowej S19 przez teren gminy bez wskazywania jej przebiegu, gdyż obecnie jest on niemożliwy do określenia.

Projektowana droga będzie posiadała parametry techniczne:

- klasa techniczna – S;
- prędkość projektowa – 100 km/h;
- przekrój dwujezdniowy – 2x2;
- szerokość pasa ruchu 3,5 m;
- szerokość pasa dzielącego – 12,0 m z rezerwą pod przyszłościową dobudowę 3-go pasa ruchu w każdym kierunku „od wewnątrz”;
- szerokość pasa awaryjnego – 2,5 m;
- kategoria ruchu – KR 6;
- nawierzchnia bitumiczna;
- obciążenie – 115 kN/oś;
- skrajnia drogi 5,00 m;
- odstępy między węzłami – 5,0 km (wyjątkowo – 3 km, na terenie zabudowy – 1,5 km).

Wszystkie projektowane warianty przebiegu drogi ekspresowej S19 przez teren gminy zakładają poprowadzenie drogi po nowym śladzie, wyznaczenie dwóch terenów MOP – miejsc obsługi podróżnych w pobliżu mostu na rzece Bukowa w miejscowości Domostawa oraz lokalizację 1 węzła umożliwiającego dostęp do drogi. Dla wariantów nr 5, 7 i 8 byłyby to węzeł „Jarocin” (w dwóch lokalizacjach) na skrzyżowaniu z drogą powiatową nr 1041R, a dla wariantów nr 6 i 9 byłyby to węzeł „Zdziary” w pobliżu granicy z gminą Ulanów.

5.1.2. Układ komunikacyjny podstawowy

Podstawowy układ komunikacyjny gminy tworzy sieć dróg powiatowych. Mają one duże znaczenie zarówno w połączeniach międzygminnych i lokalnych jak i przy bezpośredniej obsłudze terenów zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej. Obecnie wszystkie drogi powiatowe posiadają klasę techniczną L.

Postuluje się poprawę jakości wszystkich dróg powiatowych poprzez ich modernizację i dostosowanie do parametrów klasy Z.

5.1.3. Układ komunikacyjny uzupełniający

Układ komunikacyjny uzupełniający w gminie tworzy sieć dróg gminnych o łącznej długości 83,4 km, z czego około 33% długości posiada nawierzchnię bitumiczną. Pozostałe drogi posiadają nawierzchnię utwardzoną. Stan techniczny ich nawierzchni jest sukcesywnie poprawiany. Z tego względu gmina prowadzi każdego roku działania mające na celu przebudowę dróg i zwiększenie ich jakości. Dodatkowo na bieżąco rozbudowuje się sieć oświetleniową ulic, aby zapewnić mieszkańcom wystarczający poziom bezpieczeństwa.

Układ dróg gminnych służyć ma miejscowym potrzebom i zapewniać połączenia wzajemne oraz połączenie bezpośrednie lub pośrednie z ośrodkiem gminnym. Zakłada się ukierunkowanie działań ze szczególnym wskazaniem na:

- racjonalne wykorzystanie istniejącego zainwestowania lokalnego układu komunikacyjnego zgodnie z kierunkiem planowanych przemian poprzez ukierunkowanie planów modernizacji i restrukturyzacji ciągów, których znaczenie w układzie podstawowym gminy będzie wzrastać w zależności od przyjętych priorytetów rozwoju gospodarczego obszarów;

- taki dobór parametrów technicznych modernizowanych dróg (odpowiadający układowi hierarchicznemu powiązań), aby spełniły warunek równomiernego obciążenia sieci w zależności od przypisanych drogom (i ulicom) funkcji;
- korektę geometryczną (upłynnienie trasy) ciągów dróg gminnych;
- przystosowanie układu dla osób niepełnosprawnych;
- zapewnienie możliwości swobodnego korzystania z indywidualnego transportu samochodem osobowym w sposób nie naruszający równowagi środowiskowej i nie stwarzający uciążliwości;
- modernizację parkingów z liczbą miejsc postojowych zgodną z potrzebami (zwłaszcza przy urzędach, szkołach, kościołach i cmentarzach);
- stworzenie odpowiednich warunków transportu produktów rolnych przez modernizację dróg rolniczych.

W obszarach objętych zmianą nr 1 studium zlokalizowanych w miejscowościach Jarocin oraz Domostawa wybudowane zostały drogi gminne o nawierzchni bitumicznej. Drogi te docelowo zapewnią obsługę komunikacyjną terenów budowlanych zlokalizowanych wzdłuż tych dróg.

5.2. Techniczne zaplecze motoryzacji

5.2.1. Stacje paliw

Adaptuje się istniejącą stację paliw, przewiduje się możliwość ich rozbudowy oraz przewiduje się nowe lokalizacje w zależności od potrzeb przy projektowanej drodze ekspresowej nr S19. Stacje paliw w zależności od potrzeb mogą być lokalizowane na wyznaczonych terenach usługowych i usługowo-produkcyjnych.

5.2.2. Stacje obsługi samochodów

Adaptuje się istniejące stacje obsługi samochodów oraz przewiduje się możliwość lokalizacji nowych obiektów na terenach przewidzianych pod przemysł oraz w terenach, na których przewiduje się dopuszczenie terenów usługowych i usługowo-przemysłowych.

Na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” przedstawiono układ drogowo-uliczny gminy zapewniający powiązania zewnętrzne i wewnętrzne obejmujący przebiegi dróg (ulic) klasy:

- GP (drogi / ulice / główne ruchu przyspieszonego)
- L (drogi / ulice / lokalne)
- D (drogi / ulice / dojazdowe)

zapewniające funkcjonalne powiązania i bezpośrednią obsługę terenów zainwestowania. Uzupełnieniem ulic /dróg/ układu obsługującego w zakresie bezpośredniej obsługi terenów zainwestowania będą drogi wewnętrzne oraz ciągi pieszo-jezdne wyznaczane z zachowaniem przepisów szczególnych.

5.3. Układ kolejowy

Zachowuje się istniejący układ linii kolejowych przebiegających przez teren gminy.

6. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

6.1. Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej

Sprecyzowanie celów rozwoju infrastruktury technicznej pozwoliło na określenie dalszych kierunków rozwoju, i tak:

- **w zakresie zaopatrzenia w wodę** zakłada się utrzymanie systemu wodociągowego na terenie gminy w dobrym stanie technicznym, jego modernizację zapewniającą podwyższenie standardów wyposażenia gospodarstw domowych;
- **w zakresie odprowadzania ścieków** przyjmuje się docelowo objęcie systemami kanalizacji sanitarnej terenów budownictwa mieszkaniowego i usługowego realizowanego w zwartej zabudowie mieszkaniowej na obszarze sołectw całej gminy. Ścieki sanitarne z terenów budownictwa rozproszonego będą odprowadzane do zbiorników szczelnych i wywożone do punktów zlewnych przy oczyszczalniach, a w przypadkach odpowiednich udokumentowanych warunków gruntowo-wodnych i terenowych do indywidualnych oczyszczalni przydomowych;
- **w zakresie odprowadzania wód deszczowych** zakłada się docelowe objęcie terenów o zwartej zabudowie oraz terenów usługowych i przemysłowych (w tym ulic i parkingów o dużym natężeniu ruchu), systemem kanalizacji deszczowej, wyposażonej w urządzenia do podczyszczania;
- **w zakresie gospodarki wodnej** zakłada się poprawę bezpieczeństwa powodziowego poprzez regulację stosunków wodnych na obszarze gminy, w tym poprzez budowę zbiorników retencyjnych;
- **w zakresie gospodarki odpadami** zakłada się zamknięcie istniejącego składowiska odpadów (symbol C-1O) i jego rekultywację; docelowe objęcie terenu całej gminy systemem zorganizowanego usuwania odpadów komunalnych i produkcyjnych przy wykorzystaniu gminnego punktu selektywnej zbiórki odpadów (zlokalizowanego w Jarocinie i oznaczonego na rysunku Kierunków zagospodarowania przestrzennego symbolem C-2O) oraz zagospodarowaniem odpadów zgodnie z przyjętym WPGO dla woj. podkarpackiego;
- **system energetyczny** powinien zapewnić zaopatrzenie w energię elektryczną wszystkich mieszkańców gminy na potrzeby gospodarstw domowych i zakładów produkcyjnych, a także usług i przemysłu zlokalizowanego na terenie gminy. Modernizacja i rozwój sieci średnich i niskich napięć oraz stacji transformatorowych 15/0,4 kV powinny zmierzać w kierunku umożliwienia korzystania z energii elektrycznej do celów grzewczych;
- **system gazowniczy** (którego aktualnie brak w gminie) powinien zapewnić zaopatrzenie w gaz zarówno odbiorców zlokalizowanych na obszarach zainwestowanych, jak i rozwojowych na potrzeby gospodarstw domowych i zakładów produkcyjnych, a także usług i przemysłu zlokalizowanego na terenie gminy z możliwością wykorzystania gazu do celów grzewczych;
- **rozwój systemu telekomunikacji** powinien zmierzać w kierunku pełnego wykorzystania istniejącej i projektowanej infrastruktury w postaci nowoczesnej sieci telekomunikacyjnej i szerokopasmowego Internetu dla umożliwienia dostępu wszystkim chętnym.

W procesie ustalania niezbędnych działań dla osiągnięcia założonych celów należy uwzględnić hierarchię problemów zarówno w ramach poszczególnych systemów, jak też znaczenie poszczególnych systemów względem siebie. Potrzeba ustalania priorytetów wynika z istniejących uwarunkowań ekonomicznych, organizacyjnych, środowiskowych i innych, stąd praktycznie niemożliwym jest równoczesne realizowanie wszystkich celów w ramach

danego systemu, a także równoczesna realizacja dynamicznego rozwoju wszystkich systemów infrastruktury technicznej.

Ze względu na to, iż ustalenia hierarchii ważności pomiędzy poszczególnymi systemami nie znajduje jednoznacznego uzasadnienia w przyjętych celach rozwoju wynikających m.in. z charakteru gminy, zgrupowano zagadnienia o podobnym znaczeniu dla ich rozwoju.

Dla gminy Jarocin, jako podstawę do ustalenia hierarchii ważności, przyjęto poprawę warunków życia mieszkańców oraz potrzebę ochrony środowiska. Na tej podstawie przyjęto następującą kolejność realizacji grup systemów:

- zaopatrzenie w wodę wraz z odprowadzaniem ścieków i gospodarka odpadami,
- regulacja stosunków wodnych i zabezpieczeń przeciwpowodziowych,
- gazownictwo i energetyka,
- telekomunikacja.

W celu rozwiązania przedstawionych powyżej problemów władze gminy powinny:

- wyznaczyć strefy ochrony pośredniej zewnętrznej ujęć wody oraz stworzyć możliwość korzystania przez wszystkich mieszkańców gminy z wody z wodociągu;
- warunki do likwidacji zagrożeń środowiska ściekami sanitarnymi, poprzez stworzenie możliwości podłączeń do systemu kanalizacji sanitarnej, likwidację nieuszczelnionych szamb oraz zrzutu ścieków nieczyszczonych bezpośrednio do wód;
- warunki do ograniczenia zagrożenia powodziowego;
- warunki do likwidacji zagrożeń środowiska ściekami deszczowymi;
- warunki do likwidacji zagrożenia środowiska odpadami stałymi;
- warunki do przechodzenia z paliw stałych na paliwa ekologiczne;
- warunki do pełnego pokrycia potrzeb w zakresie telekomunikacji.

Realizacja przyjętej wyżej polityki władz gminy Jarocin powinna przebiegać poprzez:

- realizację systemów kanalizacyjnych na obiektach: Golce I, Golce II, Golce III, Knieja I, Knieja II, Knieja III, Majdan Golczański I, Majdan Golczański II, Majdan Golczański III, Łoza, Graba, Nalepy;
- uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenach nie objętych systemem kanalizacji sanitarnej poprzez egzekwowanie odprowadzania ścieków do szczelnych zbiorników lub, przy udokumentowanych odpowiednich warunkach gruntowo-wodnych, do oczyszczalni przydomowych;
- uporządkowanie gospodarki ściekami deszczowymi na terenach nie objętych systemem kanalizacji deszczowej (np. tereny stacji paliw), poprzez egzekwowanie budowy systemu z urządzeniami podczyszczającymi wody deszczowe tak by, jakość ścieków oczyszczonych odpowiadała obowiązującym w tym zakresie normom;
- konserwację urządzeń melioracyjnych, rozbudowę i realizację zbiorników małej retencji zgodnie z „Programem małej retencji dla województwa podkarpackiego”;
- uporządkowanie gospodarki odpadami zgodnie z Ustawą o porządku i czystości w gminie oraz organizację wywozu odpadów komunalnych i produkcyjnych w nawiązaniu do „Planu gospodarki odpadami dla województwa podkarpackiego”, oraz rekultywację istniejącego składowiska odpadów komunalnych w Jarocinie;
- promocję i organizację pełnej selektywnej zbiórki odpadów;
- realizację systemu gazowniczego na obszarze gminy;
- sukcesywną modernizację linii elektroenergetycznych po stronie średnich napięć zasilających gminę oraz niskich napięć i stacji trafo;
- realizację nowoczesnej sieci telekomunikacyjnej z dostępem do szerokopasmowego Internetu.

6.2. Obszary wskazane do lokalizacji stawów rybnych

W granicach gminy zezwala się na lokalizowanie stawów rybnych z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska. Stawy rybne stanowią urządzenia wodne w rozumieniu przepisów ustawy Prawo Wodne i wymagają uzyskania pozwolenia wodno-prawnego. Obecnie stawy hodowlane zlokalizowane są wzdłuż doliny rzeki Bukowej w miejscowościach Szwedy i Domostawa. Są to dawne wykopy po eksploatacji surowców ceramicznych.

6.3. Obszary wskazane na cele rozwoju energetyki odnawialnej

Elektrownie wodne

Na terenie gminy wyznacza się teren na dz. nr ewid. 539 dla lokalizacji elektrowni wodnej w miejscowości Mostki – Bukowa oznaczony symbolem G-1E.

Elektrownie wiatrowe

Na terenie gminy nie występują i nie wyznacza się terenów dla lokalizacji farm wiatrowych.

Biogazownie rolnicze

Na terenie gminy nie występują i nie wyznacza się terenów dla lokalizacji biogazowni rolniczych.

Inne źródła energii odnawialnej (fotowoltaika)

Na terenie gminy dopuszcza się możliwość wytwarzania energii elektrycznej z innych odnawialnych źródeł energii z wyłączeniem terenów:

- istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej i terenów usług publicznych wraz ze 150 m strefą ochronną od niej;
- gruntów chronionych klas bonitacyjnych i gruntów organicznych;
- lasów;
- obszarów chronionych sieci Natura 2000;
- obszarów chronionych siedlisk przyrodniczych;
- miejsc występowania roślin chronionych wymagających ochrony czynnej;
- miejsc gniazdowania ptaków objętych ochroną ścisłą w tym wymagających strefy ochrony całorocznej;
- stref występowania ptaków zagrożonych wyginięciem w skali globalnej.

Farmy solarne mogą być lokalizowane z ww. ograniczeniami na obszarach użytków rolnych po przeprowadzeniu procedury decyzji środowiskowej, wykonanej na potrzeby konkretnej inwestycji.

Lokalizacja planowanych paneli fotowoltaicznych oraz stacji transformatorowej w pobliżu i w miejscu skrzyżowań z liniami elektroenergetycznymi musi spełniać wymagania zawarte w normach PN/E-05100-1 oraz PN-EN-50423 (za szczególnym uwzględnieniem pracy urządzeń myjących paneli). W obrębie 4m od zewnętrznego obrysu słupa – naziemnych części fundamentów nie należy montować paneli fotowoltaicznych oraz innych urządzeń, ponadto powinien zostać zachowany nieutrudniony dostęp (dojazd) do słupów związany z bieżącą eksploatacją oraz usuwaniem awarii.

7. Obszary, dla których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

W procesie ustalania niezbędnych działań dla osiągnięcia założonych celów należy uwzględnić hierarchię problemów zarówno w ramach poszczególnych systemów, jak też znaczenie poszczególnych systemów względem siebie. Potrzeba ustalania priorytetów wynika z istniejących uwarunkowań ekonomicznych, organizacyjnych, środowiskowych i innych, stąd praktycznie niemożliwym jest równoczesne realizowanie wszystkich celów w ramach danego systemu, a także równoczesna realizacja dynamicznego rozwoju wszystkich systemów infrastruktury technicznej.

Ze względu na to, iż ustalenia hierarchii ważności pomiędzy poszczególnymi systemami nie znajduje jednoznacznego uzasadnienia w przyjętych celach rozwoju wynikających m.in. z charakteru gminy, zgrupowano zagadnienia o podobnym znaczeniu dla ich rozwoju. Dla gminy, jako podstawę do ustalenia hierarchii ważności, przyjęto poprawę warunków życia mieszkańców oraz potrzebę ochrony środowiska. Na tej podstawie przyjęto następującą hierarchię realizacji zadań:

7.1. Zadania rządowe stanowiące inwestycje ponadlokalnych celów publicznych

Na terenie gminy nie występują zadania rządowe stanowiące inwestycje ponadlokalnych celów publicznych znajdujące się w rejestrze programów rządowych, o których mowa w przepisach Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. Plan Zagospodarowania Województwa Podkarpackiego nie zawiera również zadań rządowych wpisanych do rejestru zadań rządowych.

7.2. Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu wojewódzkim

Zadania o znaczeniu wojewódzkim zostały określone w kilku opracowaniach strategicznych i programujących stworzonych dla obszaru województwa podkarpackiego, takich jak: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego, Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego do roku 2020, Strategia Rozwoju Turystyki dla Województwa Podkarpackiego 2007-2013, Wojewódzki program opieki nad zabytkami w województwie podkarpackim na lata 2010-2013, Wykaz zadań przewidywanych do wykonania w celu poprawy stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego województwa podkarpackiego oraz Regionalne Programy Operacyjne Województwa Podkarpackiego. W dokumentach tych znalazły się następujące zadania dotyczące gminy:

- 1) budowa drogi ekspresowej S19;
- 2) modernizacja linii szerokotorowej LHS;
- 3) budowa zbiorników małej retencji: „Szwedy”, „Jarocin” i „Mostki-Jeże”;
- 4) utworzenie Zaklikowsko-Ulanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;
- 5) regulacja rzeki Gilówka – odbudowa koryta rzeki w km 9+060-21+300 i odbudowa jazów w km 12+020, 17+570, 18+810 i 20+650 w miejscowościach Katy, Zdziary, Jarocin i Majdan Golczański.

7.3. Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu powiatowym

Zadania ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu powiatowym ujęte w Strategii Rozwoju Powiatu Niżańskiego 2007-2013 to:

- przebudowa drogi powiatowej nr 1037R Jarocin – Władysławów;
- przebudowa drogi powiatowej nr 1038R Majdan Golczański – Golce;

- przebudowa drogi powiatowej nr 1039R Jarocin – Ulanów (zrealizowano);
- przebudowa drogi powiatowej nr 1040R Jarocin – Szyperki;
- przebudowa drogi powiatowej nr 1041R Zdziary – Huta Krzeszowska (zrealizowano);
- przebudowa drogi powiatowej nr 1043R Mule – Golce;
- przebudowa drogi powiatowej nr 1044R Kurzyna Średnia – Golce (zrealizowano).

7.4. Zadania lokalnych celów publicznych o znaczeniu gminnym

Realizacja inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym stanowi zadanie własne gminy. Zadania te powinny być określone w wieloletnich programach inwestycyjnych gminy i finansowane całkowicie lub w części ze środków budżetu gminy. Inwestycjami celu publicznego o znaczeniu lokalnym są ponadto zadania i cele zapisane w strategicznych dokumentach gminy, jak Strategia Rozwoju Gminy, Plan Rozwoju Lokalnego Gminy i Plany Odnowy Miejscowości.

Rodzaje inwestycji celu publicznego określa szczegółowo ustawa o gospodarce nieruchomościami.

Do najważniejszych inwestycji celu publicznego, które będą realizowane w gminie należą:

- 1) układ komunikacyjny:
  - budowa (przebudowa) dróg gminnych, w tym na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe – sukcesywnie w zależności od potrzeb;
  - budowa chodników i oświetlenia w Jarocinie, Domostawie, Majdanie Golczańskim, Szyperkach i Zdziarach;
  - wyznaczenie i budowa trasy rowerowej w sołectwach Kutuły, Majdan Golczański, Szyperki i Zdziary;
  - budowa parkingów przy szkole i kościele w Zdziarach;
- 2) infrastruktura oświatowo-sportowa:
  - remont budynku starej plebani w Jarocinie;
  - remont budynku i zagospodarowanie placu starej szkoły w Szyperkach;
  - modernizacja świetlicy wiejskiej w Szyperkach;
  - zagospodarowanie oczka wodnego przy boisku piłkarskim w Zdziarach;
- 3) infrastruktura techniczna:
  - kontynuacja budowy sieci kanalizacji sanitarnej na obszarze gminy;
  - reelektryfikacja gminy;
- 4) dziedzictwo kulturowe:
  - wzniesienie pomnika poświęconego Franciszkowi Kosakowi w Majdanie Golczańskim;
  - wzniesienie pomnika upamiętniającego pacyfikację Graby;
- 5) rewitalizacja obszarów wiejskich w sołectwach Jarocin, Domostawa, Kutuły, Majdan Golczański, Szyperki i Zdziary.

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz obszary przestrzeni publicznej

Na obszarze gminy obowiązują:

- 1) Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego gminy Jarocin – IV zmiana, uchwalona Uchwałą Nr XIX/142/97 Rady Gminy w Jarocinie z 25 marca 1997 r. Plan obejmuje tereny z przeznaczeniem m.in. pod zabudowę: mieszkaniową jednorodzinną, usług turystyki, usługowo-produkcyjną, zbiornik małej retencji, ujęcie wody, oczyszczalnię ścieków i drogę gminną.
- 2) Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego gminy Jarocin (46 planów), uchwalone Uchwałą Nr IV/29/2003 Rady Gminy w Jarocinie z 28 marca 2003 r. Plany obejmują tereny z przeznaczeniem m.in. pod zabudowę: mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową, letniskową, mieszkaniowo-usługową, usługową, produkcyjną, komunikację, dolesienia i tereny rolne.

W studium nie wyznacza się obszarów:

- 1) dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych;
- 2) dla których należy przeprowadzić scalenie i podział nieruchomości;
- 3) nie wyznacza się obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²;
- 4) tereny przestrzeni publicznej zostaną określone i uszczegółowione na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

9. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Rada Gminy nie podjęła uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i nie jest w trakcie opracowywania żadnego planu miejscowego.

Wskazuje się obszary, na których Gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- centrum miejscowości Jarocin;
- teren pomnika w Mostkach (przysiółek Graba).

10. Kierunki i zasady kształtowania terenów rolniczych i leśnych

W gminie Jarocin podstawową dziedziną gospodarki jest rolnictwo, na podstawie oceny stanu istniejącego należy stwierdzić, że rolnictwo gminy cechuje niska efektywność, która wynika przede wszystkim z niekorzystnych warunków glebowych, a więc bardzo słabej przydatności gleb do użytkowania rolniczego. Gleby klasy V i VI, a więc najslabsze bonitacyjnie stanowią ok. 64% powierzchni użytków rolnych, gleby klasy IV stanowią ok. 35% powierzchni użytków rolnych.

W strukturze zasiewów największy udział posiadają zboża (ok. 81%). Warunki glebowe przyczyniły się do tego, że uprawiane są zboża o niewielkich wymaganiach glebowych oraz ziemniaki. Pomimo dużego udziału użytków zielonych w ogólnej powierzchni użytków rolnych obsada bydła na terenie gminy jest niewielka i niższa od średniej dla województwa.

Kierunki w produkcji roślinnej są wynikiem słabych warunków glebowych, dla podniesienia efektywności gospodarowania konieczne jest wprowadzenie pracochłonnych upraw, które są najbardziej optymalne ze względów ekonomicznych. Do nich możemy zaliczyć warzywa korzeniowe, warzywa pod osłonami, truskawki, krzewy jagodowe i wiklinę. W strukturze upraw należy zwiększyć uprawę gryki, która jest jedną z bardziej ekonomicznych upraw na glebach słabych. W produkcji zwierzęcej w związku z dużym udziałem użytków zielonych należy dążyć do zwiększenia pogłowa bydła.

Strukturę agrarną w gminie Jarocin cechuje duże rozdrobnienie, gospodarstw o powierzchni do 5 ha jest ponad 77% ogólnej ich liczby, a średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi 3,6 ha. Niska efektywność rolnictwa spowodowana jest małą skalą produkcji wynikającą z rozdrobnienia gospodarstw.

W polityce gminy należy dążyć do wielofunkcyjnego rozwoju i powstania nowych miejsc pracy w dziedzinach związanych z rolnictwem i poza rolnictwem. Podstawowym celem polityki przestrzennej dotyczącej terenów rolniczych jest:

1. kompleksowa restrukturyzacja rolnictwa w kierunku produkcji proekologicznej na ziemiach nizinnych średniej i słabej jakości;
2. stworzenie strukturalnych i przestrzennych warunków do utrzymania i umacniania rodzinnych gospodarstw rolnych;
3. zmiany struktury użytkowania ziemi rolniczej w kierunku wzrostu liczby gospodarstw obszarowo większych kosztem gospodarstw mniejszych, mało efektywnych;
4. powstanie grupy gospodarstw specjalistycznych i produkujących na sprzedaż;
5. ukierunkowanie produkcji rolnej na gospodarkę rynkową w dostosowaniu do obecnie istniejącego zapotrzebowania;
6. ze względu na warunki naturalne kształtowanie produkcji będzie przebiegać w następujących kierunkach:
  - produkcja roślinna – kierunek zbożowo - okopowy, zwiększenie udziału warzyw, truskawek oraz krzewów jagodowych;
  - produkcja zwierzęca – chów bydła w tym: bydła mlecznego oraz trzody chlewnej.

Gmina Jarocin dzięki dużym kompleksom leśnym odznacza się wysokimi walorami krajobrazowymi oraz posiada swoisty klimat z czystym powietrzem, dzięki czemu stanowi atrakcyjne miejsce do wypoczynku dla ludzi zmęczonych miejskim gwarem. Szczególnie atrakcyjne dla turystów są obszary leśne położone nad rzeką Bukowa, która jest zaliczana do rzek czystych, nieposiadających zanieczyszczeń spowodowanych działalnością człowieka. Ze względu na słabe gleby brak warunków do prowadzenia intensywnej gospodarki rolnej.

W polityce dotyczącej kierunków zagospodarowania przestrzennego terenów rolniczych wyróżnia się obszary:

1. Proponowane do rozwoju produkcji żywności ekologicznej obejmujące wsie: Domostawa, Jarocin, Szyperki i Golce, w których znajdują się większe kompleksy gruntów ornych w IV klasie bonitacyjnej.
2. Proponowane do użytkowania rolniczego w postaci użytków zielonych (łąk i pastwisk) na występujących w gminie glebach organicznych typu murszowego i torfowego na terenie wsi: Zdziary, Jarocin, Szyperki, Mostki, Majdan Golczański i Domostawa. Obszary gleb organicznych na mocy przepisów odrębnych są wyłączone z zabudowy.
3. Proponowane do rozwoju produkcji rolnej w tym rozwoju hodowli bydła i trzody chlewnej na terenie wsi: Golce, Jarocin, Mostki, Majdan Golczański, Jarocin, Katy i Domostawa.
4. Proponowane do rozwoju agroturystyki na terenie wsi: Jarocin, Majdan Golczański, Szwedy i Mostki.
5. Proponowane do zalesienia obejmujące grunty słabej jakości położone w pobliżu lasów i nie rokujące prowadzenia na nich gospodarki rolnej. Największe powierzchnie takich gruntów znajdują się we wsiach: Jarocin, Szyperki, Majdan Golczański, Golce oraz Mostki.

Ze względu niekorzystną szachownicę terenów rolniczych, terenów zieleni niskiej oraz terenów lasów i projektowanych zalesień odstąpiono od wyróżnienia w/w obszarów za pomocą wydzielonych stref na rysunku „kierunków zagospodarowania przestrzennego”.

Dodatkowo w ramach zagospodarowania terenów rolniczych zaleca się:

- 1) ochronę gruntów rolnych przed zmianą na cele nierolnicze;
- 2) wspieranie prawidłowego użytkowania gleb i ich ochronę przed wprowadzaniem niewłaściwych zabiegów agrotechnicznych;
- 3) propagowanie zalet rolnictwa ekologicznego;
- 4) utrzymanie istniejących zadrzewień śródpolnych w celu redukcji procesu erozji oraz zapobiegawczo przeciwko zanieczyszczaniu wód i gleby;
- 5) ograniczanie lokalizacji obiektów inwentarskich w systemie bezściółkowym ze względu na ryzyko zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych.

W zakresie gospodarki rolnej na terenach położonych w zasięgu stref ochrony pośredniej ujęć wodnych obowiązują ograniczenia wynikające z decyzji ustanawiającej strefę.

Wszelka działalność gospodarcza prowadzona w kompleksach leśnych musi być zgodna z planami urządzania lasów. Grunty najsłabszych gleb i zagrożonych erozją należy sukcesywnie zalesiać, zgodnie z kryteriami zalesień ustalonymi w ustawie o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity z 2011 roku Dz.U. Nr 12 poz. 59 ze zm.).

Ochrona drzew, zadrzewień śródpolnych, miejsc łęgowych

Zadrzewienie – to zgodnie z definicją ustawy o ochronie przyrody drzewa i krzewy w granicach pasa drogowego, pojedyncze drzewa lub krzewy albo ich skupiska niebędące lasem w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity z 2011 roku Dz.U. Nr 12 poz. 59 ze zm.) wraz z terenem, na którym występują, i pozostałymi składnikami szaty roślinnej tego terenu, spełniające cele ochronne, produkcyjne lub społeczno-kulturowe.

Ochronę terenów zieleni i zadrzewień, w tym zakładanie, utrzymanie i usuwanie reguluje rozdział 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. 2013.627).

Przepisów nie stosuje się do drzew lub krzewów usuwanych na podstawie decyzji właściwego organu z obszarów położonych między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, z wałów przeciwpowodziowych i terenów w odległości mniejszej niż 50 m od zewnętrznej stopy wału.

11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych

11.1. Obszary zagrożenia powodziowego

Na obszarze opracowania uwzględniono obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią określone przez Regionalnego Dyrektora Gospodarki Wodnej w Krakowie dla zlewni Sanu.

Ochronę ludzi i mienia przed powodzią realizuje się zgodnie z art. 88k ustawy Prawo wodne (Dz. U. 2012 nr 0 poz. 145) w szczególności przez:

- 1) kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych;
- 2) racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód;
- 3) zapewnienie funkcjonowania systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze oraz hydrosferze;
- 4) zachowanie, tworzenie i odtwarzanie systemów retencji wód;
- 5) budowę, rozbudowę i utrzymywanie budowli przeciwpowodziowych.

Zgodnie z art. 88l ust. 1 ustawy Prawo wodne (Dz.U.2012.145) na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- 1) wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych;
- 2) sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- 3) zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymaniem wód oraz brzegu morskiego, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie.

Na terenach zalewowych wskazuje się na potrzebę wprowadzenia zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Powyższy zakaz nie dotyczy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko:

- inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych;
- stacji elektroenergetycznych lub napowietrznych linii elektroenergetycznych o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 220 kV, o długości nie mniejszej niż 15 km;
- drogi o nie mniej niż czterech pasach ruchu na łącznym odcinku nie mniejszym niż 10 km;
- z grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko:
  - o stacje elektroenergetyczne lub napowietrzne linie elektroenergetyczne, o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 6;
  - o linii kolejowych wraz z terminalami transportu kombinowanego, mostów, wiaduktów i tuneli liniowych w ciągu dróg kolejowych;
  - o inwestycji celu publicznego z zakresu: dróg, sieci infrastruktury technicznej, łączności publicznej w rozumieniu przepisów odrębnych;
  - o stacji obsługi lub remontowych sprzętu budowlanego, rolniczego lub środków transportu;
  - o melioracji;

- scalania gruntów, w których obszar użytków rolnych jest większy niż 10 ha;
- zalesienia nieużytków lub innych niż orne użytków rolnych;
- instalacji do przesyłu gazu;
- budowli przeciwpowodziowych;
- parków rozrywki, pól golfowych i stadionów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą na terenach;
- stałych pól kempingowych lub karawaningowych.

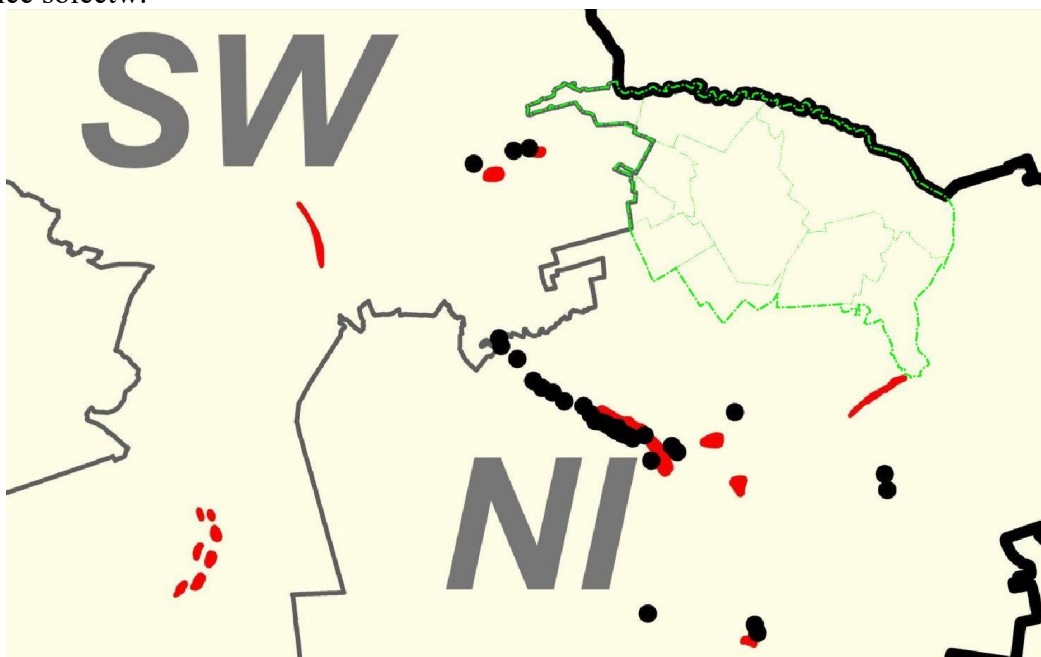
Zgodnie z zapisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, realizacja wymienionych inwestycji będzie wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W obszarze zmiany nr 1 studium zlokalizowanym w obrębie Zdziary wskazuje się występowanie terenów zmeliorowanych, dla których na etapie realizacji planu miejscowego należy ustalić warunki dot. likwidacji, przebudowy czy rozbudowy urządzeń melioracji wodnych.

11.2. Obszary osuwiskowe

Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie realizuje krajowy program pn. „System Osłony Przeciwsuwiskowej” (SOPO). Wg wstępnie opracowanych danych, na obszarze gminy Jarocin nie występują osuwiska istniejące i obszary predysponowane do powstawania osuwisk

Fragment mapy z powiększoną północną częścią powiatu niżańskiego i granicami gminy Jarocin. Objaśnienia: kolor czarny – osuwiska istniejące; kolor czerwony – obszary predysponowane do występowania ruchów masowych; kolor zielony – granice gminy i granice sołectw.

źródło: „Przeładowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w części pozakarpackiej województwa podkarpackiego”

12. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na obszarze gminy nie prowadzi się koncesjonowanej eksploatacji kopalni, brak ustanowionych terenów i obszarów górniczych, stąd nie zachodzi potrzeba wskazywania obiektów, dla których niezbędne jest wyznaczenie filara ochronnego w złożu kopaliny.

13. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych

Na terenie gminy nie występują pomniki zagłady wraz ze strefami ochronnymi w rozumieniu przepisów Ustawy o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz.U. z 1999 r. Nr 41, poz. 412 ze zm.).

14. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Do obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji zakwalifikowano dwie grupy obszarów:

- wysypisko odpadów komunalnych po jego planowanym zamknięciu;
- nieużytki antropogeniczne.

W art. 129 ust 2 ustawy prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2011 nr 163 poz. 981) zaznacza się, że do rekultywacji gruntów, o których mowa w ust. 1 pkt 5, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1266, z późn. zm.).

Art. 20 ust. 1 w/w ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych stanowi, że osoba powodująca utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów jest obowiązana do ich rekultywacji na własny koszt.

Gmina pomimo wielu realizowanych zadań posiada jeszcze znaczną ilość barier utrudniających jej prawidłowy rozwój. Bariery te wiążą się przede wszystkim z niedoborem sieci kanalizacyjnej zarówno sanitarnej jak i deszczowej, niezadowalającym stanem nawierzchni dróg powiatowych i gminnych oraz niepełnym uzbrojeniem ulic w oświetlenie i chodniki.

Bariery te wymagają likwidacji, a żeby tego dokonać gmina musi przejść przez szereg przekształceń. Przekształcenia te rozgrywałyby się nie tylko na polu estetycznym i przestrzennym, ale również gospodarczym i społecznym.

Gmina podjęła już kroki mające na celu rozpoczęcie sukcesywnych przekształceń. Narzędziem, które posłużyło do poprawy sytuacji w gminie, stały się plany odnowy poszczególnych miejscowości. Plany te dotyczą przede wszystkim rozpoznania problemów i oceny możliwości miejscowości, a także określenia zadań inwestycyjnych i terminów ich realizacji. Są to plany otwarte, stopniowo uaktualniane, co pozwala na bieżące rozwiązywanie najważniejszych kwestii.

15. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na terenie gminy w miejscowości Golce znajdują się kolejowe tereny zamknięte. Obejmują one teren linii kolejowych normalno i szerokotorowej wraz z terenami pomiędzy liniami kolejowymi i przejazd przez nie.

Budynki mieszkalne mogą być sytuowane w odległości nie mniejszej niż 20 m a pozostałe budynki i budowle w odległości nie mniejszej niż 10 m od granicy obszaru kolejowego.

16. Bezpieczeństwo ludności

W zakresie wykrywania zagrożeń i alarmowania mieszkańców o zagrożeniach docelowo należy zapewnić taką ilość syren alarmowych by pokryć ich zasięgiem słyszalności wszystkie jednostki osadnicze gminy. Lokalizację nowych syren należy planować w ramach realizacji zadań w zakresie wykrywania zagrożeń oraz ostrzegania i alarmowania.

Do czasu pełnej realizacji systemu dopuszcza się możliwość alarmowania mieszkańców poprzez istniejące syreny oraz pojazdy samochodowe Ochotniczej Straży Pożarnej lub inne wyposażone w system nagłaśniający.

17. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin opracowano:

- zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2012.647 ze zm.) wraz z aktualnie obowiązującymi przepisami odrębnymi;
- zgodnie z Uchwałą Nr XVI.106.2012 Rady Gminy Jarocin z dnia 24 maja 2012 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin.

Studium zostało wykonane w celu uzyskania zgodności z obowiązującymi przepisami:

- Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie wymaganego zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118, poz. 1233);
- Ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2012.647 ze zm.) - w szczególności w odniesieniu do przepisów art. 10 ust. 2 w/w ustawy;
- przepisami odrębnymi.

Zakres „Studium” obejmuje:

- w aspekcie obszarowym – całą gminę Jarocin w granicach administracyjnych o powierzchni 91 km²
- w aspekcie merytorycznym – istotne dla funkcjonowania obszaru gminy zagadnienia, począwszy od demografii, poprzez informacje na temat rozwoju różnorodnych funkcji na obszarze gminy i odpowiadającym im formom użytkowania terenów, strukturę własności terenów, problemy związane ze stanem środowiska naturalnego i kulturowego oraz inne obszary problemowe; uwzględniono zakres najbardziej znaczących elementów powiązań obszaru z terenami otaczającymi – zarówno w aspekcie jednostek geograficznych, jak

i elementów zainwestowania: powiązania komunikacyjne, ciągi infrastruktury technicznej, obszary i zespoły osadnicze oraz strefy ograniczeń i ochrony na obszarach o jednorodnych warunkach wspólnej polityki przestrzennej w celu ochrony istniejących zasobów środowiska oraz stworzenia warunków rozwoju nowych elementów zagospodarowania; dokonano podsumowania w postaci diagnozy stanu istniejącego oraz sformułowano zasady i określono kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy.

W „Studium” dokonano aktualizacji w zakresie:

- uwarunkowań rozwoju gminy i czynników mogących naruszyć zasadę zrównoważonego rozwoju przedmiotowego obszaru;
- kierunków rozwoju gminy określonych w dotychczasowych przesądzeniach planistycznych, wynikających ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin” uchwalonym Uchwałą Nr XXVII/239/01 Rady Gminy Jarocin z dnia 27 grudnia 2001 r. oraz obowiązujących planów miejscowych, strategii, studiów, planów regionalnych, ponadlokalnych oraz lokalnych celów publicznych.

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w „Studium” uwzględniono uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy;
- stanu prawnego gruntów;
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- zadań służących realizacji ponadlokalnych i lokalnych celów publicznych;
- wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w „Studium” określono w szczególności:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego;
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;

- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych;
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji;
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin, ustalone w „Studium”, obejmują w szczególności:

- wyznaczenie nowych terenów mieszkaniowych, usługowych, produkcyjnych, eksploatacji piasku oraz projektowanych dolesień;
- wyznaczenie terenu dla lokalizacji gminnego punktu gromadzenia odpadów;
- określenie terenów chronionych i wyłączonych z zabudowy;
- określenie kierunków rozwoju infrastruktury technicznej oraz kierunków rozwoju komunikacji drogowej i kolejowej w powiązaniu z zewnętrznym i wewnętrznym układem komunikacyjnym;
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej oraz ochrony krajobrazu kulturowego - w dostosowaniu do obowiązujących przepisów;
- zasady ochrony środowiska naturalnego - przyrody i krajobrazu w dostosowaniu do obowiązujących przepisów, w szczególności wynikających z wyznaczenia obszarów sieci Natura 2000;
- określenie obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

„Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin” złożone jest z części tekstowej i graficznej, na które składają się:

- Uchwała w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin”,
- Załączniki do uchwały:
  - Nr 1. Tekst Studium obejmujący:
    - cz. A. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego;
    - cz. B. Kierunki zagospodarowania przestrzennego.
  - Nr 2. Rysunek „Gmina Jarocin. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego” - w skali 1:10 000.
  - Nr 3. Rysunek „Gmina Jarocin. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Kierunki zagospodarowania przestrzennego” - w skali 1:10 000.

18. Obszary zdegradowane

W obszarze zmiany nr 1 studium nie występują obszary zdegradowane.

19. Interpretacja zapisów I zmiany studium

Treść tekstu i rysunku Studium wyraża kierunki polityki przestrzennej gminy Jarocin, nie jest jednak ścisłym przesądzeniem o granicach zainwestowania i użytkowania terenów.

W stosunku do tekstu i rysunku Studium przyjmuje się następującą interpretację:

- a) zapisy określające kierunki rozwoju gminy obowiązują łącznie z pozostałymi zapisami studium dotyczącymi możliwości realizacji zabudowy jak i użytkowania terenów rolnych i leśnych;
- b) w związku z ogólnością mapy topograficznej, na której sporządzono zmianę nr 1 studium nie jest możliwe precyzyjne wyznaczenie granic terenów, dlatego mogą występować niewielkie przesunięcia w stosunku do granicy działki ewidencyjnej i faktycznej lokalizacji zagospodarowania; ostateczne ustalenie granic terenów powinno być dokonywane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, co umożliwi dokładne zlokalizowanie granicy terenu inwestycyjnego w odniesieniu do granicy działki inwestycyjnej;
- c) dopuszcza się lokalizowanie dróg, obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej (za wyjątkiem terenów lasów), jeżeli wynika to z potrzeby zagospodarowania terenów oraz nie stoi to w sprzeczności z przepisami odrębnymi;
- d) w odniesieniu do terenów, dla których Studium wprowadza zmianę przeznaczenia gruntów rolnych lub leśnych na cele nie rolnicze i nieleśne, a które w procedurze sporządzenia planu miejscowego nie uzyskają zgody na przeznaczenie tych gruntów na cele nierolnicze i nieleśne, dopuszcza się pozostawienie ich w dotychczasowym użytkowaniu, niezależnie od ustaleń kierunków Studium.

20. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz synteza ustaleń zmiany nr 1 studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin

Zmiana nr 1 studium została sporządzona w następstwie podjętej Uchwały Nr XXX.209.2022 Rady Gminy Jarocin z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jarocin. Zakres przestrzenny obszaru zmiany nr 1 studium został wskazanych na mapach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin, obejmuje obszary zlokalizowane w obrębach ewidencyjnych Jarocin, Domostawa, Zdziary i Katy.

Zmiana nr 1 studium ma na celu wyznaczenie nowych terenów budowlanych w miejscowościach Jarocin i Domostawa, które zlokalizowane są wzdłuż nowo wybudowanych

dróg gminnych publicznych. Ponadto w miejscowości Katy przeznacza się teren całych działek ewidencyjnych pod teren zabudowy zagrodowej.

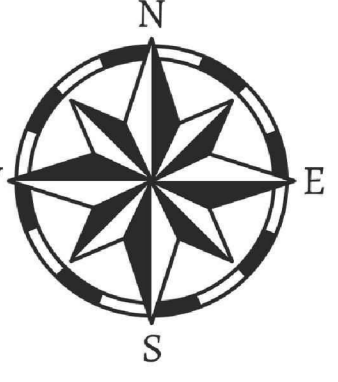
Zmiana nr 1 studium została sporządzona zgodnie z zachowaniem wymogów proceduralnych określonych w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 23 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz.U. 2021 poz. 2405) wraz z uzyskaniem wszystkich niezbędnych, wymaganych prawem uzgodnień formalnych. Do przedmiotowej zmiany nr 1 studium opracowano „Analizę potrzeb i możliwości rozwoju miasta i gminy Jarocin” stanowiącej odrębne opracowanie. W dokumencie tym przedstawiono bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Zmiana nr 1 studium zgodna jest z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego, umożliwia sporządzenie planu miejscowego dla obszarów objętych zmianą studium. W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin jest zasadne.

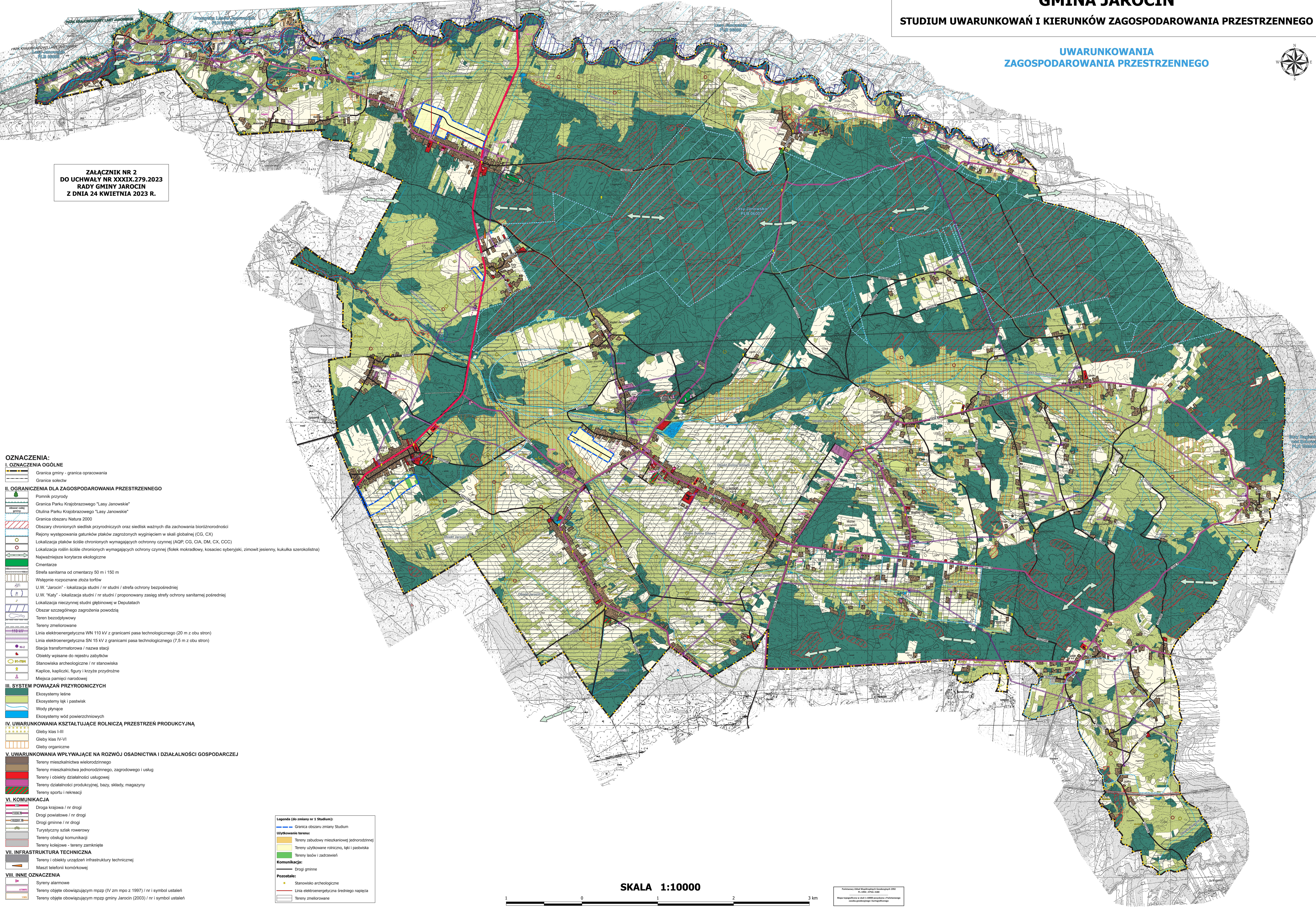
GMINA JAROCIN

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

**ZAŁĄCZNIK NR 2
DO UCHWAŁY NR XXXIX.279.2023
RADY GMINY JAROCIN
Z DNIA 24 KWIEŹNIA 2023 R.**

- OZNACZENIA:**
- I. OZNACZENIA OGÓLNE**
- Granica gminy - granica opracowania
  - Granice sołectw
- II. OGRANICZENIA DLA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO**
- Pomnik przyrody
  - Granica Parku Krajobrazowego "Lasy Janowskie"
  - Otulina Parku Krajobrazowego "Lasy Janowskie"
  - Granica obszaru Natura 2000
  - Obszary chronionych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk ważnych dla zachowania bioróżnorodności
  - Rejony występowania gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem w skali globalnej (CG, CX)
  - Lokalizacja ptaków ściśle chronionych wymagających ochrony czynnej (AOP, CG, CIA, DM, CX, CCC)
  - Lokalizacja roślin ściśle chronionych wymagających ochrony czynnej (fiołek makradłowy, kosaciec syberyjski, zimowit jesienny, kukulka szerokolistna)
  - Najważniejsze korytarze ekologiczne
  - Cmentarze
  - Strefa sanitarna od cmentarzy 50 m i 150 m
  - Węgle nie rozpoznane złoża torfów
  - U.W. "Jarocin" - lokalizacja studni / nr studni / strefa ochrony bezpośredniej
  - U.W. "Katy" - lokalizacja studni / nr studni / proponowany zasięg strefy ochrony sanitarnej pośredniej
  - Lokalizacja nieczynnej studni głębinowej w Deputatach
  - Obszar szczególnego zagrożenia powodzią
  - Teren bezodpływowy
  - Tereny zmeliorowane
  - Linia elektroenergetyczna WN 110 kV z granicami pasa technologicznego (20 m z obu stron)
  - Linia elektroenergetyczna SN 15 kV z granicami pasa technologicznego (7,5 m z obu stron)
  - Stacja transformatorowa / nazwa stacji
  - Obiekty wpisane do rejestru zabytków
  - Stanowiska archeologiczne / nr stanowiska
  - Kaplice, kapliczki, figury i krzyże przydrożne
  - Miejsca pamięci narodowej
- III. SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH**
- Ekosystemy leśne
  - Ekosystemy łąk i pastwisk
  - Wody płynące
  - Ekosystemy wód powierzchniowych
- IV. UWARUNKOWANIA KSZTAŁTUJĄCE ROLNICZĄ PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNĄ**
- Gleby klas I-III
  - Gleby klas IV-VI
  - Gleby organiczne
- V. UWARUNKOWANIA WPŁYWAJĄCE NA ROZWÓJ OSADNICTWA I DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ**
- Tereny mieszkalnictwa wielorodzinnego
  - Tereny mieszkalnictwa jednorodzinnego, zagrodowego i usług
  - Tereny i obiekty działalności usługowej
  - Tereny działalności produkcyjnej, bazy, magazyny
  - Tereny sportu i rekreacji
- VI. KOMUNIKACJA**
- Droga krajowa / nr drogi
  - Drogi powiatowe / nr drogi
  - Drogi gminne / nr drogi
  - Turystyczny szlak rowerowy
  - Tereny obsługi komunikacji
  - Tereny kolejowe - tereny zamknięte
- VII. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA**
- Tereny i obiekty urządzeń infrastruktury technicznej
  - Maszty telefonii komórkowej
- VIII. INNE OZNACZENIA**
- Syreny alarmowe
  - Tereny objęte obowiązującym mpzp (IV zm mpo z 1997) / nr i symbol ustaleń
  - Tereny objęte obowiązującym mpzp gminy Jarocin (2003) / nr i symbol ustaleń

- Legenda (do zmiany nr 3 Studium):**
- Użytkowanie terenów:**
- Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
  - Tereny użytkowane rolniczo, łąki i pastwiska
  - Tereny lasów i zadrzewień
- Komunikacja:**
- Drogi gminne
- Pozostałe:**
- Stanowisko archeologiczne
  - Linia elektroenergetyczna średniego napięcia
  - Tereny zmeliorowane

SKALA 1:10000

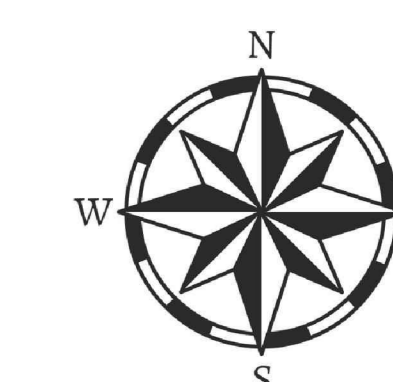

Państwowy Urząd Geodezyjny i Kartograficzny 1982
M 1002, 1003, 1004
Masa topograficzna w skali 1:20000 sporządzona i Państwowego
zobowiązanie kartograficzne

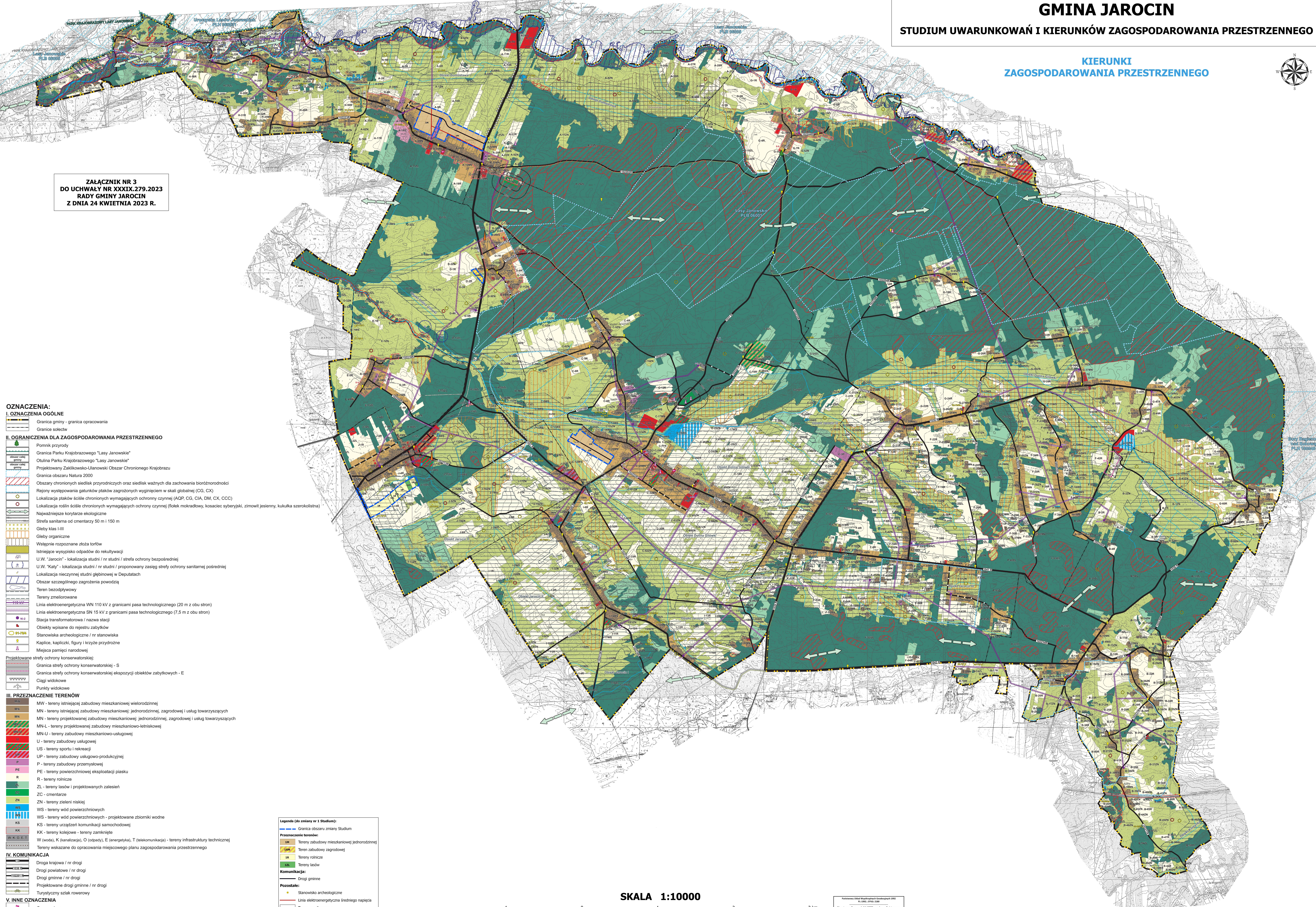
GMINA JAROCIN

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

**ZAŁĄCZNIK NR 3
DO UCHWAŁY NR XXXIX.279.2023
RADY GMINY JAROCIN
Z DNIA 24 KWIEŃNIA 2023 R.**

OZNACZENIA:

I. OZNACZENIA OGÓLNE

- Granicz gminy - granica opracowania
- Granicz sołectw

II. OGRANICZENIA DLA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- Pomnik przyrody
- Granicz Parku Krajobrazowego "Lasy Janowskie"
- Opisana Parku Krajobrazowego "Lasy Janowskie"
- Projektowany Zakłótkowo-Ulanowski Obszar Chronionego Krajobrazu
- Granicz obszaru Natura 2000
- Obszary chronionych siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk ważnych dla zachowania bioróżnorodności
- Rejony występowania gatunków ptaków zagrożonych wyginięciem w skali globalnej (CG, CX)
- Lokalizacja ptaków ściśle chronionych wymagających ochrony czynnej (AQP, CG, CIA, DM, CX, CCC)
- Lokalizacja roślin ściśle chronionych wymagających ochrony czynnej (fiołek mokradłowy, kosaciec syberyjski, zimowit jesienny, kukulka szerokolistna)
- Najważniejsze korytarze ekologiczne
- Strefa sanitarna od omentarzy 50 m i 150 m
- Gleby klas I-III
- Gleby organiczne
- Wstępnie rozpoznane złoża torfów
- Istniejące wysypisko odpadów do rekultywacji
- U.W. "Jarocin" - lokalizacja studni / nr studni / strefa ochrony bezpośredniej
- U.W. "Katy" - lokalizacja studni / nr studni / proponowany zasięg strefy ochrony sanitarnej pośredniej
- Lokalizacja nieczynnej studni głębinowej w Deputatach
- Obszar szczególnego zagrożenia powodzią
- Teren bezodporny
- Tereny zmeliorowane
- Linia elektroenergetyczna WN 110 kV z granicami pasa technologicznego (20 m z obu stron)
- Linia elektroenergetyczna SN 15 kV z granicami pasa technologicznego (7,5 m z obu stron)
- Stacja transformatorowa / nazwa stacji
- Obiekty wpisane do rejestru zabytków
- Stanowiska archeologiczne / nr stanowiska
- Kaplice, kapliczki, figury i krzyże przyrodnicze
- Miejsca pamięci narodowej
- Projektowane strefy ochrony konserwatorskiej:
  - Granicz strefy ochrony konserwatorskiej - S
  - Granicz strefy ochrony konserwatorskiej ekspozycji obiektów zabytkowych - E
- Ciągi widokowe
- Punkty widokowe

III. PRZEZNACZENIE TERENÓW

- MW - tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
- MN - tereny istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usług towarzyszących
- MN - tereny projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usług towarzyszących
- MN-L - tereny projektowanej zabudowy mieszkaniowo-letniskowej
- MN-U - tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej
- U - tereny zabudowy usługowej
- US - tereny sportu i rekreacji
- UP - tereny zabudowy usługowo-produkcyjnej
- P - tereny zabudowy przemysłowej
- PE - tereny powierzchniowej eksploatacji piasku
- R - tereny rolnicze
- ZL - tereny lasów i projektowanych zalesień
- ZC - omentarze
- ZN - tereny zieleni niskiej
- WS - tereny wód powierzchniowych
- WS - tereny wód powierzchniowych - projektowane zbiorniki wodne
- KS - tereny urządzeń komunikacji samochodowej
- KK - tereny kolejowe - tereny zamknięte
- W (woda), K (kanalizacja), O (odpady), E (energetyka), T (telekomunikacja) - tereny infrastruktury technicznej
- Tereny wskazane do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

IV. KOMUNIKACJA

- Droga krajowa / nr drogi
- Drogi powiatowe / nr drogi
- Drogi gminne / nr drogi
- Projektowane drogi gminne / nr drogi
- Turystyczny szlak rowerowy

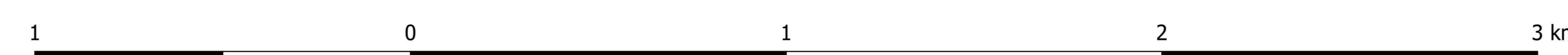
V. INNE OZNACZENIA

- Syreny alarmowe
- Maszty telefoniczne komórkowej

Legenda (do zmiany nr 1 Studium)

- Granicz obszaru zmiany Studium
- Przeznaczenie terenów:
  - MN - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
  - MN-L - Tereny zabudowy zagrodowej
  - MN-U - Tereny rolnicze
  - ZL - Tereny lasów
- Komunikacja:
  - Drogi gminne
- Pozostałe:
  - Stanowiska archeologiczne
  - Linia elektroenergetyczna średniego napięcia
  - Tereny zmeliorowane

SKALA 1:10000

Plan opracowany w ramach projektu "Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Jarocin" z dnia 24 kwietnia 2023 r.

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr XXXIX.279.2023

Rady Gminy Jarocin

z dnia 24 kwietnia 2023 r.

Zalacznik4.xml

UZASADNIENIE

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin, zwany dalej „zmianą studium”, został sporządzony w następstwie Uchwały nr XXX.209.2022 Rady Gminy Jarocin z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jarocin. Zakres zmiany studium dotyczy 4 obszarów, zlokalizowanych w miejscowościach Domostawa, Jarocin, Katy oraz Zdziary, o łącznej powierzchni ok. 40 ha. Zmiana studium ma na celu wprowadzenie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, zgodnie z zakresem na jaki pozwala sporządzony w ramach niniejszej zmiany studium bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę. Wyniki bilansu terenów nie pozwoliły na wskazanie we wszystkich obszarach objętych zmianą studium terenów przewidzianych pod zabudowę. Wobec powyższego w obrębie Zdziary utrzymano istniejący stan zagospodarowania tj. tereny rolnicze i leśne. Zmiana studium została opracowana w formie jednolitego dokumentu, z wyszczególnieniem elementów wprowadzonych niniejszą zmianą studium. Dokument studium wraz z niniejszą zmianą należy analizować kompleksowo, łącznie z pozostałymi zapisami studium dotyczącymi możliwości realizacji zabudowy jak i użytkowania terenów rolnych i leśnych.

Opracowując zmianę studium wzięto pod uwagę przeprowadzoną ocenę stanu istniejącego zagospodarowania, rozpoznane uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego oraz wnioski mieszkańców o zmianę studium złożone przed rozpoczęciem procedury planistycznej.

Zmiana Studium została sporządzona z zachowaniem wymogów proceduralnych określonych w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r., poz. 503 ze zm.) wraz z uzyskaniem wszystkich niezbędnych, wymaganych prawem uzgodnień formalnych.

Zgodnie z art. 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r., po podjęciu przez Radę Gminy Jarocin uchwały nr XXX.209.2022 Rady Gminy Jarocin z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jarocin dotrzymano toku formalnego poprzez:

- ogłoszenie w prasie miejscowej oraz przez obwieszczenie o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium, określając formę, miejsce i termin składania wniosków,
- zawiadomienie na piśmie o podjęciu uchwały o przystąpieniu do zmiany studium instytucji i organów właściwych do uzgadniania i opiniowania zmiany studium,
- uzyskanie uzgodnienia zakresu prognozy oddziaływania na środowisko,
- opracowanie tekstu i rysunków zmiany studium,
- uzyskanie od gminnej komisji urbanistyczno–architektonicznej opinii o sporządzanej zmianie studium,
- wystąpienie o opinie dotyczące rozwiązań przyjętych w zmianie studium zgodnie z art. 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- dokonanie uzgodnień projektu zmiany studium zgodnie z art. 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- wprowadzenie zmian wynikających z uzyskanych opinii i dokonanych uzgodnień,
- ogłoszenie o wyłożeniu projektu zmiany Studium do publicznego wglądu i wyłożenie projektu do publicznego wglądu w terminie od 23 stycznia 2023 r. do 13 lutego 2023 r. i zorganizowanie dyskusji publicznej nad przyjętymi w projekcie zmiany Studium rozwiązaniami w dniu 25 stycznia 2023 r.,
- wyznaczenie w ogłoszeniu terminu, w którym osoby prawne i fizyczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą wносить uwagi dotyczące zmiany studium - do 8 marca 2023 r.,
- do wyłożonego projektu zmiany studium nie wpłynęły uwagi;
- przedstawienie Radzie Gminy Jarocin projekt zmiany studium do uchwalenia.

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jarocin umożliwi Radzie Gminy przystąpienie do opracowania planów miejscowych. Opracowanie wspomnianych planów miejscowych będzie naturalną konsekwencją wynikającą z uchwalenia zmiany studium, bowiem przedmiotowa zmiana studium nadaje nowy budowlany kierunek rozwoju dla obszarów objętych zmianą.

Zmiana studium zgodna jest z zapisami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa

Podkarpackiego oraz umożliwia rozwój obszarów objętych zmianą przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju i spełnieniu wymogów obowiązujących przepisów.